

Miesięcznik Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej • nr 5/185 • maj 2012

Wiadomości Uniwersyteckie

**Wybory
władz
Uczelni
na kadencję
2012–2016**

WYBORY REKTORA UMCS NA KADENCJĘ 2012–2016

25 kwietnia 2012 r. w Auli Uniwersyteckiej Wydziału Prawa i Administracji UMCS odbyło się spotkanie z udziałem dr. hab. Stanisława Michałowskiego, prof. nadzw. – kandydata na Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie ze społecznością akademicką, podczas którego przedstawił on swój program, opublikowany również w specjalnym wydaniu „Wiadomości Uniwersyteckich”, oraz odpowiadał na pytania pracowników i studentów.

27 kwietnia 2012 r. elektorzy dokonali wyboru Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej na kadencję 2012–2016. Został nim dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw. – obecny Prorektor ds. Studenckich, który obejmie tę funkcję 1 września br.

Fot. Anna Guzowska, Aneta Śliwińska

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Adres redakcji:
pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5,
p. 1312, 20-031 Lublin

Dyżury: pon.–pt., godz. 9–13;
tel. 81 537 54 82

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Redakcja: Anna Guzowska
(redaktor naczelny), Ewa
Kawałko-Marczuk (sekretarz
redakcji), Aneta Śliwińska

Współpracownicy: Tomasz
Bielecki, Marzena Bogusiak,
Karolina Bronisz, Bożena Czech,
Rafał Czekaj, Izabela Ejtel,
Monika Gabryś, Agnieszka
Galczyńska, Jolanta Jarzyńska,

Jerzy Kasprzak, Wacław
Kostko, Beata Kozłowska,
Elżbieta Krzezińska, Paweł
Kucharski, Kamila Łucjan, Lech
Maliszewski, Maria Młynarska,
Izabela Pietras, Małgorzata
Samujło, Jerzy Żywicki

Okładka: Wybory Władz Uczelni
na kadencję 2012–2016;
Fot. Anna Guzowska

Druk: Drukarnia
Attyla SJ, Zamość

Nakład: 600 egz.

Projekt graficzny i skład: Idealit
& Grzegorz Zychowicz,
idealit@idealit.pl, www.idealit.pl

**Redakcja zastrzega sobie prawo
do skracania i korekty nadesłanych
tekstów. Ma również prawo do
wyboru tekstów do publikacji.**

SPIS TREŚCI

Wydarzenia

Z życia Uczelni.....	4
Wybory Władz UMCS na kadencję 2012–2016	9
Na Wydziałach.....	14

Kartka z kalendarza

90. rocznica urodzin prof. dr. hab. Dominika Fijałkowskiego	19
---	----

Nauka i ludzie

Archeologiczna Konferencja Sprawozdawcza 2012.....	21
„Josef Strzygowski i nauki o sztuce” ..	24
Stypendium im. Adama Kerstena dla doktorantów historii	26
Profesorski dar prof. Adriana von Müllera.....	27
Wizyta Vaidotasa Juozasa Lygutasa ..	28
Operetka i musical na współczesnej scenie muzycznej.....	29
Pobierowo: Świat Słowian wczoraj i dziś.....	30
Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji „Media, Power and Empowerment”	31
O Janie Pawle II w CJKP UMCS....	32
Jubileusz prof. W. Puchnowskiego....	32
Współczesne media 4: język mediów. .	33
Konferencja „Powrót modernizmu?” ..	34

Sprawy studenckie

DNA – Encyklopedia Życia 2012 ...	35
Dzień Ziemi w UMCS.....	36
Pierwsza praktyka zawodowa sławistycznej specjalizacji turystyczno-kulturowej	38

Konkurs Biochemiczny	40
Drzwi Otwarte na Wydziale Humanistycznym	41
Drzwi Otwarte UMCS w Biłgoraju ..	41
„Bankowe i pozabankowe instrumenty finansowe – wycena i zasady ewidencjonowania”	42
Spektakularny sukces lubelskiej akordeonistki	42
Konferencja naukowa „Wschód – nie zawsze Daleki”	43
SKN Biotechnologów „Mikron” ...	44
XXI Spotkania z fizyką.....	46
„Cogito ergo sum. Tak po prostu nie mam czasu. Mimo to...”	47
Francuski sukces UMCS	48
Międzyuczelniany Konkurs Wiedzy o Rachunkowości.....	49
Rosyjska bania górą!	50
Rosja od kuchni	51

W świecie książek

Jubileusz serii „Conrad: Eastern and Western Perspectives”	52
Stan i perspektywy demokracji bezpośredniej we współczesnym świecie	57

Życie kulturalne

Śpiewająca Polska w hołdzie Janowi Pawłowi II.....	58
Galeria Zajeżdźnia i eko art	61
Koncert jazzowy w Instytucie Muzyki.....	62
Nowa odsłona Sceny AD HOC	63

Fot. Aneta Śliwińska

WYSTAWA O JULIANIE OCHOROWICZU

17 kwietnia w Muzeum UMCS odbył się wernisaż wystawy „Julian Ochorowicz (1850–1917). Śmiały myśliciel. Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego. Człowiek renesansu w czasach pozytywizmu”, którą otworzył prorektor Ryszard Szczygieł. Wernisażowi towarzyszył wykład autorów scenariusza wystawy – Liliany Nalewajskiej (Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie) i Igora Strojckiego (cioteczny prawnik J. Ochorowicza).

Fot. Aneta Śliwińska

Fot. Aneta Śliwińska

Z ŻYCIA

Współpraca z Policją

W dniach 2 i 19 kwietnia odbyły się zebrania Zespołu ds. Współpracy z Policją dotyczące szczegółowego planu współpracy naukowo-badawczej pomiędzy UMCS a Komendą Wojewódzkiej Policji w Lublinie na lata 2012–2014. W spotkaniach udział wziął prorektor Ryszard Dębicki.

Prace zespołu „Wirtualne Laboratoria”

W dniach 10 i 19 kwietnia odbyły się zebrania członków zespołu „Wirtualne Laboratoria” w sprawie zasad konkursu dotyczącego filmów i prezentacji multimedialnych dla młodzieży i studentów. Spotkaniom przewodniczył prorektor Ryszard Dębicki.

Konferencja ośrodków politologicznych

W dniach 12–14 kwietnia Wydział Politologii UMCS zorganizował w Kazimierzu Dolnym V Ogólnopolską Konferencję Akademickich Ośrodków Politologicznych, w której udział wziął prorektor Stanisław Michałowski.

Konwent UMCS

Zgodnie z §38 i §39 Statutu UMCS Konwent jest organem opiniotwórczo-doradczym Senatu i Rektora w zakresie rozwoju Uniwersytetu, oferty badawczej i dydaktycznej oraz oddziaływania społecznego i kulturowego. Jego obrady zwołuje i przewodniczy im Rektor. Liczy nie więcej niż 25 członków, którzy powoływani są spośród: przedstawicieli organów państwowych, samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego, samorządu miasta Lublin oraz samorządów głównych miast regionu, posłów i senatorów reprezentujących region, instytucji i stowarzyszeń

naukowych działających w regionie, przedstawicieli innych działających w regionie instytucji wymienionych w art. 63 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, a także organizacji zrzeszających absolwentów Uniwersytetu.

Pierwsze posiedzenie Konwentu UMCS odbyło się 15 maja 2009 r., zaś ostatnie 13 kwietnia br.

Podczas ostatniego posiedzenia Konwentu w kadencji 2009–2012 jego członkowie wyrazili najwyższe uznanie dla Rektora prof. dr. hab. Andrzeja Dąbrowskiego i jego współpracowników za dokonania mijającej kadencji. W Uchwale podpisanej przez Przewodniczącego Konwentu UMCS Jerzego Kwiecińskiego czytamy: „Przeprowadzone w ciągu ostatnich 4 lat reformatorskie zmiany pozwoliły na zdecydowaną profesjonalizację i poprawę efektywności funkcjonowania uczelni i dają szansę wzmocnienia pozycji UMCS na przyszłość. Podejmowane decyzje i wprowadzane zmiany były konieczne i wymagały odwagi, chociaż nie zawsze były popularne. Tym bardziej doceniamy konsekwencję ekipy rektorskiej w realizacji tych zmian.

Historia Polski czy Europy pokazuje, że reformatorzy nie zyskują uznania w oczach współczesnych, ale przechodzą do historii. Przykłady profesora Leszka Balcero-wicza czy profesora Jerzego Buzka (także chemika) wyraźnie pokazują, jak trudne jest przeprowadzanie reform. Wprowadzenie nowoczesnego zarządzania uczelnią, restrukturyzacja finansów uczelni, realizacja projektów unijnych na kwotę pół miliarda złotych, nawiązanie współpracy z przedsiębiorstwami, przygotowanie nowoczesnej strategii uczelni – to tylko niektóre z niewątpliwych dokonań mijającej kadencji.

UCZELNI

Opracowała
Ewa Kawałko-Marczuk

Liczymy na to, że wysiłki na rzecz rozwoju i wzmocnienia pozycji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej będą kontynuowane”.

Aktualny skład Konwentu UMCS podczas ostatniego posiedzenia 13 kwietnia:

1. prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski – Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

2. Adam Góral – Prezes Zarządu Asseco Poland

3. Krzysztof Hetman – Marszałek Województwa Lubelskiego

4. Paweł Jarczewski – Prezes Zarządu Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A.

5. Dariusz Jodłowski – Prezes Zarządu EUROAL

6. Artur Kawa – Prezes Zarządu EMPIRIA HOLDING SA

7. dr Jerzy Kwieciński – Prezes Zarządu Europejskie Centrum Przedsiębiorczości

8. Wojciech Lipka – Prezes Stowarzyszenia Absolwentów UMCS, Dyrektor Deutsche Bank SA

9. dr Mirosław Łoboda – Prezes Zarządu Fundacja UMCS

10. Tomasz Maciejak – Dyrektor GENPACT POLAND Sp. z o.o.

11. Maciej Maniecki – Prezes Zarządu SOLET Sp. z o.o.

12. prof. dr hab. Jan Pomorski – Kierownik Zakładu Metodologii Historii UMCS

13. Waldemar Sierocki – Prezes Zarządu BIOMED Lublin

14. dr hab. Jolanta Szołno-Koguc, prof. nadzw. – Wojewoda Lubelski

15. Mirosław Taras – Prezes Zarządu Lubelski Węgiel „BOGDANKA” S.A.

16. Jerzy Tofil – Członek Zarządu PEKAO Bank Hipoteczny

17. Iwona Wach – Wiceprezes Zarządu Żagiel S.A.

18. Jacek Woźniak – Prezes Zarządu PPH EL-MAX

19. dr Krzysztof Żuk – Prezydent Miasta Lublin

20. prof. dr hab. Jan Barcz – Kierownik Katedry Prawa Europejskiego SGH

W ostatnim posiedzeniu Konwentu UMCS udział wzięli prorektorzy: Ryszard Szczygieł, Stanisław Chibowski i Ryszard Dębicki.

Wernisaż literacki z Bogdanem Zadurą

17 kwietnia na Wydziale Humanistycznym UMCS odbyło się spotkanie z cyklu „Wernisaże literackie”. Bohaterem był Bohdan Zadura – poeta, prozaik, tłumacz, krytyk literacki, wieloletni redaktor kwartalnika „Akcent”, a od 2004 r. redaktor „Twórczości”. Słowo wstępne wygłosił dr Bogusław Wróblewski z Instytutu Filologii Polskiej UMCS. Spotkanie zostało zorganizowane przez Zakład Literatury Współczesnej Instytutu Filologii UMCS i Wschodnią Fundację Kultury „Akcent”.

Kapituła Medali

18 kwietnia odbyło się posiedzenie Kapituły Medali, podczas którego rozpatrywano Wniosek Wydziału Chemii w sprawie nadania medalu „Zasłużony dla Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej” prof. dr. hab. Władysławowi Rudzińskiemu. W spotkaniu wzięli udział prorektorzy: Stanisław Chibowski, Ryszard Dębicki i Ryszard Szczygieł.

Posiedzenie UKA

W dniach 19–20 kwietnia w Warszawie odbyło się posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej, w którym udział wzięli prorektor Stanisław Chibowski. UKA przyjęła informację z ostatniego posiedzenia KRUP, dyskutowała nt. standardów kształcenia nauczycieli po nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie

wyższym, podjęła decyzję w sprawie wszczęcia postępowania akredytacyjnego kierunku europeistyka oraz zatwierdziła standardy akredytacji dla kierunków filozofia, politologia, bezpieczeństwo narodowe/wewnętrzne oraz oceanografia.

Lubelskie Orły Biznesu

W Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim 20 kwietnia odbyła się 9. uroczysta gala plebiscytu „Lubelski Orzeł Biznesu”, którego celem jest promocja najlepszych, najbardziej dynamicznych firm i gospodarstw rolnych oraz osobowości działających w naszym województwie. W spotkaniu udział wzięli m.in. lubelscy parlamentarzyści, wicewojewoda lubelski Marian Starownik, wicemarszałek województwa lubelskiego Sławomir Sosnowski oraz prorektor Stanisław Michałowski. Nagrody przyznano w 13 kategoriach, m.in. przedsiębiorstwo małe, średnie i duże, gospodarstwo rolne, firma budowlana, inwestor roku. Lubelskiego Orła Biznesu wręczono również w kategoriach osobowość roku i przedsiębiorca roku. W bieżącej edycji statuetki, dyplomy uczestnictwa oraz medale Lubelskiego Związku Pracodawców otrzymało łącznie 28 uczestników konkursu.

Wystawa czasopism regionalnych

20 kwietnia w Galerii Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Lublinie odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Czasopisma regionalne ze zbiorów Mieczysława Kościńskiego”, zorganizowanej przez WOK w Lublinie oraz Wojewódzką Radę Towarzystw Regionalnych. W wydarzeniu udział wzięli prorektor Ryszard Szczygieł. Mieczysław Kościński jest regionalistą, prezesem Krasnobrodzkiego Towarzystwa ►

Fot. Aneta Słowińska

Od lewej: dziekan Wydziału Humanistycznego prof. Henryk Gmiterek, rektor prof. Andrzej Dąbrowski i koordynator projektu „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy” Anna Grzegorzczuk

PRACOWNIA AUDIOWIZUALNA NA UMCS

23 kwietnia na Wydziale Humanistycznym UMCS odbyło się uroczyste otwarcie pierwszej na naszym Uniwersytecie pracowni audiowizualnej uruchomionej w ramach nowej specjalności na kierunku kulturoznawstwo – „kultura przekazu i techniki audiowizualne”, którego dokonali rektor Andrzej Dąbrowski, dziekan Wydziału Humanistycznego Henryk Gmiterek oraz koordynator projektu Anna Grzegorzczuk. Koszt wyposażenia, w ramach którego zakupiono m.in. komputery stacjonarne z profesjonalnymi monitorami, kamerę cyfrową, programy

Fot. Aneta Słowińska

montażowe czy aparaty fotograficzne, wyniósł ponad 160 tys. zł. Uzupełnieniem wydarzenia był panel z pracodawcami. Prelegenci (Anna Gmiterek-Zabłocka – Radio Złote Przeboje, Andrzej Jachim – Agencja reklamowa Vena Art, Janusz Kobyliński – Ego Studio) przedstawili słuchaczom możliwości pracy i rozwoju po ukończeniu specjalności „kultura przekazu i techniki audiowizualne”.

Regionalnego, autorem wielu publikacji o Krasnobrodzie i Roztoczu Środkowym.

Dzień Ziemi

W dniu 20 kwietnia po raz piąty odbyły się na UMCS obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi. Z tej okazji naukowcy i studenci z Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS przygotowali wiele atrakcji dla uczniów z całego regionu. Honorowy patronat nad imprezą objęli: Rektor UMCS prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski, Prezydent Miasta Lublin dr Krzysztof Żuk i Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Hetman. Patronat medialny sprawowało Radio Centrum. W uroczystym otwarciu Dnia Ziemi na UMCS udział wzięli Rektor Andrzej Dąbrowski oraz Prorektor Ryszard Dębicki. Więcej informacji o wydarzeniu można znaleźć na s. 36–37.

DNA Encyklopedia Życia

W dniach 20–21 kwietnia odbyła się kolejna lubelska edycja warsztatów „DNA – Encyklopedia Życia 2012”. Początek miał miejsce 20 kwietnia w nowej auli Instytutu Biotechnologii KUL, gdzie zorganizowano część wykładową, którą otworzył prorektor Ryszard Dębicki. Uczestnicy wysłuchali ciekawych i inspirujących wykładów, dotyczących ochrony zdrowia człowieka oraz zagadnień związanych z genomiką czy chemizmem komórek w otaczającym nas świecie. Z kolei 21 kwietnia odbyły się zajęcia warsztatowe, realizowane w laboratoriach Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS. Więcej na s. 35.

Festiwal „Wschody”

W dniach 20–22 kwietnia w ACK Chatka Żaka odbył się I Ogólnopolski Festiwal Piosenki Artystycznej „Wschody” 2012 – impreza promująca dziedzinę kultury niszowej, jaką jest piosenka artystyczna. W jury zasiadli Iwona Loranc, Jan Poprawa oraz Jan Kondrak, którzy ocenili 51 uczestników, udzielając im wskazówek i przyznając nagrody finan-

Fot. Aneta Słowińska

sowe oraz wyróżnienia. Poza częścią konkursową uczestnicy wzięli udział w warsztatach prowadzonych przez Elżbietę Rojek oraz w spotkaniach integracyjnych. Festiwal zakończył się galą finałową, podczas której prorektor Stanisław Michałowski wręczył zwycięzcom nagrody, a z solowym projektem „Antyszanty” wystąpiła gwiazda wieczoru – Hubert „Śpięty” Dobaczewski, wokalista grupy Lao Che. Projekt zrealizowano przy pomocy finansowej Miasta Lublin; pozostali sponsorzy: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Karpacka Spółka Gazownictwa, Perła Browary Lubelskie SA, MUSI – spółdzielnia w Lublinie.

Komercjalizacja prac badawczych

23 kwietnia prorektor Ryszard Dębicki spotkał się z dziekanami: Władysławem Januszem, Radosławem Dobrowolskim, Zdzisławem Rychlikiem, Kazimierzem Trębaczem oraz z kierownikiem Centrum Innowacji i Komercjalizacji Badań Jadwigą Malinowską w sprawie omówienia propozycji uregulowań dotyczących komercjalizacji prac badawczych.

Senacka Komisja ds. Badań Naukowych

23 kwietnia Senacka Komisja ds. Badań Naukowych, której przewodniczył prorektor Ryszard Dębicki, przyjęła sprawozdanie z realizacji przedsięwzięć naukowo-badawczych w UMCS w 2011 r.

Zespół ds. Jakości Kształcenia

26 kwietnia odbyło się posiedzenie Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, któremu przewodniczył prorektor Stanisław Chibowski.

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Siennicy Różanej

9 marca podpisano umowę w sprawie powołania w Siennicy Różanej Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Dokument sygnowali rektor UMCS ►

Fot. Magdalena Kukawska

O INDIACH KILKA SŁÓW

Studenci Wydziału Politologii UMCS mieli szansę wziąć udział w nietypowych zajęciach. 26 kwietnia specjalnie dla nich odbył się wykład Ambasador Republiki Indii w Polsce Moniki Kapil Mohta, z którą spotkał się również prorektor Ryszard Dębicki.

Pani Ambasador opowiedziała studentom o specyficznym charakterze swojego kraju, spowodowanym podziałami etnicznymi, językowymi i religijnymi. Zaznaczyła, że choć Indie w dużej mierze są mieszkanką kultury europejskiej i azjatyckiej, to ich zwyczaje, takie jak kuchnia, taniec, muzyka i kino, coraz częściej przepliwają do świata zachodniego.

Ambasador przybliżyła również słuchaczom obraz Indii jako państwa prężnie rozwijającego się oraz inwestującego w przemysł i sztukę, które jednak nie zostało przedstawione w samych superlatywach. Ambasador przyznała, że jest jeszcze wiele dziedzin, w których jej kraj musi nadrobić zaległości. Na zakończenie godzinny wykład Monika Kapil Mohta odpowiedziała na pytania słuchaczy dotyczące pla-

Fot. Magdalena Kukawska

**Ambasador Republiki Indii w Polsce
Monika Kapil Mohta**

nów Indii na najbliższe lata, polityki zagranicznej kraju oraz kultury poszczególnych regionów. Spotkanie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem.

Magdalena Kukawska

Fot. Anna Guzowska

PODWÓJNY SUKCES NAUKOWCÓW Z UMCS

Na łamach „Wiadomości Uniwersyteckich” kilkakrotnie informowaliśmy o nominacji aż dwóch zespołów naukowców z UMCS w ogólnopolskim Plebiscycie National Geographic Travelery 2011.

Zwycięzcami tego prestiżowego konkursu w kategorii Naukowe Odkrycie Roku zostali naukowcy z Instytutu Archeologii UMCS pod kierunkiem prof. dr. hab. Andrzeja Kokowskiego za odkrycie Skarbu w Czerwnie – Czerwieniu. Trzecie miejsce przypadło zespołowi prof. dr. hab. Nikodema Grankowskiego z Wydziału Biologii i Biotechnologii za przełom w badaniach nad szczepionką przeciwko malarii.

Uroczysta gala, podczas której wręczono zwycięzcom statuetki, odbyła się 23 kwietnia w Warszawie. Prof. Andrzej Kokowski w imieniu całego zespołu odebrał wyróżnienie z rąk Martyny Wojciechowskiej – redaktor naczelnej miesięcznika „National Geographic Traveler”.

25 kwietnia odbyło się posiedzenie Senatu UMCS, które rozpoczęło od złożenia podziękowań profesorom Andrzejowi Kokowskiemu i Nikodemowi Grankowskiemu oraz przekazaniem im listów gratulacyjnych wraz z nagrodami przyznanymi przez Rektora prof. dr. hab. Andrzeja Dąbrowskiego za sukces odniesiony w Plebiscycie National Geographic Travelery 2011.

Andrzej Dąbrowski oraz prezes Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Siennickiej Feliks Głowacki. Podpisanie umowy było zwieńczeniem trwających od początku roku prac władz UMCS, Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Stowarzyszenia Miłośników Siennickiej oraz władz Gminy Siennica Różana. Pierwszy wykład, poświęcony skoliozie, w dniu 1 kwietnia wygłosił prof. Tomasz Karski – ortopeda który nie tylko przedstawił wyniki swoich wieloletnich badań, ale również zapoznał słuchaczy z prostymi metodami zapobiegania wadom postawy i wynikających z nich pro-

blemom. Organizacyjne aspekty funkcjonowania UTW przedstawiła Małgorzata Stanowska – kierownik Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Podczas spotkania wybrano zespół programowy uniwersytetu, a słuchacze wypełnili ankiety, na podstawie których zostaną dobrane zajęcia cieszące się największym zainteresowaniem. 28 kwietnia w Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy w Siennicy Różanej odbyła się uroczysta inauguracja działalności siennickiego uniwersytetu oraz immatrykulacja słuchaczy. W wydarzeniu udział wziął rektor Andrzej Dąbrowski.

Z PRAC SENATU – POSIEDZENIE 25 KWIETNIA 2012 R.

Na wstępie JM Rektor UMCS, prof. dr. hab. Andrzej Dąbrowski wręczył listy gratulacyjne: z okazji jubileuszu pracy dr. hab. Stefanowi Korczakowi, prof. nadzw., a także prof. dr. hab. Andrzejowi Kokowskiemu wraz z zespołem z okazji zdobycia I miejsca w konkursie organizowanym przez National Geographic oraz prof. dr. hab. Nikodemowi Grankowskiemu z zespołem za zajęcie trzeciego miejsca w tym plebiscycie.

Podczas kwietniowego posiedzenia Senat UMCS przyjął Uchwały: w sprawie zatwierdzenia recenzji przygotowanej przez prof. dr. hab. Wiesława Krajkę, dotyczącej nadania prof. Johnowi Maxwellowi Coetzee godności *dhc* Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; w sprawie nadania medalu „Zasłużony dla Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej” prof. dr. hab. Wła-

dyśławowi Rudzińskiemu; w sprawie regulaminu studiów; w sprawie regulaminu studiów doktoranckich; w sprawie utworzenia nowego kierunku studiów na Wydziale Politologii; w sprawie określenia efektów kształcenia na Wydziałach oraz w sprawie likwidacji makro kierunku stacjonarnych studiów filozoficzno-historycznych pierwszego stopnia prowadzonych na Wydziale Filozofii i Socjologii wspólnie z Wydziałem Humanistycznym.

Ponadto Senat pozytywnie odniósł się do wniosków rad Wydziałów: Pedagogiki i Psychologii dotyczącego zatrudnienia prof. dr. hab. Grażyny Krasowicz-Kupis na stanowisko profesora zwyczajnego oraz Filozofii i Socjologii dotyczącego zatrudnienia dr. hab. Lecha Zdybły na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

Paweł Kucharski

WYBORY REKTORA UMCS NA KADENCJĘ 2012–2016

27 kwietnia 2012 r. w Auli Uniwersyteckiej Wydziału Prawa i Administracji UMCS przedstawiciele społeczności akademickiej dokonali wyboru Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej na kadencję 2012–2016. Został nim dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw. – obecny Prorektor ds. Studenckich.

DR HAB. STANISŁAW MICHAŁOWSKI, PROF. NADZW. UMCS

Dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw. UMCS ukończył studia historyczne na Wydziale Humanistycznym UMCS w 1977 r. W trakcie studiów rozpoczął pracę w Uniwersytecie – początkowo w Międzyuczelnianym Instytucie Nauk Politycznych, a następnie na Wydziale Politologii. W 1983 r. obronił na Wydziale Humanistycznym UMCS pracę doktorską poświęconą biografii działacza Polskiej Partii Socjalistycznej Władysława Kunickiego. Zainteresowania tą partią zaowocowały rozprawą habilitacyjną pt. *Myśl polityczna Polskiej Partii Socjalistycznej (1918–1939)*, która stanowiła podstawę kolokwium habilitacyjnego w 1995 r. W roku 2000 Stanisław Michałowski został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego UMCS.

Praktyczne doświadczenia samorządowe uświadomiły prof. Michałowskiemu, jak bardzo potrzebne jest przygotowanie młodych ludzi do udziału w pracach jednostek samorządu terytorialnego. W związku z tym podjął działania na rzecz utworzenia specjalności samorządowej w ramach studiów politologicznych. Dużą rolę na Wydziale Politologii odgrywa od 1997 r. Zakład Samorządów i Polityki Lokalnej, kierowany przez prof. S. Michałowskiego. W efekcie prowadzonych w Zakładzie badań

Rektor elekt dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw.

dwie osoby uzyskały stopnie doktora habilitowanego, a 10 seminarzystów prof. Michałowskiego obroniło prace doktorskie. Prof. Michałowski opiniował dorobek naukowy w pięciu przewodach habilitacyjnych i recenzował 15 rozpraw doktorskich. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego powierzyło mu do zrecenzowania kilkadziesiąt projektów badawczych.

Zainteresowania prof. Michałowskiego koncentrują się wokół problematyki samorządowej oraz myśli politycznej. Jest on autorem i współautorem ponad 100 rozpraw naukowych, w tym m.in.: *Mieczysław Biernacki (1862–1948). Lekarz i społecznik* (1988); *Władysław Kunicki*

(1872–1941). *Życie – działalność – poglądy* (1990); *Myśl polityczna Polskiej Partii Socjalistycznej (1918–1938)* (1994); *Sto lat współczesnych wodociągów w Lublinie 1899–1999* (1999). Redagował i współredagował prace zbiorowe, m.in.: *Samorząd terytorialny III Rzeczypospolitej. Dziesięć lat doświadczeń* (2002); *Samorząd lokalny w Polsce. Społeczno-polityczne aspekty funkcjonowania* (2004); *Władza lokalna a media. Zarządzanie informacją – public relations – promocja jednostek samorządu terytorialnego* (2006); *Przywództwo lokalne a kształtowanie demokracji partycypacyjnej* (2008); *Demokracja bezpośrednia w samorządzie terytorialnym* (2012 – w druku).

Obowiązki badawcze i dydaktyczne prof. Michałowski łączy z licznymi obowiązkami organizacyjnymi na rzecz Wydziału Politologii i Uniwersytetu. W latach 1999–2005 pełnił na Wydziale Politologii funkcję prodziekana ds. studenckich, a następnie przejął obowiązki dziekana. Zaufanie, jakim prof. Michałowski cieszy się wśród studentów, zdecydowało, że w roku 2008 przyjął od Rektora prof. dr. hab. Andrzeja Dąbrowskiego propozycję objęcia stanowiska prorektora ds. studenckich. Trzecią kadencję wchodzi w skład Senatu UMCS, pracuje w kilku stałych komisjach senackich.

W zakończonej w zeszłym roku kadencji władz Komitetu Nauk Politycznych PAN prof. Michałowski pełnił funkcję wiceprzewodniczącego. Jest też członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.

10 maja o godz. 10:00 Auli Uniwersyteckiej Wydziału Prawa i Administracji UMCS odbyły się wybory Prorektorów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na kadencję 2012–2016, w których wybrani zostali:

- prof. sztuk muz. Urszula Bobryk – Prorektor ds. Studenckich
- prof. dr hab. Ryszard Dębicki – Prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej
- dr hab. Barbara Hlibowicka-Węglarz, prof. nadzw. – Prorektor ds. Kształcenia
- dr hab. Ryszard Mojak, prof. nadzw. – Prorektor ds. Ogólnych.

PROF. SZT. MUZ. URSZULA BOBRYK

Profesor sztuk muzycznych Urszula Bobryk ukończyła z wyróżnieniem Akademię Muzyczną im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Od 1983 r. pracuje w Instytucie Muzyki na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W roku 1990 uzyskała stopień doktora sztuk muzycznych, a w 1994 r. stopień doktora habilitowanego w Akademii Muzycznej w Warszawie. W 1999 r. została powołana na stanowisko profesora nadzwyczajnego UMCS. Tytuł naukowy profesora otrzymała w 2002 r., a stanowisko profesora zwyczajnego w 2005 r.

Od 1995 r. pełni funkcję kierownika Zakładu Chóralistyki na Wydziale Artystycznym UMCS. W latach 2001–2005 była dyrektorem Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego. W 2005 r. objęła stanowisko dziekana Wydziału Artystycznego UMCS i pełni je drugą kadencję. Prof. Urszula Bobryk przez trzy kadencje zasiadała w Senacie UMCS.

Badania naukowo-artystyczne Urszuli Bobryk koncentrują się wokół wykonawstwa muzyki współczesnej polskiej i zagranicznej *a cappella* i wokalnoinstrumentalnej.

Prowadziła kursy mistrzowskie z zakresu dyrygentury chóralnej na Uniwersytetach w Hiszpanii, Słowacji i Austrii. Brała udział w Światowym Sympozjum Muzyki Chóralnej Fort Lauderdale (USA). Urszula Bobryk była promotorem i recenzentem wielu przewodów doktorskich, rozpraw habilitacyjnych i wniosków o nadanie tytułu naukowego profesora. Wykształciła liczne grono dyrygentów, którzy odnoszą znaczące sukcesy artystyczne w kraju i za granicą.

W 1985 r. objęła kierownictwo artystyczne Chóru Akademickiego UMCS, który prowadzi do chwili obecnej. Brała udział w licznych festiwalach i konkursach w wielu krajach. Koncertowała w Europie (Niemcy, Austria, Włochy, Francja, Hiszpania, Finlandia, Anglia, Węgry, Czechy) oraz w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej (Fort Lauderdale, Chicago, Erie), w Turcji (Antalia).

Ma w swoim dorobku naukowo-artystycznym nagrania płyt CD, nagrania radiowe i telewizyjne. Chór pod dyktando Urszuli Bobryk otrzymał dziewięć pierwszych nagród na międzynarodowych

i ogólnopolskich konkursach i festiwalach muzycznych. Zdobyła także dwie nagrody indywidualne dla najlepszego dyrygenta. Najważniejsze z osiągnięć to pierwsze nagrody: Moers-Repelen (Niemcy), Vaasa (Finlandia), Fort Lauderdale, Floryda (USA) Preveza (Grecja), Bruck (Austria), Linz (Austria), Legnica, Rumia.

Dokonała kilku prawykonań utworów współczesnych, przyczyniając się tym samym do popularyzacji polskiej kultury muzycznej w kraju i za granicą. Jest cenionym muzykiem, dyrygentem i chórmistrzem.

Za dotychczasową działalność w dziedzinie upowszechniania kultury otrzymała: Medal „Pro Ecclesia et Pontifice” za wybitne osiągnięcia w pracy artystycznej nadany przez Papieża Benedykta XVI; Medal „Gloria Artis”; Medal Komisji Edukacji Narodowej; Złoty Krzyż Zasługi; Odznakę honorową – „Zasłużony dla kultury Polskiej”; dwukrotnie nagrodę Prezydenta Miasta Lublina za działalność artystyczną i kulturalną; wielokrotnie nagrodę Rektora UMCS.

PROF. DR HAB. RYSZARD ANTONI DĘBICKI

Rocznik 1949. Zamościanin. Absolwent Akademii Rolniczej z 1973 r. (agronomia-gleboznawstwo-agrofizyka). Po studiach, jako stypendysta PAN w latach 1972–1973, rozpoczyna pracę naukową w Instytucie Agrofizyki PAN w Lublinie, gdzie realizuje doktorat (1978) i habilitację (1990). W roku 1996 przechodzi do UMCS i obejmuje kierownictwo Zakładu Gleboznawstwa, którym kieruje nadal. Tytuł profesora otrzymuje w 2000 r., a stanowisko prof. zwyczajnego w 2005 r.

W czasie pracy zawodowej w PAN i na UMCS wielokrotnie przebywa na zagranicznych stażach badawczych, m.in. w Państwowym Uniwersytecie w Gandawie (1978–1979 i 1983–1984); w Katedrze Fizyki Gleb Indyjskiego Instytutu Badań Rolniczych (1989), jako stypendysta DAAD – 2 miesiące w Munchenbergu, Niemcy i 2 miesiące w Instytucie Gleboznawstwa Chińskiej Akademii Nauk w Nankinie. Łącznie poza granicami kraju w różnych ośrodkach naukowych spędził ponad 4 lata.

Prof. r. Dębicki w swoich badaniach zajmował się m.in. problematyką powstawania struktury glebowej, kształtowaniem żyzności gleb oraz zjawiskami i procesami erozji wodnej gleb i ich modelowaniem. Dzisiaj jego badania koncentrują się na przyczynach i skutkach procesów degradacji gleb oraz teoretycznych podstawach ochrony gleb.

Jest autorem lub współautorem ponad 200 publikacji, w tym ponad 110 rozpraw naukowych, 20 monografii naukowych i słowników, głównie z zakresu agrofizyki i fizyki środowiska oraz geografii i ochrony środowiska, 16 prac projektowych, ekspertyz i map glebowych. Jest promotorem 75 prac magisterskich, 3 doktorskich (w kolejnej sprawuje opiekę naukową), prowadzi różne zajęcia dydaktyczne na różnych kierunkach studiów: geografia, turystyka, biologia środowiskowa, ochrona środowiska, chemia środowiska, chemia kosmetyków i środków bioaktywnych. Był autorem lub współautorem kilku programów studiów specjalizacyjnych, w tym studiów doktoranckich w zakresie geografii i ich pierwszym kierownikiem.

Prof. R. Dębicki jest aktywnym członkiem wielu towarzystw, komitetów i rad naukowych, m.in. jest członkiem Międzynarodowej Unii Towarzystw Gleboznawczych i Europejskiego Towarzystwa Ochrony Gleb, Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, LTN, Komitetu Gleboznawstwa i Chemii Rolnej PAN oraz Komitetu Agrofizyki PAN, był członkiem Rad Naukowych: Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie i Instytutu Ochrony Środowiska w Warszawie, aktualnie jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach. Jest Redaktorem Naczelnym czasopisma wydawanego w j. angielskim „Polish Journal of Soil Science”.

Wielokrotnie recenzował dorobek naukowy w postępowaniach o tytuł naukowy, w przewodach habilitacyjnych i doktorskich.

Bierze aktywny udział w pracach organizacji międzynarodowych. W latach 2003–2010 był członkiem 25-osobowej grupy ekspertów ONZ ds. degradacji i ochrony powierzchni Ziemi (w ramach konwencji dot. pustynnienia UNCCD), członkiem Forum Doradczego Komisji Europejskiej ds. strategii ochrony gleb i opracowania Ramowej Dyrektywy Glebowej, członkiem Krajowego Forum Glebowego przy Ministrze Środowiska i członkiem Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody. Wielokrotnie był powoływany na recenzenta programów badawczych UE w Brukseli (w 6 i 7 PR UE). Sam realizował wiele grantów badawczych (jako współwykonawca lub kierownik).

Członek Senatu Akademickiego UMCS od 2002 r., w latach 2005–2008 Dziekan Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS, w tej kadencji Prorektor UMCS ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej.

Za swoją pracę był wyróżniony m.in. nagrodami Sekretarza Naukowego PAN, nagrodami Rektora UMCS, Srebrnym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Zainteresowania: fotografia, dobra muzyka i książka oraz podróże.

DR HAB. BARBARA HLIBOWICKA-WĘGLARZ, PROF. NADZW. UMCS

Prof. Barbara Hlibowicka-Węglarz jest specjalistą w zakresie językoznawstwa romańskiego, szczególnym zainteresowaniem darzy język portugalski.

Ukończyła studia na kierunku filologia romańska w Uniwersytecie Wrocławskim w 1977 r. Wykorzystując wyniesioną ze studiów znajomość języka francuskiego i pogłębioną podczas rocznego stażu na Uniwersytecie w Lizbonie znajomość języka portugalskiego, napisała pod kierunkiem prof. dr. hab. Stanisława Karolaka rozprawę doktorską *Les équivalents français et portugais de l'instrumental polonais en fonction d'argument propositionnel*, którą obroniła w 1986 r. w Krakowie.

W 1999 r. uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa romańskiego na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. *Processos de expressão do aspecto na língua Portuguesa*, za którą otrzymała indywidualną Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej. Była to pierwsza w historii badań romanistycznych w Polsce rozprawa habilitacyjna poświęcona językowi portugalskiemu i napisana w tym języku.

W swej pracy naukowej interesuje się modelami semantyczno-syntaktycznymi języków naturalnych, środkami reprezentacji kategorii aspektu w języku portugalskim. W ostatnich latach pracuje nad monografią na temat języków kreolskich uformowanych na bazie leksykalnej portugalskiej. Niektóre z publikacji mają charakter analizy kontrastywnej (język portugalski, francuski vs polski). Spośród licznie opracowanych prac naukowych część ukazała się w kraju, część została opublikowana za granicą (Portugalia, Brazylia, Czechy, Niemcy, Chiny).

Brała udział w wielu konferencjach i kongresach krajowych i zagranicznych, jest członkiem kilku rad redakcyjnych czasopism krajowych i zagranicznych, członkiem pięciu towarzystw i stowarzyszeń naukowych o charakterze międzynarodowym. Odebrała liczne staże za granicą, szczególnie w uniwersytetach w Portugalii, Brazylii oraz we Francji.

Za osiągnięcia w pracy naukowej i administracyjnej otrzymała wiele nagród i odznaczeń (m.in. Złoty Krzyż Zasługi 1999, Medal Komisji Edukacji Narodowej 2004, Indywidualną Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej 2000, Medal „Comendador de Ordem de Merito” przyznany przez Prezydenta Republiki Portugalskiej – Aníbal Cavaco Silva 2009).

Pełniła różne funkcje administracyjne w UMCS: od 2004 r. kierownik Zakładu Języka i Kultury Portugalskiej w IFR UMCS, w latach 2004–2007 dyrektor Instytutu Filologii Romańskiej, w latach 2008–2012 prodziekan Wydziału Humanistycznego.

Nawiązała wiele kontaktów z uniwersytetami zagranicznymi: w Salvadorze w Brazylii w 1995 r., współpraca Lublin – Viseu w Portugalii w 1995 r., z Universidade Aberta w Lizbonie w 2004 r., z Uniwersytetem w Faro w Portugalii w 2007 r., z Uniwersytetem UNIJUI w Brazylii w 2007, z Uniwersytetem w Vila Real w Portugalii w 2008 r., z Escola Superior de Educação w Portugalii w 2009 r.

Od 2005 r. jest dyrektorem jedynej w Polsce Centrum Języka Portugalskiego Instytutu Camõesa przy UMCS, gdzie zorganizowała ponad sto różnego rodzaju imprez kulturalnych (wykłady, prelekcje, spotkania, wystawy, koncerty, promocje książek).

Od 2007 r. pełni funkcję Konsula Honorowego Federacyjnej Republiki Brazylii w Lublinie.

DR HAB. RYSZARD MOJAK, PROF. NADZW. UMCS

Urodzony 1 stycznia 1959 r. w Biłgoraju. Profesor nadzwyczajny w Katedrze Prawa Konstytucyjnego na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie oraz profesor nadzwyczajny w Akademii Podlaskiej w Siedlcach; specjalista w dziedzinie prawa konstytucyjnego, teorii państwa i prawa oraz prawa wyznaniowego.

Studia i przebieg pracy zawodowej: studia na Wydziale Prawa i Administracji UMCS (1979–1983; kierunek: administracja i prawo). Stopień doktora nauk prawnych uzyskał w 1992 r., a stopień doktora habilitowanego w 2007 r. na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. *Parlament a rząd w ustroju Trzeciej Rzeczypospolitej Polskiej*.

Od 1983 r. zatrudniony w Zakładzie, a obecnie w Katedrze Prawa Konstytucyjnego UMCS. W l. 1983–1985 odbył aplikację sędziowską w Sądzie Wojewódzkim w Lublinie, zakończoną egzaminem sędziowskim.

Działalność naukowa i zawodowa: Członek Komitetu Nauk Prawnych PAN (kadencja 2012–2016), wiceprzewodniczący Zarządu Polskiego Towarzystwa Prawa Wyznaniowego (od 2008), członek Zarządu Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego (od 1998), członek Derecho Constitutional Latinoamericano (od 2001) oraz Lubelskiego Towarzystwa Naukowego (od 1992). Przedstawiciel Prezydenta RP w Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego (1996–1997), doradca prawny Ministra – Szefa BBN (1996–1997), kierownik Podyplomowego Studium Konstytucjonalizmu UMCS i KUL (1995–2000), ekspert prawny Kancelarii Prezydenta RP i Kancelarii Sejmu RP, członek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego VII i VIII kadencji (1999–2005) oraz członek Prezydium Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego (2003–2005), członek Rady Programowej Humanistycznych Zeszytów Naukowych „Prawa Człowieka” (1997–2006), Redaktor Naczelny „Studia Juridica Lublinensia” (od 1 lutego 2012 r.).

Dorobek naukowy: autor lub współautor ponad 100 publikacji naukowych, w tym: autor 5 monografii, współautor 6 podręczników i skryptów naukowych, autor ponad 60 studiów i artykułów naukowych, redaktor naukowy (lub współredaktor) 5 publikacji książkowych. Ważniejsze publikacje: *Instytucja Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w okresie przekształceń ustrojowych*; *Parlament a rząd w ustroju Trzeciej Rzeczypospolitej Polskiej*; współautor – *Polskie prawo konstytucyjne*, współautor – *Rada Ministrów, organizacja i funkcjonowanie*; Prezydent RP, w: *Księga Dzieściolecia Polski Niepodległej (1989–1999)*, pod red. W. Kuczyńskiego; *Republika Ukrainy, Ustroje państw współczesnych*, pod red. E. Gdulewicz; współautor – *Konkordat w świetle prawa konstytucyjnego*, w: *Nowy konkordat a prawo polskie*, pod red. J. Krukowskiego.

Zainteresowania naukowe: konstytucjonalizm II RP, ustrój konstytucyjny organów władzy wykonawczej w Polsce, transformacja ustroju politycznego w państwach Europy Środkowej i Wschodniej (w szczególności Ukrainy), teoria prawa i legislacja oraz polskie prawo wyznaniowe.

Nagrody, wyróżnienia i odznaczenia: I nagroda „Państwo i Prawo” w XXXV konkursie na najlepsze prace habilitacyjne i doktorskie za rozprawę doktorską pt. *Pozycja prawna Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w okresie transformacji ustrojowej (1989–1991)* oraz I nagroda „Przeglądu Sejmowego” w 2008 r. w konkursie na najlepsze prace doktorskie i habilitacyjne za pracę habilitacyjną pt. *Parlament a rząd w ustroju Trzeciej Rzeczypospolitej Polskiej*. Wyróżniony czterokrotnie nagrodą Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (2001, 2002, 2004 i 2005) oraz trzykrotnie nagrodą Rektora UMCS (III stopnia w 1990 r. oraz I stopnia 1995 i 1999 r.); odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1997) oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2011).

NA WYDZIAŁACH

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

Doktoraty

W Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina odbyła się obrona pracy doktorskiej mgr. Marka Stefankiewicza (Instytut Muzyki, Zakład Muzyki Rozrywkowej). Temat pracy: „Muzyka popularna międzywojennej Warszawy jako inspiracja muzycznego opracowania spektaklu telewizyjnego «Warszawa»”. Promotor: prof. Urszula Bobryk, UMCS Lublin. Recenzenci: prof. Rafał Jacek Delekta, Akademia Muzyczna Kraków; prof. UMFC Ewa Marchwicka, UMFC Warszawa. Decyzją Rady Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca z dnia 25 stycznia 2012 r. mgr Marek Stefankiewicz uzyskał stopień doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie artystycznej dyrygentura.

W Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy odbyła się obrona pracy doktorskiej mgr. Mariusza Bogdanowicza (Zakład Muzyki Rozrywkowej). Temat pracy: „Wieloznaczeniowość i rola kontrbasu we współczesnym małym zespole jazzowym na wybranych przykładach”. Promotor: prof. Andrzej Zubek, Akademia Muzyczna Bydgoszcz. Recenzenci: prof. Jacek Niedziela-Meira, Akademia Muzyczna Katowice; prof. Piotr Kurzawa, Akademia Muzyczna Bydgoszcz. Decyzją Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 12 marca 2012 r. mgr Mariusz Bogdanowicz uzyskał stopień doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Forum Gitary i Akordeonu

W dniu 4 marca w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku odbyło się pierwsze artystyczno-naukowe Forum Gitary i Akordeonu pod hasłem „Przeszłość, terażniejszość i perspektywy rozwoju”. W Forum uczestniczyli prof. Jerzy Nalepka i dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak z Zakładu Pedagogiki Instrumentalnej UMCS, którzy wygłosili następujące referaty: „Gitara klasyczna w Polsce – historia, terażniejszość i perspektywy” – prof. Jerzy Nalepka, zaś „Zagadnienia wykonawcze utworów na skład instrumentalny akordeon i gitara” – dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak. Organizatorem Forum była Katedra Organów, Klawesynu, Akordeonu i Gitary Akademii Muzycznej w Gdańsku.

WYDZIAŁ CHEMII

Wyjazdy zagraniczne

Dr Paweł Mergo z Pracowni Technologii Światłowodów w dniach 15–20 kwietnia uczestniczył w spotkaniu Photonic Europe 2012 Conference, która odbywała się w Vrije Universiteit Brussel, w Belgii.

Dr Dorota Kołodyńska z Zakładu Chemii Nieorganicznej w dniach 14–21 kwietnia prowadziła wykłady w Limerick, w Irlandii w ramach umowy Programu LLP/Erasmus.

Dr Mariusz Barczak z Zakładu Chemii Teoretycznej w dniach 16–21 kwietnia uczestniczył w Internatio-

nal Baltic Sea Conference „Functional Materials and Nanotechnologies” FM&NT 2012, która odbywała się w Rydze.

Dr hab. Małgorzata Grabarczyk, dr Agnieszka Nosál-Wiercińska, dr Joanna Reszko-Zygmunt, dr Katarzyna Tyszczyk-Rotko i dr Cecylia Wardak z Zakładu Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej w dniach 22–26 kwietnia uczestniczyły w Conference and Exhibition Desalination for the Environment Clean Water and Energy zorganizowanej w Barcelonie, w Hiszpanii.

Dr hab. Janusz Ryczkowski, prof. nadzw. UMCS i mgr Witold Zawadzki z Zakładu Technologii Chemicznej w dniach 25–28 kwietnia uczestniczyli w dorocznym spotkaniu European Chemistry Thematic Network, które odbyło się w Mediolanie we Włoszech.

Prof. dr hab. Stefan Sokołowski z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych w dniach 21–28 kwietnia uczestniczył w konferencji EGU General Assembly 2012, odbywającej się w Austria Center Vienna.

Dr hab. Ryszard M. Janiuk z Zakładu Dydaktyki Chemii w dniach 25–28 kwietnia brał udział w pracach WP-12 „Towards European quality labels for teaching education programmes” podczas konferencji EC2E2N zorganizowanej na University of Milan we Włoszech.

Dr Agnieszka Kierys z Zakładu Adsorpcji w dniach 29 kwietnia – 4 maja uczestniczyła w konferencji CPM-6, the 6th International Workshop „Characterisation of Porous Materials: from Angstroms to

Millimeters” zorganizowanej w Del-ray Beach Florida w USA. ✎

Dr hab. Wojciech Rżysko z Zakładu Modelowania Procesów Fizyko-chemicznych w dniach 17 kwietnia – 16 maja przebywał w ramach współpracy naukowej w Institute of Chemistry UNAM Mexico City. ✎

WYDZIAŁ FILOZOFII I SOCJOLOGII

Doktoraty

4 kwietnia odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Agnieszki Mączkowskiej pt. „Modlitwa kontemplacyjna w katolicyzmie, tybetańskiej religii bon i chasydyzmie. Studium fenomenologiczno-hermeneutyczne”. Recenzentami rozprawy byli: dr hab. Kazimierz Banek, prof. UJ i dr hab. Marek Szymański z UMCS, a promotorem dr hab. Krzysztof Kosior. ✎

Konferencja „The Science on Innovation”

28 lutego 2012 r. w Parlamencie Europejskim odbyła się konferencja naukowa „The Science on Innovation”, w której udział wzięły prof. Biruta Skrętowicz, kierownik Zakładu Socjologii Gospodarki i Organizacji Instytutu Socjologii oraz dr Izabela Łucjan – adiunkt z tego Zakładu. Organizatorem konferencji był Komitet Nauk Społecznych Europejskiej Fundacji Nauki (Europea Science Foundation) oraz działająca przy Parlamencie Europejskim organizacja STOA (Science and Technology Options Assessment).

Jednym z wielu dokumentów, na który powoływali się organizatorzy spotkania, był przyjęty przez Komisję Europejską pakiet środków na rzecz rozwoju badań naukowych, innowacji i konkurencyj-

ności w Europie „Horyzont 2020”. Stanowi on pierwszą inicjatywę ogniskującą w jednym programie ogół środków unijnych przeznaczonych na finansowanie badań naukowych i innowacji, przekształcania odkryć naukowych w innowacyjne produkty i usługi.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele znaczących ośrodków naukowych z Europy i Stanów Zjednoczonych (m.in.: Luc Soete z University of Maastricht, Alan Hughes z University of Cambridge, Merle Jacob z Lund University, Jacob Edler z University of Manchester, Marianna Mazzucato z University of Sussex i Barry Bozeman z University of Georgia).

Prelegenci byli zgodni co do tego, iż studia nad innowacjami stanowią obecnie jeden z najbardziej dynamicznych obszarów badawczych w naukach społecznych, czego dowodem jest lawinowy wzrost pozycji literatury fachowej, liczne projekty badawcze, konferencje i spotkania naukowe (w tym tematyka referatów wygłaszanych na konferencji).

W trakcie panelu dyskusyjnego poruszono kilka palących kwestii, w tym wielość i niejednoznaczność definicji (co tak naprawdę kryje się pod pojęciem innowacji?), pozytyw i negatywy zjawiska (czy innowacje są w każdym przypadku korzystne?, kto jest ich beneficjentem?) oraz kształt europejskiej polityki innowacyjnej (czy EPI jest w stanie osiągnąć zamierzone cele strategiczne do roku 2020?).

dr Izabela Łucjan

Konferencje

W dniach 26–27 kwietnia dr hab. Ryszard Radzik, prof. UMCS wziął udział w międzynarodowej konferencji naukowej „Białoruś i sąsiedzi: drogi formowania się państwowości, stosunków między narodami i między państwami”, Homel (Białoruś), Homelski Uniwersytet Państwowy; wygłoszony referat: „Naród a struktura społeczna – zależności na przykładzie Rzeczypospolitej”. ✎

W dniu 16 kwietnia dr hab. Marek Hetmański, prof. UMCS oraz dr Andrzej Kapusta wzięli udział (na zaproszenie prof. Ángeles J. Perona z Wydziału Filozoficznego) w cyklicznym seminarium „Normativity in Action”, zorganizowanym w Universidad Complutense de Madrid. Przedstawili na nim referat „Rationality as Normativity Problem”. ✎

Dr hab. Marek Hetmański, prof. UMCS w dniach 18–23 kwietnia wygłosił (w ramach programu Erasmus) cykl wykładów pt. „What is rationality?” przeznaczony dla studentów i pracowników Wydziału Filozoficznego w Universidad de Granada. ✎

Dr Andrzej Kapusta w dniach 16–19 kwietnia wygłosił (w ramach programu Erasmus) cykl wykładów pt. „Madness and method. The limits of understanding in philosophy and psychiatry”, który był przeznaczony dla studentów i pracowników Wydziału Filozoficznego w Universidad de Alcalá w Madrycie. ✎

Dr Agnieszka Ziętek w dniach 16–20 kwietnia wygłosiła (w ramach programu Erasmus) cykl wykładów pt. „Art as performing social change”, przeznaczony dla studentów i pracowników Wydziału Filozoficznego w Universidad de Alcalá w Madrycie. ✎

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Doktoraty

11 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Oleksandra Barana. Temat: „Ośrodki miejskie Księstwa Halicko-Włodzimierskiego i ich mieszkańcy w XIII i pierwszej połowie ▶

XIV wieku". Promotor: prof. dr hab. Ryszard Szczygieł (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Jan Tęgowski (UwB), prof. dr hab. Grzegorz Jawor (UMCS).

25 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Daniela Piekarusia. Temat: „Nurt socjalistyczny w Polsce w latach 1987–2007”. Promotor: prof. dr hab. Emil Horoch (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Romuald Turkowski (UW), prof. dr hab. Janusz Szczepański (UMCS).

Wyjazdy

W dniach 23–30 kwietnia Dorota Filar i dr hab. Dariusz Chempe-rek, prof. nadzw. z Instytutu Filologii Polskiej odbyli stypendium naukowe Erasmus w Instytucie Sławistyki na Uniwersytecie w Gandawie (Belgia), ich opiekunem był prof. dr hab. Dietrich Stern.

Konferencje

W dniach 10–14 kwietnia mgr Tadeusz Wiśniewski z Instytutu Archeologii uczestniczył w 54. dorocznym spotkaniu zorganizowanym w Tuluzie we Francji przez Hugo Obermaier Society for Quaternary Research and Archaeology of the Stone Age, we współpracy z Muséum de Toulouse, Laboratoire TRACES i Université de Toulouse „Le Mirail”, na którym prezentował poster „Some remarks on Lacan type burins from the Magdalenian sites in Poland” (współautorzy: Dariusz Bobak, IA UR, Bernadeta Kufel, IA UW, Adam Nowak, IA UR, Marta Połtowicz-Bobak, IA UR, Katarzyna Pyżewicz, IPr UAM, Paweł Walde-Nowak, IA UJ, Andrzej Wiśniewski, IA UW).

W dniach 12–14 kwietnia dr Paweł Frelik (Instytut Anglistyki) wziął udział w konferencji „Visions of the Future. Global Science Fiction Cinema” w Iowa City (Iowa, USA), na której wygłosił referat nt. estetyki krótkometrażowego filmu science fiction.

W dniach 12–14 kwietnia, pracownicy oraz doktoranci Zakładu Literatury Angielskiej wzięli udział w Sympozjum o Postaci Literackiej, zorganizowanym w Sopocie przez Instytut Anglistyki Uniwersytetu Gdańskiego. Wygłoszono następujące referaty: dr hab. Ludmiła Gruszeńska-Blaim „Lack as character, character as Lack”; dr Marta Komsta „Progression and Character Convolution in Shirley Jackson's *The Haunting of Hill House*”; dr Andrzej S. Kowalczyk „Between Text and Reader: Aspects of Characterization in Charles Williams's *Shadows of Ecstasy*”; dr Katarzyna Pisarska „Breaking Out and Speaking: Old Myths and Narrative Tensions in Ursula Le Guin's *Lavinia*”; dr Urszula Terentowicz-Fotyga „Od bohatera do tożsamości. Kilka uwag wstępnych”; mgr Zuzanna Gawrońska „GoLem(s) in Eden: In Search For a Transcendent Element In a Science Fiction Novel”; mgr Magdalena Kuźniar „The Functions of Characters in the Progression of A. S. Byatt's *The Game*”; mgr Elżbieta Perkowska „Character in the Academic Mystery: *The Raven and the Nightingale* by Joanne Dobson”; mgr Patrycja Podgajna „Identifying Transtextual Characters in Literary Adaptations: E.M. Forster *Howards End* and Z. Smith *On Beauty*”; mgr Dominika Szwajewska „Bringing Life Story to Life: J.M. Coetzee's *Summertime*”.

W dniach 17–18 kwietnia odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Połowska „Poezja i modlitwa”, zorganizowana przez Muzeum Lubelskie w Lublinie Oddział Dworek Wincentego Pola, Instytut Filologii Polskiej UMCS, Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza Oddział Lubelski, Pracownię Wincentego Pola. Podczas konferencji referaty wygłosili pracownicy Instytutu Filologii Polskiej: dr Joanna Szadura („Z problemów stylistyki polskiej. Styl artystyczny a styl religijny”), dr hab. Artur Timofiejew,

prof. UMCS („*Chłodno po wszystkich duszach...* Funkcje motywu religijnego w późnej liryce Franciszka Morawskiego 1848–1861”).

W dniach 23–24 kwietnia dr Anna Zalewska z Instytutu Archeologii przedstawiła referat „Grunwald z perspektywy archeologii drugiego stopnia. Martwy czy żywy?” na seminarium „Archeologia pól Grunwaldu”, zorganizowanym w Nidzicy przez Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku.

Dr hab. Barbara Czwornóg-Jadczak, prof. UMCS, dr hab. Artur Timofiejew, prof. UMCS, dr Katarzyna Puzio i dr Małgorzata Chachaj, pracownicy Zakładu Historii Literatury Polskiej IFP, w dniach 24–26 kwietnia wzięli udział w konferencji „Poezja okolicznościowa lat 1730–1830 w Polsce. Nowe (?) perspektywy badawcze”, zorganizowanej przez Zakład Literatury Staropolskiej i Polskiego Oświecenia Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Zakład Historii Literatury Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu. Zebrani wysłuchali także referatu prof. dr hab. Aliny Aleksandrowicz.

26 kwietnia dr hab. Jerzy Libera z Instytutu Archeologii uczestniczył w konferencji naukowej „Z badań nad późnym krzemieniarstwem w Europie Środkowej”, zorganizowanej przez Samodzielną Pracownię Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie i przedstawił referat „Krzemieniarstwo schyłkowe w międzyrzeczu Wisły i Bugu oraz dorzeczu Sanu (stan badań)”.

Wyróżnienia i nagrody

23 kwietnia zwycięzcą 6. edycji plebiscytu National Geographic Travelery 2011 w kategorii Naukowe Odkrycie Roku został zespół naukowców z Instytutu Archeologii UMCS pod kierunkiem prof. dr. hab. Andrzeja Kokow-

skiego za odkrycie skarbów średniowiecznej biżuterii w Czerminie-Czerwieniu.

Konkursy

19 kwietnia w Kolegium Licencjackim UMCS w Białej Podlaskiej rozstrzygnięto IV edycję konkursu „Język w działaniu”. Komisja konkursowa, w skład której ze strony UMCS weszły dr Anna Tryksza (przewodnicząca) i dr Monika Gabryś-Sławińska, wyłoniła tegorocznych mistrzów perswazji i retoryki. I miejsce zajęła Tola Rączka z Zespołu Szkół w Janowie Podlaskim, II miejsce Joanna Gagudzka z I LO w Białej Podlaskiej, III miejsce Renata Drażek z LO w Terespolu.

27 kwietnia w sali sesyjnej w Ratuszu odbył się finał IV Lubelskiego Konkursu Ortograficznego, którego zwycięzca otrzymał tytuł Lubelskiego Mistrza Ortografii i nagrodę główną – Pióro Prezydenta Miasta Lublin. Patronat merytoryczny nad konkursem organizowanym już po raz czwarty przez mgr Jolantę Siudym i mgr Jolantę Makuch ze Szkoły Podstawowej nr 40 im. Leona Kruczkowskiego w Lublinie objęła prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska z Zakładu Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych UMCS. Asystent z tego samego Zakładu – mgr Beata Jarosz – skomponowała już po raz drugi tekst dyktanda, który 27 szóstkłasiom z lubelskich szkół podstawowych odczytała mgr Barbara Wojtaś – doradca merytoryczny. Laureatką konkursu została Małgorzata Cyper ze Szkoły Podstawowej nr 46.

Publikacje

W kwietniu ukazała się książka, wydana środkami UMCS w Lublinie „Na srebrnym koniu: Das silberne Pferd. Archeologiczne skarby znad Morza Czarnego i z Kaukazu: Archäologisches Schätze zwischen Schwarzem Meer und Kaukasus”, red./ Hrsg. Andrzej Kokowski, Matthias Wemhoff, będąca polską wer-

sją katalogu (z tekstami równoległymi w języku niemieckim) do wystawy pod tym samym tytułem, którą można było oglądać w Kulturzentrum Weserrenaissance Schloss Bevern (marzec – październik 2010), Pergamonmuseum Staatliche Museen zu Berlin (listopad 2010 – marzec 2011) oraz w Muzeum im. Ks. St. Staszica w Hrubieszowie (kwiecień – wrzesień 2011). Znalazły się w niej artykuły przygotowane przez pracowników Instytutu Archeologii: „Na srebrnym koniu – czyli polskie i niemieckie zainteresowania archeologią południowej Rosji i Kaukazu do wybuchu Rewolucji Październikowej: Der Ritt auf dem silberne Pferd oder das polnische and deutsche Interesse für die Archäologie Südrusslands Und des Kaukasus bis zum Ausbruch der Oktoberrevolution” (A. Kokowski, Ch. Leiber); „Gagat – czarne złoto starożytności: der Gagat – schwarzem Gold der Antike” (E. Kokowska) oraz „Dwa «magiczne» znaleziska z Kerczu na Krymie: zwei «magische Funde» aus Kerč auf der Krim” (M. Gładysz-Juścińska).

W kwietniu ukazał się kolejny tom w serii Obrazy Kultury Polskiej – „Jacek Malczewski i symboliści”, pod red. K. Stępnika i M. Gabryś-Sławińskiej.

WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI

Na „Balu Madame Curie”

10 lutego 2012 r. w lubelskiej restauracji „Incognito” odbył się uroczysty „Bal Madame Curie”, w którym udział wzięli m.in. pracownicy i stu-

denci Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS. Była to pierwsza edycja tej zabawy.

Uroczystość zainaugurowało przemówienie prof. dr. hab. Wiesława A. Kamińskiego: „Cieszę się, że po latach doszło do wznowienia balu. Jestem zadowolony, że uczestniczą w nim pracownicy, a także studenci, którzy w przyszłości może przejmą tradycję organizowania balu” – mówił prof. Kamiński. „Bal Madame Curie” zorganizowali dr Andrzej Staszczak, który jest jednocześnie jego pomysłodawcą, oraz dr Artur Markowski. „Cieszę się, że dr Staszczak przedstawił inicjatywę wznowienia Balu podczas posiedzenia Zarządu Lubelskiego Oddziału PTF, oraz że wspólnymi siłami udało się doprowadzić do organizacji Balu, który jak mamy nadzieję, będzie już odbywać się stale, co roku” – stwierdził dr Markowski. Tego wieczoru goście bawili się w rytm muzyki, o której wykonanie znakomicie za dbał zespół „Remedium”. Jednym z ostatnich punktów zabawy był wspólny polonez, który poprowadził dr Andrzej Staszczak. Wykonanie tego dostojnego tańca przebiegło przy dużym entuzjazmie i zadowoleniu uczestników. Podczas tanecznej zabawy panowała radosna, żywa i nieskrępowana atmosfera. Pracownicy i studenci bawili się wspólnie. W balu wzięło udział 30 osób.

Arkadiusz Kozioł

WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ

Doktoraty

W dniu 4 kwietnia odbyła się obrona pracy doktorskiej mgr. Mar- ▶

cina Siłucha (Zakład Meteorologii i Klimatologii) pt. „Wpływ pokrycia terenu na bilans promieniowania na Polesiu Lubelskim przy bezchmurnym niebie”. Promotor: dr hab. Bogusław Michał Kaszewski, prof. UMCS, recenzenci: prof. dr hab. Zbigniew Ustrnul (UJ) oraz prof. dr hab. Tadeusz Niedźwiedz (UŚ).

Wyjazdy

W dniach 18–25 kwietnia dr Andrzej Tucki z Zakładu Geografii Regionalnej i Turyzmu przebywał na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu w Huelvie w Hiszpanii w ramach programu LLP Erasmus STA (wyjazdy dydaktyczne nauczycieli akademickich).

W dniach 17–18 kwietnia w Kijowie odbyło się IV Posiedzenie Polsko-Ukraińskiej Komisji ds. Planowania Przestrzennego działającej w ramach Polsko-Ukraińskiej Międzyrządowej Rady Koordynacyjnej ds. Współpracy Międzyregionalnej. Jednym z głównych punktów posiedzenia była prezentacja dokumentu planistycznego „Mapa zamierzeń inwestycyjnych na terenie polskiej części pogranicza polsko-ukraińskiego”, opracowanego przez zespół projektowy z UMCS pod kierownictwem prof. Mariana Harasimiuka. Na zaproszenie Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej eksperci z Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej – dr Dagmara Kociuba (koordynator projektu) i mgr Krzysztof Łoboda – zaprezentowali wyniki prac zespołu, tj. mapy zbiorcze „System obszarów chronionych” oraz „Infrastruktura transportowa i techniczna”, a także część opisową do map.

Goście

Od kwietnia do końca semestru letniego na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej na stanowisku profesora wizytującego będzie zatrudniony prof. Cliff Ollier

– jeden z najwybitniejszych australijskich przedstawicieli nauk o Ziemi. Geograf, geomorfolog, geoboznawca, geolog; światowej sławy specjalista, zwłaszcza w dziedzinie geologii i geomorfologii strukturalnej. Profesor Ollier jest autorem ponad 300 oryginalnych prac. Znaczna część jego dorobku naukowego to podręczniki akademickie drukowane w znanych oficynach wydawniczych (Blackwell, Elsevier, John Wiley & Sons, Longman). W czasie swojej kariery naukowej prof. Ollier pracował w kilkunastu ośrodkach akademickich świata (m.in. Bristol University, Oxford University, Australian National University, University of Canberra, University of New England, University of Papua New Guinea), zaś w ponad stu gościł jako *visiting professor*.

W dniach 19–20 kwietnia na Wydziale przebywało dwóch pracowników Durham University (Wielka Brytania) – prof. Richard Davies oraz dr Howard Armstrong. Głównym celem wizyty było przedyskutowanie możliwości współpracy dotyczących problematyki eksploatacji gazu łupkowego oraz środowiskowych i społecznych skutków jego wydobycia. W czasie pobytu goście z Wielkiej Brytanii zapoznali się z problematyką prowadzonych na Wydziale badań, wyposażeniem aparaturowym i możliwościami analitycznymi. 19 kwietnia prof. Davies wygłosił dla studentów i pracowników wykład „Shale gas – rocks are important”. Uzupełnieniem tego wystąpienia była prezentacja Johna Claussena (Chevron) dotycząca zagadnień związanych z eksploatacją gazu łupkowego na Lubelszczyźnie. W godzinach popołudniowych odbyła się krótka sesja terenowa w okolicach Kazimierza Dolnego, podczas której goście mieli możliwość zapoznania się ze środowiskiem tej części Wyżyny Lubelskiej. Efektem wizyty jest

naszkicowanie planu współpracy na polu naukowym, praktycznym i dydaktycznym.

Zespół ds. współpracy z Policją

18 kwietnia decyzją Rady Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej został powołany Zespół naukowy ds. współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Lublinie. W dniu 25 kwietnia miało miejsce pierwsze spotkanie Zespołu z KWP.

Lubelski Kiermasz Turystyczny

W ramach odbywającego się na Placu Zamkowym w Lublinie w dniach 28–29 kwietnia III Lubelskiego Kiermaszu Turystycznego dr Renata Krukowska (Zakład Geografii Regionalnej i Turyzmu) wraz ze Studenckim Kołem Naukowym Turystyki i Rekreacji „Globtroter” UMCS promowała ofertę edukacyjną Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej. Koło naukowe wykazało się wyjątkową aktywnością, organizując konkursy wiedzy o atrakcjach turystycznych Lubelszczyzny oraz animacje dla dzieci i pozostałych uczestników kiermaszu.

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

Doktoraty

13 kwietnia odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Anny Bieganowskiej. Temat rozprawy doktorskiej: „Przekaz medialny w modyfikowaniu postaw studentów wobec niepełnosprawności”. Promotor: prof. dr hab. Janusz Kirenko. Recenzenci: dr hab. Bernadeta Szczupał, prof. nadzw., dr hab. Hanna Żuraw.

90. ROCZNICA URODZIN PROF. DR. HAB. DOMINIKA FIJAŁKOWSKIEGO – NESTORA BOTANIKI POLSKIEJ

Profesor Dominik Fijałkowski urodził się 14 marca 1922 r. w miejscowości Huta Borowska w woj. lubelskim. Szkołę podstawową kończył w Trzcińcu (4 klasy) i Chodlu (klasa 5–7). W latach 1936–1939 uczył się w Średniej Męskiej Szkole Ogrodniczej w Kijanach, gdzie uzyskał stopień technika ogrodnika. W czasie okupacji został wywieziony na przymusowe roboty rolne do Niemiec (w pobliże miejscowości Halle). W 1945 r. złożył egzaminy z zakresu małej matury przed Komisją Kwalifikacyjną Gimnazjum i Liceum im. J. Zamoyskiego w Lublinie, a w 1945/1946 r. odbywał naukę w zakresie licealnym (duża matura) na roku wstępnym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W latach 1946–1950 studiował na studiach przyrodniczych w UMCS. Jednocześnie pracował w Katedrze Systematyki i Geografii Roślin jako starszy ogrodnik do zakładania Ogrodu Botanicznego (1947–1951). W 1950 r. uzyskał tytuł magistra w zakresie botaniki na podstawie pracy pt. „Szata roślinna wąwozów okolic Lublina na tle niektórych warunków siedliskowych”. W latach 1952–1954 był aspirantem (doktorantem) Katedry Systematyki i Geografii Roślin. Tytuł doktora otrzymał na podstawie rozprawy „Wpływ niektórych czynników ekologicznych na rozmieszczenie drzew leśnych w województwie lubelskim” i w okresie 1954–1962 pracował jako adiunkt w Katedrze Systematyki i Geografii Roślin. Bardzo szybko, w roku 1961, na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. „Roślinność jezior łącznińsko-włodawskich i przylegają-

Fot. Hanna Wójciak

Profesor Dominik Fijałkowski w siedzibie Zarządu Ligi Ochrony Przyrody, luty 2012 r.

cych do nich torfowisk” nadano mu tytuł doktora habilitowanego i otrzymał stanowisko docenta. W latach 1965–1970 kierował Ogrodem Botanicznym UMCS. W 1970 r. objął kierownictwo Zakładu Systematyki i Geografii Roślin, który prowadził do chwili odejścia na emeryturę w 1992 r. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1971 r., natomiast profesora zwyczajnego w 1989 r.

Profesor Fijałkowski od początku swojej działalności naukowej zajmując się Lubelszczyzną. Przeszedł ją wielokrotnie pieszo wzdłuż i w szerz, zbierając jednocześnie ogromne ilości materiałów zielnikowych. Bardzo często nosił ciężki ekwipunek: świder i łopatkę do pobierania próbek glebowych, ponton i ważące kilka lub kilkanaście kilogramów zebrane próbki i rośliny. Dziś, w czasach Internetu i GPS, łatwo zapominaamy, że w latach 50., 60. i 70. XX w. zdobycie dokładniejszej mapy graniczyło z cudem. Były problemy z transpor-

tem, a w niektórych okresach także ze zdobyciem żywności. Te trudne i żmudne badania terenowe zaowocowały bardzo dużą liczbą publikacji naukowych i popularnonaukowych. Profesor zajmował się i nadal zajmuje badaniem flory oraz zbiorowisk roślin naczyniowych. Prowadził badania zbiorowisk leśnych, torfowiskowych, kserotermicznych i synantropijnych. Stwierdził występowanie na Lubelszczyźnie 1630 gatunków roślin naczyniowych. Opisał kilkadziesiąt nowych zbiorowisk roślinnych. Jest autorem około 400 publikacji (w tym 40 książek) z zakresu flory roślin naczyniowych, fitosocjologii, ekologii i ochrony przyrody z terenu Lubelszczyzny. Po przejściu na emeryturę Profesor dalej intensywnie pracuje naukowo, w czym pomaga mu żona dr Elżbieta Chojnacka-Fijałkowska. W roku 2011 ukazały się dwie kolejne monografie jego autorstwa, poświęcone ekologii i florze roślin naczyniowych.

Profesor Fijałkowski wiele czasu poświęcił dydaktyce. Wypromował 515 magistrów i 19 doktorów. W okresie, kiedy kierował Zakładem, trzy osoby otrzymały stanowisko docenta i następnie tytuł profesora (prof. dr hab. Kazimierz Karczmarsz, prof. dr hab. Jan Bystrek i prof. dr hab. Florian Świąs).

Jednocześnie z prowadzeniem badań naukowych Profesor intensywnie działał i nadal działa na rzecz ochrony niezwykle pięknej i różnorodnej przyrody Lubelszczyzny. Miłości do naszego regionu nie osłabiły liczne podróże po krajach Europy i Azji. Profesor jest inicjatorem utworzenia i realizatorem działań na rzecz powołania ►

Fot. Hanna Wójciak

Profesor Dominik Fijałkowski w Ogrodzie Botanicznym UMCS pod posadzonym przez siebie dębem, czerwiec 2009 r.

Poleskiego Parku Narodowego, Roztoczańskiego Parku Narodowego i projektowanego Janowskiego Parku Narodowego. Jest współinicjatorem i współrealizatorem starań o powołanie Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery Polesie Zachodnie. Zaprojektował ponad 200 rezerwatów przyrody i około 500 pomników przyrody. Opracował charakterystykę geobotaniczną wszystkich parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na Lubelszczyźnie.

Działalność prof. Fijałkowskiego została doceniona nie tylko w kraju, ale i za granicą. W 1983 r. został zaliczony przez Amerykański Instytut Biograficzny do grona 5000 najbardziej zasłużonych ludzi świata, także w roku 1984 znalazł się wśród zasłużonych na świecie (członek Who's Who). W roku 2000 został

zakwalifikowany przez Międzynarodowe Centrum Biograficzne w Cambridge do grona wybitnych naukowców świata.

Profesor jest członkiem licznych towarzystw i organizacji krajowych i zagranicznych. Są to: Nowojorska Akademia Nauk (1982 r.), Amerykańskie Towarzystwo Geograficzne (1998 r.), Polskie Towarzystwo Botaniczne, Polskie Towarzystwo Gleboznawcze, Polskie Towarzystwo im. M. Kopernika, Polskie Towarzystwo Geograficzne, Liga Ochrony Przyrody (Honorowy Członek ZW LOP), Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Straż Ochrony Przyrody. Pełnił także funkcję Instruktora Ochrony Przyrody ZG PTTK.

Jest członkiem: rad naukowych Parków Narodowych – Poleskiego i Roztoczańskiego oraz parków kra-

jobrazowych, Rady Społeczno-Naukowej Chełmskich Parków Krajobrazowych, Komisji Ochrony Torfowisk, Państwowej Rady Ochrony Przyrody, Komisji Ochrony Przyrody przy Komitecie Człowiek i Środowisko, Komisji Parków Narodowych i Rezerwatów Państwowej Rady Ochrony Przyrody i innych.

Działalność naukowa, popularyzatorska i społeczna na rzecz ochrony przyrody i środowiska naturalnego Lubelszczyzny została wielokrotnie doceniona. Imponująca jest lista odznaczeń Rady Państwa i resortowych (kilkadziesiąt). Prof. Fijałkowski otrzymał m.in.: Krzyż Komandorski Orderu Polonia Restituta, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, złotą i srebrną odznakę „Za zasługi dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej”, 6 nagród ministra, kilkanaście nagród rektora, Medal Zasłużony dla Leśnictwa, Medal Zasłużony dla Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, wyróżnienie Zasłużony dla Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. Profesor był nagradzany także licznymi odznaczeniami wojewódzkimi i miejskimi (m.in. Złota Odznaka „Zasłużony działacz turystyki”, Za zasługi dla Lubelszczyzny, Złota Odznaka Honorowa Zasłużonemu dla Lublina) oraz odznaczeniami organizacji społecznych i naukowych (kilkanaście odznaczeń), np. Złota Odznaka Honorowa Ligi Ochrony Przyrody, Złota Odznaka PTTK, Odznaka Honorowa „Zasłużony dla ochrony przyrody”, Medal „Za zasługi dla Roztoczańskiego Parku Narodowego” i „Zielone Serce Przyrodzie”.

Profesor Dominik Fijałkowski charakteryzuje się wysoką kulturą osobistą, jest człowiekiem bardzo życzliwym dla innych, chętnie dzieli się wiedzą i doświadczeniem. Jego niezwykła pracowitość i zaangażowanie budzą powszechny podziw. Oby zdrowia i sił wystarczyło Dostojnemu Jubilatowi jeszcze na długie lata.

**Hanna Wójciak
Danuta Urban**

ARCHEOLOGICZNA KONFERENCJA SPRAWOZDAWCZA 2012

W dniach 29–30 marca 2012 r. odbyła się na Zamku Lubelskim XXVIII Konferencja Sprawozdawcza „Badania archeologiczne w Polsce środkowowschodniej, zachodniej Białorusi i Ukrainie w roku 2011”, zorganizowana, jak w roku ubiegłym, przez Instytut Archeologii UMCS w Lublinie i Muzeum Lubelskie w Lublinie. Jej tradycje sięgają roku 1984, kiedy to odbyła się pierwsza, stosunkowo skromna, konferencja sprawozdawcza, bowiem zamysłem organizatorów były co prawda coroczne spotkania archeologów, ale ograniczone do Lubelszczyzny, wówczas terenu obejmującego województwa: białskopodlaskie, chełmskie, lubelskie, zamojskie i tarnobrzeskie. W trakcie mijających lat, z lokalnego spotkania wąskiego grona badaczy, przerodziła się w międzynarodowy projekt dotyczący archeologicznego pogranicza Europy Środkowej i Wschodniej, w którym uczestniczą również specjaliści z wielu innych dziedzin naukowych. Dla archeologów współpraca z badaczami z krajów ościennych jest bardzo cenna. Przenikanie się kultur, trendów, myśli na terenach pogranicznych towarzyszy nam od zawsze – tak było w pradziejach i średniowieczu, w okresie nowożytnym, tak jest i w dniu dzisiejszym. Konferencja pozwala na wymianę wiedzy i doświadczeń, i to nie tylko w zakresie ścisłego pogranicza.

Wzorem ubiegłego roku spotkanie odbyło się w pomieszczeniach Zamku, siedziby Muzeum Lubelskiego, tym razem w sali ekspozycji etnograficznej i Kaplicy Trójcy Świętej, z jej unikatowymi XV-wiecznymi malowidłami ściennymi mistrza Andrzeja w tle. Ta okoliczność była wyjątkową atrakcją dla uczestników konferencji, nawet mimo panującego w kaplicy, ze względu na zapewnienie optymalnych warunków dla polichromii, dojmującego chłodu. Obrady w królewskiej świątyni zyskały odpowiedni nastrój, tym bardziej, że wygłaszane tam referaty dotyczyły zagadnień od schyłku starożytności po okres nowożytny, w tym także dotyczyły budownictwa sakralnego za naszą wschodnią granicą.

Zebranych przywitał mgr Zygmunt Nasalski, dyrektor Muzeum Lubelskiego i gospodarz obiektu, a następnie głos zabrał przedstawiciel Zarządu Województwa Lubelskiego Tomasz Pękalski, który w imieniu swoim i Krzysztofa Hetmana, Marszałka Województwa Lubelskiego, wręczając list gratulacyjny, życzył uczestnikom owocnych obrad. Ze strony współorganizatorów wystąpiła dr hab. Barbara Hlibowicka-Węglarz, prof. UMCS – prodziekan Wydziału Humanistycznego UMCS w Lublinie, a następnie prof. dr hab. Andrzej Kokowski, dyrektor Instytutu Archeologii. Z kolei dr hab. Anna Zakościelna z Zakładu Epok Kamienia naszego Instytutu, witając serdecznie wszystkich gości w imieniu komitetu organizacyjnego konferencji, przedstawiła zmiany i nowości w formule organizacji tegorocznego spotkania. Po raz pierwszy, ze względu na ogromne zainteresowanie i dużą liczbę zgłoszeń, obrady zaplanowano w dwóch równoległych sekcjach, czyli tzw. pradziejowej i historycznej, niemniej ze wspólną wprowadzającą sesją, na którą złożyły się trzy specjalne wykłady przygotowane przez pracowników Instytutu Archeologii: dr Barbarę Niezabitowską-Wiśniewską, dr Sylwestra Sadowskiego i dr Halinę Taras. Dwa pierwsze były tezami obronionych w roku 2011 prac doktorskich, które swoją ponadregionalną problematyką obejmują tereny od Europy Zachodniej po Daleki Wschód; trzeci to fragment przygotowywanej dysertacji habilitacyjnej, a referowana część dotyczyła struktur osadniczych w epoce brązu na Wyżynie Zachodniowolińskiej. W przyszłości, w zamyśle organizatorów, wykłady inaugurujące przygotowywane będą przez różne, nie tylko krajowe, ośrodki archeologiczne. Prowadząca tę sesję dr hab. A. Zakościelna zwróciła ►

się z prośbą do uczestników konferencji o rozważenie tematów i zgłaszanie propozycji przyszłych wykładów. Także po raz pierwszy w historii lubelskich archeologicznych konferencji sprawozdawczych przygotowano i wydrukowano streszczenia wystąpień. Uczestnicy otrzymali w dniu rozpoczęcia obrad liczące blisko 60 stron wydawnictwo, zawierające abstrakty wszystkich 66 zgłoszonych referatów i komunikatów, przygotowanych przez 94 autorów¹. Ten nowy i niezwykle istotny element konferencji to niewątpliwie sukces organizatorów, możliwy dzięki zrozumieniu, zdyscyplinowaniu i chęci autorów do trwałej prezentacji swoich osiągnięć. Należy mieć nadzieję, że będzie to już stały punkt kolejnych spotkań.

Obradom w poszczególnych sesjach przewodniczyli: dr hab. A. Zakościelna, dr H. Taras oraz dr Jolanta Nogaj-Chachaj z Instytutu Archeologii UMCS w Lublinie, doc. dr Jan Gurba, emerytowany pracownik Instytutu, prof. dr hab. Aleksander Koško z Instytutu Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, dr Vadzim Lakiza z Instytutu Historii Narodowej Akademii Nauk Białorusi w Mińsku, dr hab. Andrzej Rozwałka, prof. UR z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, dr Natalia Skakun z Instytutu Historii Kultury Materialnej Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt Petersburgu, prof. dr hab. Andrzej Buko z Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, prof. Mykola Beviz z Katedry Rekonstrukcji i Restauracji Obiektów Architektonicznych Instytutu Architektury Politechniki Lwowskiej.

Gościliśmy pracowników wielu zagranicznych instytucji zajmujących się archeologią – uniwersyteckich, muzealnych, służb konserwatorskich, akademii nauk – z Białorusi, Mołdowy, Rosji i Ukrainy. Krajowi uczestnicy przyjechali do nas z Warszawy, Krakowa, Poznania, Wrocławia, Łodzi, Białegostoku, Rzeszowa, Jeleniej Góry, Sandomierza, Hrubieszowa, Chełma, Zamościa, Biłgoraja, Ostrowca Świętokrzyskiego i oczywiście znacząco reprezentowane było środowisko lubelskie, przy czym oprócz przedstawicieli obu organizatorów, obecne były także pracownice archeologiczne, instytucje konserwatorskie i kulturalne. Warto wspomnieć, że wielu referentów tegorocznej konferencji to absolwenci archeologii z naszego Instytutu, tak dobrze sprawdzający się w zawodzie. Również obecni studenci licznie, jak co roku, zasiedli w gronie słuchaczy.

Obrady zakończyła wspólna sesja, poświęcona tematyce badań przedinwestycyjnych, związanych z budową dróg i autostrad, oraz dwie prezentacje multimedialne. Te ostatnie, stanowiące również nową jakość na naszych spotkaniach, to dwa projekty z Lublina o innowacyjnej formie przekazu – jeden przygotowany przez pracownię ARCHEE Badania i Nadzory Archeologiczne, drugi przez Laboratorium Nowych Mediów z Ośrodka „Brama Grodzka – Teatr NN” – pozwalającej na bardziej atrakcyjne upowszechnianie informacji naukowych szerokiemu gronu odbiorców. Pierwsza z nich to film zrealizowany przy wykorzystaniu animacji trójwymiarowej, przedstawiający wyniki badań archeologicznych przeprowadzonych na terenie działki zajętej przez budynek obecnego Teatru Starego w Lublinie. Projekcja, która niezwykle obrazowo przybliżyła 1000-letnie dzieje tego miejsca, w kontekście rozwijającego się miasta, wzbudziła ożywioną dyskusję, uzasadnione uznanie i aplauz wśród publiczności. Druga prezentacja miała na celu przybliżenie założeń projektu „Lublin 2.0 – interaktywna rekonstrukcja dziejów miasta”, polegającego na stworzeniu wirtualnych makiet Lublina w czte-

rech wybranych okresach historycznych, a realizowanego w ramach przygotowań Ośrodka do obchodów 700-lecia lokacji Lublina. Dla potrzeb makiet powstają modele 3D wybranych obiektów architektonicznych, a także wizualizacje zabytków archeologicznych. Dzięki tym działaniom powstaje również nowoczesny przewodnik – multimedialna prezentacja dziejów naszego miasta – dostępny na stronie internetowej Ośrodka. Jeszcze raz należy podkreślić, że obydwa projekty znacząco przyczyniają się do popularyzacji wiedzy o szeroko pojętym dziedzictwie kulturowym Lublina i pokazują nowe możliwości prezentacji osiągnięć naukowych.

Obrady podsumowali prof. dr hab. A. Kokowski i mgr Marta Polańska z Działu Archeologii Muzeum Lubelskiego. W imieniu gospodarzy gościnnego obiektu i jako współorganizator konferencji mgr M. Polańska podziękowała za intensywne i udane obrady, zapraszając na sprawozdawcze spotkanie za rok.

Po raz kolejny konferencję uświetniła wspaniała oprawa plastyczna przygotowana przez pracowników Muzeum Lubelskiego – mgr M. Polańską oraz mgr Elżbietę Jachacz z Pracowni Plastycznej. W tym roku graficznym motywem przewodnim konferencji był wizerunek głowy orła – oryginalny zabytek wykonany z brązowej blachy, prawdopodobnie stanowiący zwieńczenie rzymskiego hełmu, pochodzi z grobu kultury wielbarskiej ze stanowiska badanego przez dr. S. Sadowskiego w Swaryczowie. Motyw ten zdobił zaprojektowane w Muzeum Lubelskim plakaty, zaproszenia i okładkę wspomnianej publikacji oraz był elementem okolicznościowego stempla.

Długofalowym plonem konferencji są nowe kontakty i plany projektów naukowych. Jeden z nich, przygotowywany wspólnie z Oddziałem Archeologii Europy Wschodniej i Syberii Państwowego Muzeum Ermitażu w Sankt Petersburgu, zostanie wkrótce poprowadzony przez dr hab. A. Zakościelną. Wymiernym efektem są także dary dla księgozbioru Biblioteki Instytutu, który dzięki nim wzbogacił się o unikalne pozycje, a także nawiązanie współpracy w zakre-

Fot. Zoya Kharytanovich

Wystąpienie w Kaplicy Trójcy Świętej

sie wymiany publikacji i informacji naukowej z nowymi partnerami z zagranicy, przy czym szczególnie istotne są tu kontakty ze wspomnianym Oddziałem Archeologii Europy Wschodniej i Syberii Państwowego Muzeum Ermitażu w Sankt Petersburgu oraz Instytutem Historii Kultury Materialnej Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt Petersburgu, pracownikami Katedry Archeologii i Specjalistycznych Nauk Historycznych Białoruskiego Państwowego Uniwersytetu w Mińsku oraz Oddziału Archeologii Instytutu Historii Narodowej Akademii Nauk Białorusi w Mińsku, jak też zupełnie nowe kierunki współpracy – Katedra Cywilizacji Europejskiej Wyższej Szkoły Antropologicznej w Kiszyniowie w Republice Mołdowy. Cieszy też intensyfikacja współpracy z partnerami na Ukrainie, w tym z Instytutem Archeologii Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie i Ośrodkiem „Podolska Archeologia” Ratowniczej Służby Archeologicznej Ukrainy w Tarnopolu.

Konferencja odbyła się dzięki wsparciu i życzliwości dziekana Wydziału Humanistycznego prof. dr. hab. Henryka Gmitera. Dziękujemy także za pomoc, materiały promocyjne i życzliwość pracownikom Fundacji UMCS, Wydawnictwa UMCS oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego. Ponadto jesteśmy bardzo wdzięczni Dyrekcji Muzeum Lubelskiego, że pomimo trwającego tam remontu, znalazła w swych murach miejsce dla takiej rzeszy archeologów i ich sympatyków. Podziękowania składamy również członkom Koła Naukowego Studentów Archeologii UMCS, którzy już po raz kolejny bezinteresownie poświęcili czas i pomogli nam w organizacji tego spotkania.

**Urszula Kurzątkowska
Dorota Tymczak**

Obrady w sali ekspozycji etnograficznej

Fot. Vadzim Lakiza

1. *Badania archeologiczne w Polsce środkowowschodniej, zachodniej Białorusi i Ukrainie w roku 2011. Streszczenia referatów XXVIII konferencji sprawozdawczej*, pod red. U. Kurzątkowskiej, A. Zakościelnej i J. Libery, red. techniczna M. Juran, Lublin 2012.

„JOSEF STRZYGOWSKI I NAUKI O SZTUCE”, BIELSKO-BIAŁA 29–31 MARCA 2012

Przypadająca w marcu 2012 r. 150. rocznica urodzin austriackiego historyka sztuki Josefa Strzygowskiego (1862–1941) zebrała w jego rodzinnym mieście Bielsku-Białej znakomite i barwne grono naukowców z całego świata, jak również liczną reprezentację rozproszoną po terenie Austrii i Niemiec rodziny Strzygowskich.

Okazją do tego zjazdu była zorganizowana przez Zakład Porównawczej Historii Sztuki (ZPHS) Instytutu Kulturoznawstwa UMCS w Lublinie konferencja naukowa poświęcona osobie i twórczości tego w swoim czasie bardzo wpływowego, ale również kontrowersyjnego badacza. Jego szeroka refleksja nad sztuką, wielostronne zainteresowania zarówno europejskim, jak i pozaeuropejskim dziedzictwem artystycznym różnych epok oraz oryginalna koncepcja metodologiczna stały się podstawą interdyscyplinarnych rozważań, dyskusji i żywych sporów, jakie przez trzy dni trwania konferencji wypełniały nie tylko salę obrad w goszczącym spotkaniu Hotelu Orbis Magura, ale zajmowały też umysły uczestników podczas nieformalnych rozmów, wspólnych posiłków i wycieczek, do jakich mimo napiętego planu wystąpień i wybitnie niesprzyjającej pogody nie brakowało ani chęci, ani okazji.

Obrady, poprzedzone wstępem do wielokulturowości i symptomatycznych dziejów obu granicznych miast Bielska i Białej w postaci zwiedzania pod merytoryczną opieką historyka, Piotra Keniga, ich starówek oraz Muzeum na Zamku Książąt Sułkowskich, rozpoczęli uroczystym powitaniem gości wiceprezydent miasta Zbigniew Michniowski oraz główny organizator wydarzenia prof. Piotr O. Scholz z UMCS. Zabrakło niestety już tutaj, jak i podczas całego przebiegu konferencji, przedstawicieli lokalnego środowiska kultury i nauki (godnym pod-

kreślenia wyjątkiem było jedynie życzliwe zaangażowanie w organizację Bronisława Krzysztofa, gospodarza jednego z przyjęć i twórcy projektu plakatów konferencyjnych), dla których postać tego syna Białej, mimo iż z punktu widzenia kilku dziedzin humanistyki i ich rozwoju kluczowa, pozostaje nadal w cieniu ideologicznego odium, przesłaniającego możliwość spojrzenia z dystansu i merytorycznej dyskusji pozbawionej uprzedzeń.

Okazją do takiej dyskusji mógłby być już blok referatów inauguracyjnych, których tematyka dotyczyła samej osoby Josefa Strzygowskiego w kontekście jego kontaktów prywatnych i zawodowych. Otwierał go współorganizator spotkania, specjalista w zakresie historiografii sztuki prof. Heinrich Dilly (Halle/S.) z wystąpieniem „Schule machen, Schulen bilden” na temat partnerskich, na owe czasy bardzo nietypowych relacji Jubilata ze współpracownikami i studentami wiedeńskiego I Instytutu Historii Sztuki (kierowanego w latach 1909–1933 przez Strzygowskiego), jakże ważnych dla recepcji i rewizji jego dzieła. Prof. Dilly wpisał się tym samym bezpośrednio w spór wokół jednego z głównych do niedawna sposobów postrzegania tego historyka sztuki w środowisku austriackim. Ze względu nie tylko na szerszy znacznie zakres zainteresowań i odmienne metody, ale też na jego cechy charakteru, zwykło ono bowiem symbolicznie wykluczać tego badacza z kręgu tzw. „wiedeńskiej szkoły historii sztuki”. Charakter

protagonisty spotkania, zjednując mu oddanych uczniów i przyjaciół (jak przykładowo redaktora czasopisma „Oriens Christianus”, Antona Baumstarka – o czym relacjonował jego następca prof. Hubert Kaufhold z Monachium), doprowadzać miał co najmniej równie często jak do zażyłości, do konfliktów i zrywania współpracy z dalszymi kolegami, jak choćby przy organizacji Międzynarodowego Kongresu Historyków Sztuki w Darmstadt w 1907 r., co na bazie korespondencji przechowywanej w londyńskim archiwum Instytutu Warburga przedstawiła dr Dorothea McEwan (Londyn). Tę sekcję „biograficzną”, cieszącą się szczególnym zainteresowaniem ok. 20-osobowej reprezentacji potomków Jubilata, zwieńczyła bogato ilustrowana fotografiami prezentacja mgr. Piotra Keniga o historii i roli rodziny Strzygowskich na tle kulturowego tygla przełomu XIX i XX w. połączonych dziś miast Bielska i Białej.

Mimo absencji kilkorga referentów, kolejne dwa dni obrad konferencji wypełniły szczerze niezmiennie żywo dyskutowane prezentacje pozostałych gości, pogrupowane w bloki tematyczne i obejmujące większość z istotnych obszarów naukowej aktywności jej bohatera. Poszczególne sekcje podejmowały kwestie stosunku Strzygowskiego do sztuki Słowian w różnych okresach (prof. Milan Pelc z Zagrzebia, dr Marek Krejčí z Pragi oraz przesłany organizatorom tekst prof. Vladimira P. Gossa z Rijeki), jego wkładu do badań nad architekturą (prof. Paul

von Naredi-Rainer, Innsbruck), ze szczególnym uwzględnieniem ornamentyki drewnianych kościołów Północy (dr HeeSook Lee-Niinioja, Oxford), wpływu na teorię i metody pracy kolegów, m.in. w Czechach (dr Petra Hečková, Praga), Rumunii (dr Robert Born, Lipsk) i Rosji (tekst prof. Ludmiły Khrushovej, Moskwa) oraz problemy oddziaływania na niego jego współpracowników (prof. Suzanne Marchand, Baton Rouge i dr Marina Dmitrieva, Lipsk) czy dziedzictwa kręgu kulturowego, z którego się wywodził (prof. Jeanne-Marie Musto, Nowy Jork). Tematem dalszych wystąpień były badania nad kulturą późnego antyku (prof. Adam Łukaszewicz, Warszawa), w tym konflikt o początki sztuki wczesnochrześcijańskiej, dzielący naukowców na dwa skrajne obozy według słynnego zapytania Strzygowskiego *Orient oder Rom?* (prof. Elżbieta Jastrzębowska, Warszawa). Kluczowy dla krystalizującej się teorii Jubilata obszar Kaukazu, Bliskiego Wschodu i Środkowej Azji stał w centrum zainteresowania kolejnego bloku wystąpień (doc. dr Annegret Plontke-Luening

z Jeny, dr Sophia Vashalomidze z Halle/S., mgr Maciej Szymaszek, Lublin – KUL), uzupełnionego przez powiązaną z nim problematykę kolekcjonerstwa i zbiorów muzealnych (dr Gisela Helmecke i dr Gabriele Mietke, Berlin). Całość konferencji wieńczyła sekcja omawiająca stosunek Strzygowskiego do najbliższej mu pod względem czasowym i terytorialnym (kulturowym) sztuki

nowoczesnej (mgr Magdalena Długosz, Lublin – UMCS, tekst prof. Pierre Vaisse, Genewa). Za pomost łączący pozornie odległe zagadnienia posłużyła tu wcześniejsza prezentacja nowatorskiej koncepcji prywatnego muzeum sztuki nowoczesnej Folkwang w Hagen (dziś w Essen), współtworzonej przez jednego z uczniów Strzygowskiego, Karla Witha (prof. Rainer Stamm, Oldenburg). Rozpiętość podejmowanych zagadnień i różnorodność dziedzin reprezentowanych przez referentów i dyskutantów, od historii sztuki i architektury różnych okresów i kręgów kulturowych, przez orientalistykę, archeologię wczesnochrześcijańską, bizantynistykę, mediewistykę, aż po historię idei, unaoczniała z jednej strony zakres oddziaływania dorobku Strzygowskiego, z drugiej skomplikowała jednak założoną przez organizatorów spotkania próbę rewizji jego konkretnych osiągnięć z punktu widzenia ustaleń współczesnej nauki. Tak szczegółowo potraktowany, wystarczyłby materiał tej konferencji na cały cykl podobnych spotkań. Nie-

mniej jednak poszczególne wystąpienia w jej ramach, uzupełniając nierzadko wcześniejsze osiągnięcia jej uczestników w tym zakresie, stanowią ważki wkład nie tylko do obrazu Josefa Strzygowskiego jako osoby i badacza, odkrywającego w ostatnim czasie spod warstw zapomnienia coraz śmielej i przez różne ośrodki naukowe na świecie, ale także do dorobku wielu z tych dziedzin, dla których pionierskie dokonania badacza z Białej pozostają wciąż drogowskazem dla dalszych eksploracji.

Również w tym sensie szczególną rolę odegrało w ramach obrad wystąpienie prof. Piotra Scholza (UMCS). Wskazując w sposób programowy zarówno dla całej konferencji, jak też dla własnej akademickiej działalności referenta jako kierownika ZPHS na specyfikę i na ezoteryczne niemal przyczyny ukształtowania się uniwersalistycznej koncepcji światopoglądu Strzygowskiego, wydobyl może decydujący impuls dla jego nieporównywalnego zakresu zainteresowań z jednej strony oraz postawy badawczej i życiowej „konserwatywnego rewolucjonisty” (jak zdiagnozował to słusznie znawca ewolucji poglądów Jubilata, dr Heinz Schödl, Wiedeń) z drugiej.

Planowana publikacja tomu konferencyjnego, który objąć ma, prócz wygłoszonych w językach niemieckim i angielskim wystąpień, także referaty osób, które do Bielska-Białej nie dojechały, nie będzie na pewno jedynym śladem po marcowym spotkaniu. Nawiązane podczas niego kontakty osobiste zdają się zwiastować owocną współpracę naukowców z różnych stron świata, a wyjątkowa, sympozjalna atmosfera konferencji pozostanie – jak zapewniali jej uczestnicy, a mają nadzieję organizatorzy – na długo w żywej pamięci. Za pomoc w przeprowadzeniu przedsięwzięcia należą się w tym miejscu podziękowania m.in. dla Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, władz Wydziału Humanistycznego UMCS w Lublinie oraz miasta Bielsko-Biała.

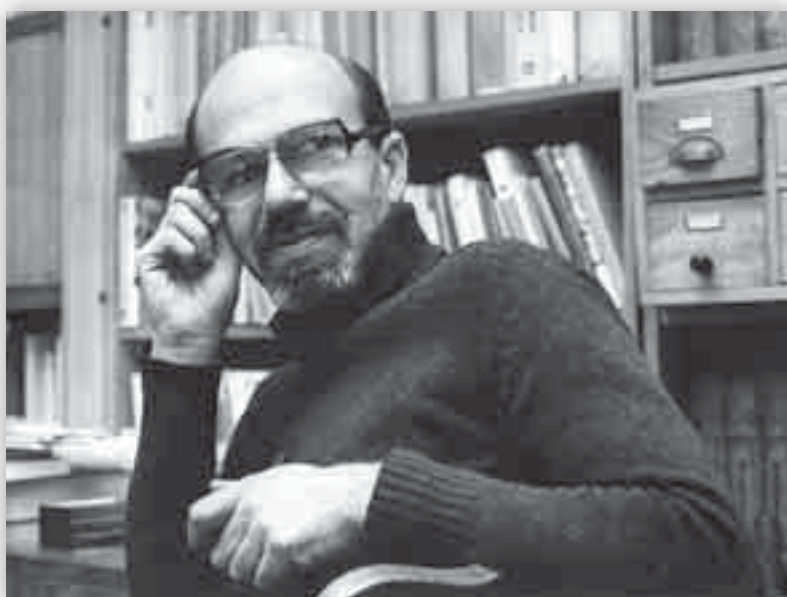
Magdalena Długosz

STYPENDIUM IM. ADAMA KERSTENA DLA DOKTORANTÓW HISTORII

11 stycznia 2013 r. minie 30 lat od śmierci prof. Adama Kerstena, wybitnego historyka, badacza dziejów szlacheckiej Rzeczypospolitej, którego prace dotyczące zwłaszcza XVII w. weszły dziś do kanonu dorobku polskiej historiografii. Był przy tym nie tylko historykiem, ale aktywnym i czynnym uczestnikiem życia społecznego na różnych polach. Wysoko oceniano jego wkład jako konsultanta historycznego przy ekranizacji *Pana Wołodyjowskiego* (1968) i *Potopu* (1974 – w tym przedsięwzięciu był współautorem scenariusza). W ostatnich latach życia czynnie zaangażował się w działalność niezależną, prowadząc cykle wykładów z historii w ramach Towarzystwa Kursów Naukowych, publikując w niezależnych wydawnictwach czy aktywnie włączając się w ruch „Solidarności”. Co starsi członkowie uniwersyteckiej społeczności pamiętają Jego wykłady z końca 1980 r. pod hasłem *Historia Polski dla Polaka XXI wieku*, na które do auli Wydziału Ekonomicznego przybywały tłumy słuchaczy.

Przedwcześnie zmarły Profesor (miał zaledwie 53 lata) przez całe niemal swoje zawodowe życie (od 1955 r.) związany był z naszym Uniwersytetem, prowadząc wykłady i seminaria dla studentów historii. Pozostawił po sobie pamięć erudyty, potrafiącego w znakomity sposób nawiązywać kontakt ze studentami i dzielić się swoją ogromną wiedzą. Nie była to przy tym wiedza li tylko o epoce, którą się interesował. To także ogromne doświadczenie badawcze, które zaszczeplił swoim uczniom, wskazując na dylematy, przed jakimi staje historyk,

Prof. Adam Kersten

na potrzebę świadomości, iż w swoich ocenach badacz nie jest w stanie uniknąć subiektywnego stosunku do odczytywanego przekazu, „oglądania historii przez pryzmat własnych doświadczeń”.

Pamięć o prof. A. Kerstnie jest w naszym środowisku nadal żywa. Świadczy o tym wznowienie w naszym uniwersyteckim wydawnictwie kilka lat temu (2006) Jego klasycznej już dziś monografii *Stefan Czarniecki. 1599–1665*, nadanie jednej z sal wykładowych w Instytucie Historii Jego imienia czy też podjęta z inicjatywy uczniów Profesora uchwała Rady Miasta o nadaniu Jego imienia jednej z lubelskich ulic. Kulturowaniu tej pamięci służyć będzie z pewnością inicjatywa założonej w 2011 r. Fundacji Kerstenów, dotycząca ustanowienia stypendium naukowego dla słuchaczy studiów doktoranckich prowadzonych w Instytucie Historii UMCS. Drugie stypendium im. Krystyny Kersten Fundacja przeznaczyła dla

doktorantów w Instytucie Historii PAN, w którym, zmarła w 2008 r., Krystyna Kersten, znakomita znawczyni najnowszych dziejów Polski, przez wiele lat pracowała.

Inicjatorem powołania Fundacji Kerstenów jest Grzegorz Kersten, syn Krystyny i Adama Kerstenów, aktualnie profesor Concordia University w Montrealu. Fundacja została założona, aby – jak czytamy na jej stronie <http://kerstens.org/fundacja> – „uczcić i upamiętnić życie oraz dokonania Krystyny i Adama Kerstenów”. Statutowym celem Fundacji jest „krzewienie wartości humanistycznych i demokratycznych, propagowanie postaw otwartości, rzetelności, szacunku dla innych, poszanowania prawdy oraz wspieranie badań i inicjatyw służących pogłębianiu i upowszechnianiu wiedzy humanistycznej, a także działalności naukowej, edukacyjnej i oświatowo-kulturalnej na rzecz ogółu społeczności, popularyzującej ideały wyznawane przez Krystynę i Adama

Kerstenów". Wśród różnych zakładanych form działalności znajduje się również „przyznawanie stypendiów dla studentów i doktorantów podejmujących badania w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych". Wspomniane wyżej stypendium jest wyrazem praktycznej realizacji zamierzeń Fundacji.

W uzgodnieniu z Zarządem Fundacji Rada Wydziału Humanistycznego UMCS na posiedzeniu w dniu 22 lutego 2012 r. zaakceptowała regulamin Stypendium naukowego im. Profesora Adama Kerstena, który uzyskał także akceptację władz naszej Uczelni (regulamin dostępny jest na stronie Wydziału Humanistycznego w zakładce Studium Doktoranckie Historii, a także na stronie Fundacji Kerstenów). Przewiduje on, że fundusz stypendialny wynosi co najmniej 10 tys. zł i będzie służył ustanowieniu jednego stypendium w wysokości 1/10 przekazanej UMCS kwoty. Stypendium wypłacane będzie zatem przez 10 miesięcy i w roku akademickim 2012/2013 (od października), a jego wysokość wynosić będzie 1 tys. zł miesięcznie. O stypendium na ogólnych zasadach obowiązujących przy staraniach o stypendia doktoranckie ubiegać się mogą słuchacze studiów doktoranckich historii II–IV roku.

Stypendium im. Profesora Adama Kerstena jest pierwszą na Wydziale Humanistycznym inicjatywą tego rodzaju, przewidującą wsparcie początkujących naukowców z środków prywatnych, innych niż budżetowe. Tym bardziej Fundacji Kerstenów, a zwłaszcza jej prezesowi prof. G. Kerstenowi należy się słowa uznania i wdzięczności za podjęty projekt i ukierunkowanie go m.in. na nasze środowisko. Z naszej strony pozostaje zrobić wszystko, by środki przeznaczone na to stypendium były jak najlepiej wykorzystane, a pamięć o Patronie stypendium i Jego dokonaniach naukowych oraz społecznych utrwalała się w świadomości nie tylko tych, którzy podążają Jego tropami.

Henryk Gmiterek

PROFESORSKI DAR PROF. ADRIANA VON MÜLLERA

Pełne zaskoczenie i bardzo miła niespodzianka – tak w skrócie można by określić to, co spotkało z początkiem maja Instytut Archeologii UMCS. Z Berlina nadeszła wiadomość, że prof. Adrian von Müller, emerytowany dyrektor Museum für Vor- und Frühgeschichte w Berlinie Charlottenburgu postanowił właśnie swoją prywatną bibliotekę przekazać w darze Instytutowi Archeologii UMCS. Podstawy dla takiego gestu znalazł przynajmniej dwie. Wieloletnia współpraca Instytutu z berlińskim muzeum, która zaowocowała m.in. wspólnym projektem badawczym o dziejach zainteresowań polskich i niemieckich archeologów obszarami południowej Rosji i Kaukazu, zakończonym wystawą prezentowaną w BERN, Berlinie i Hrubieszowie¹; oraz efektywne zaangażowanie lublinian w wiele innych projektów badawczych na terenie Niemiec. Nie bez znaczenia jest też nasz udział w pracach KAFU² oraz fakt, że w małej instytucji w Lublinie znalazło się dwóch Humboldtystów (trzeci, prof. S. Kadrow odszedł niestety do Rzeszowa).

To wysoce specjalistyczny księgozbiór, odzwierciedlający naukowe zainteresowania Profesora, skierowane na badania dziejów Słowian i Wikingów-Normanów. Jest w nim wiele publikacji unikatowych, część dotąd w Polsce niedostępnych. W świetle odkryć dokonanych w Czerminie jest to prawdziwy

Prof. Adrian von Müller

skarb dla jego badaczy i wszystkich zainteresowanych Słowiańszczyzną i archeologią wczesnohistorycznej Skandynawii.

Kilkaset kilogramów książek trafi do Lublina w kilku turach – należy wykorzystać transport okazjonalny, czyli prywatny, który ma swoje ograniczenia.

To wielki dar, który wzbogaci świetną skądinąd bibliotekę IA UMCS. Myślę, że wielkoduszność gestu Profesora zyska dożywotną wdzięczność środowiska archeologicznego, a i społeczności akademickiej nie będzie ona obojętna.

Tym to oto sposobem prof. Adrian von Müller powiązał swój życiorys z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej, zlokalizowanym na krańcach Unii Europejskiej.

Andrzej Kokowski

1. Dzięki wsparciu JM Rektora UMCS, prof. dr. hab. Andrzeja Dąbrowskiego ukazał się liczący 550 stron tom opracowania naukowego pod tytułem *Na srebrnym koniu – das silberne Pferd. Archeologiczne skarby znad Morza Czarnego i Kaukazu – archäologische Schätze zwischen Schwarzem Meer und Kaukasus*, zredagowany przez A. Kokowskiego i M. Wemhoffa (Lublin 2011 – wydanie 2012). Jest on pierwszym podsumowaniem naukowego projektu, gdzie obok znakomości naukowych z Niemiec i Polski (prof. Jan Chochorowski z UJ, prof. Mariusz Mielczarek z UMK) zaistniała lubelska młodzież archeologiczna.

2. Kommission zur Erforschung von Sammlungen archäologischer Funde und Unterlagen aus dem nordöstlichen Mitteleuropa – porównaj A. Kokowski, „Nieznany” grób megalityczny z Kuźnicy Żelichowskiej, woj. wielkopolskie, „Fontes Archaeologici Posnanienses”, t. 46:2010, s. 221–224.

WIZYTA VAIDOTASA JUOZASA LYGUTASA

W Zakładzie Kształcenia Wokalnego Wydziału Artystycznego UMCS koniec kwietnia tego roku był niezwykle bogaty w różnego rodzaju wydarzenia. Bardzo interesujące okazało się spotkanie z Vaidotasem Juozasem Lygutą, który przyjechał do Lublina z Litwy, w ramach programu Erasmus, realizującego międzyuczelnianą wymianę pracowników naukowych.

V. J. Lyguta jest profesorem na Wydziale Edukacji Muzycznej w Uniwersytecie w mieście Siauliai. Jest dyrygentem chórów i kompozytorem, jego utwory wykonywane są w kraju i poza jego granicami. Skomponował m.in. dwie opery dziecięce: „Koguty” oraz „Wojnę grzybów”. Specjalizuje się jednak w zagadnieniach związanych z korygowaniem postawy wokalistów w czasie śpiewu. Na ten temat opublikował kilka prac metodycznych i rozpraw naukowych.

Wydział Artystyczny przywitał gościa 24 kwietnia 2012 r. Tego samego dnia V. J. Lyguta przedstawił swój multimedialny wykład dotyczący korygowania postawy w czasie fonacji dźwięku. Prezentacja była niezwykle interesująca i zgromadziła liczną rzeszę pedagogów i studentów, głównie wokalistów. Nad całością przedsięwzięcia czuwała, z niezwykłą życzliwością i profesjonalizmem, pełniąc obowiązki kierownika Zakładu prof. Elżbieta Krzemińska. Wykład prowadzony w języku angielskim (w tłumaczeniu pomagał dr Krzysztof Stachyra – wydziałowy koordynator ds. współpracy z zagranicą) dawał studentom szansę zapoznania się z międzynarodową terminologią wokalną.

Profesor w swoim wykładzie zwrócił szczególną uwagę na fakt prawidłowej postawy jako zasadniczego elementu wpływającego na jakość dźwięku w trakcie emisji wokalnej. Liczne problemy życia codziennego i konflikty z otaczającym nas środowiskiem bardzo często wywołują stany napięć fizycznych. Roz-

Fot. Elżbieta Krzemińska

Prof. Vaidotas Juozas Lyguta podczas warsztatów

luźniona, naturalna pozycja ciała zapobiega napięciom i usztywnieniom nie tylko w śpiewie, ale również w mowie. Śpiew jest przedłużeniem mowy, co bardzo dobitnie

podkreślał nasz gość, powołując się na autorytet wielkiego włoskiego śpiewaka Enrico Caruso. V. J. Lyguta zilustrował swój wykład projekcją z płyty DVD, na której nagrał

Fot. Elżbieta Krzemińska

Od lewej: dr Piotr Olech, mgr Anna Waligóra, prof. Vaidotas Juozas Lyguta, dr Bożena Saulska, dr Krzysztof Stachyra

OPERETKA I MUSICAL NA WSPÓŁCZESNEJ SCENIE MUZYCZNEJ

ćwiczenia, jakie wykonuje ze swoimi studentami. Okazuje się, że osiągnięcie świetnych rezultatów wokalnych następuje poprzez wykonywanie prostych, wręcz niepozornych ćwiczeń, zupełnie niezwiązanych z aparatem fonacyjnym. Krążenia ramion, wyciąganie kręgosłupa czy rozluźnianie niektórych partii mięśniowych usprawnia mechanizm oddechowy, który jest bazą prawidłowego śpiewu. Do typowych błędów postawy, które negatywnie wpływają na oddychanie, należy zaliczyć napięcia: szyi, barków, usztywnionej, zapadniętej lub uniesionej klatki piersiowej, a także dolnych mięśni grzbietu oraz mięśni dna miednicy. Ćwiczenia rozluźniające powinno się wykonywać systematycznie, poświęcając na nie kilkanaście minut dziennie.

W dniu 25 kwietnia 2012 r. odbyły się warsztaty wokalne, na których studenci w praktyce mogli zastosować przekazywane przez profesora uwagi. Okazało się, że śpiewać może każdy, a wielu dysponuje pięknym głosem, którego niestety nie potrafi wydobyć i zaprezentować. W czasie warsztatów dużo czasu poświęcono pracy nad podparciem oddechowym, które jest bardzo trudnym elementem w wokalistyce. Głos ludzki to instrument bardzo subtelny i można wydobyć z niego całą paletę dźwięków i barw, przekonywał nasz gość z Litwy. Śpiewając, należy angażować wszystkie nasze emocje (radość, gniew, zdziwienie) i skumulować w ten sposób całą energię potrzebną do osiągnięcia najlepszego efektu finalnego.

W czasie pobytu Vaidotasa Juozasa Lygutasa na Wydziale Artystycznym zorganizowano dwa koncerty: z muzyką jazzową oraz poświęcony klasycznej muzyce wokalne. W obu studenci pokazali duże umiejętności oraz swobodę sceniczną. Po koncertach V. J. Lygutas dziękował i gratulował wykonawcom. Żegnając się, długo jeszcze rozmawiał z pedagogami i studentami, obiecał ściślejszą współpracę i zaprosił wszystkich do Siaulai.

Wizyta gościa z Litwy była cennym doświadczeniem, zarówno dla studentów, jak i pedagogów, a sam profesor okazał się osobą ciekawą, ciepłą i serdeczną, jego profesjonalizm i wiedza będzie dla nas inspiracją do dalszych kontaktów.

dr Agnieszka Piekaroś-Padzińska
dr Bożenna Saulska

Zabytkowy pałac przy ulicy Gdańskiej jest siedzibą Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuty Bacewiczów w Łodzi. Budowla powstała dla syna słynnego fabrykanta Izraela Klonowicza Poznańskiego. Pełne przepychu wnętrza rezydencji zachowały do dziś wiele ze swej dawnej świetności. W tak pięknym miejscu w dniach 20–23 kwietnia 2012 r. odbywała się, zorganizowana przez Katedrę Wokalistyki Łódzkiej Akademii, konferencja naukowa „Operetka i musical na współczesnej scenie muzycznej”. Czynny udział wzięły w niej dr Agnieszka Piekaroś-Padzińska i ad. Bożenna Saulska z Zakładu Kształcenia Wokalnego Wydziału Artystycznego UMCS, które na co dzień prowadzą zajęcia z emisji głosu.

Dr Agnieszka Piekaroś-Padzińska w swoim wykładzie „Dawniej i dziś Teatru Muzycznego w Lublinie” przedstawiła interesujące i niezwykle burzliwe dzieje lubelskiej operetki, od jej powstania do czasów współczesnych. Autorka sięgnęła do historii lubelskiej sceny, nie zapominając o ludziach, którzy ją tworzyli. Dzięki nim Teatr Muzyczny nadal działa i niesie swoim widzom radość i rozrywkę, utrzymując stale wysoki poziom artystyczny.

„Musical i operetka jako alternatywna forma edukacji artystycznej młodzieży” to tytuł wykładu ad. Bożenny Saulskiej. Autorka udowadniała w nim, jak istotny, w dzisiejszym świecie chaosu, prymitywizmu formy i wątpliwego poziomu subkultur muzycznych, jest kontakt młodego człowieka z wyrafinowaną estetyką sztuki operetkowej i musicalowej. Edukacja oparta na kontakcie z klasyczną muzyką operetkową i musicalową wprowadza młodzież na wyższy poziom percepcji estetyczno-artystycznej.

Konferencja zgromadziła wiele znakomitości z dziedziny wokalistyki i teorii muzyki oraz stała się wspólnym forum do dyskusji i wymiany doświadczeń na temat współczesnej sceny muzycznej. Na zakończenie wystąpiła prof. dr hab. Urszula Kryger – znakomita śpiewaczka i pedagog, dziękując za przybycie, owocne obrady i niezwykle interesujące dyskusje.

dr Agnieszka Piekaroś-Padzińska
dr Bożenna Saulska

POBIEROWO: ŚWIAT SŁOWIAN W CZERAZ I DZIŚ

Jak co roku wiosną, w niezwykle urokliwej miejscowości wypoczynkowej na zachodnim wybrzeżu, w Pobierowie w dniach 19–21 kwietnia 2012 r. odbyła się kolejna XIV Międzynarodowa Konferencja Młodych Naukowców: „Świat Słowian w języku i kulturze”, zorganizowana przez Instytut Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Szczecińskiego. Obrady w dwóch sekcjach odbywały się w malowniczo usytuowanym Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym USz na wysokim bałtyckim klifie.

Otwarcia konferencji dokonała organizator i opiekun Koła Naukowego Sławistów prof. dr hab. Ewa Komorowska w towarzystwie członka Komitetu Organizacyjnego – dr Agnieszki Krzanowskiej. W trakcie obrad plenarnych, a następnie w sekcjach referaty swe wygłaszali zarówno naukowcy, jak i doktoranci oraz studenci z Polski, Hiszpanii, Rosji i Ukrainy.

Tradycyjnie już Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej był na tej konferencji licznie reprezentowany. Z Lublina przyjechało aż 10 osób, a najwięcej, bo 6 – z Instytutu Filologii Słowiańskiej. Dr Leszek Mikrut wygłosił referat „Czy praca tłumacza «słowa żywego» jest trudna (dezideraty dla prelegentów i organizatorów konferencji)?”, jak również przewodniczył obradom jednej z sekcji. Z tegoż Instytutu także dwóch doktorantów zapoznało uczestników spotkania z wynikami swoich badań. Mgr Artur Sadecki na materiale wczesnych opowiadań Antoniego Czechowa snuł rozważania o metaforze pojęciowej: „człowiek to zwierzę”. Natomiast mgr Marcin Dziwisz, w oparciu o przekłady powieści J. Rowling na język polski i rosyjski, dokonał oglądu autorskich nazw roślin w świecie Harry’ego Pottera.

Troje studentów lubelskiej rusycystyki podzieliło się z uczestnikami konferencji swymi pierwszymi próbami spostrzeżeń naukowych. Wszyscy swe referaty wygłosili po rosyjsku. Iwona Kowalczyk-Domań

zaprezentowała przykłady personifikacji w bogatych zasobach frazeologicznych języka rosyjskiego, zaś Mariola Marciniuk omówiła językowe osobliwości wynikające z tłumaczenia nazw własnych na język rosyjski na stronach internetowych polskich biur rachunkowych. Emil Chról natomiast przeanalizował semantykę uśmiechu i jego symboliczne funkcje w opowiadaniu Fiodora Sołoguba.

Joanna Aleksandruk, studentka lubelskiej polonistyki i sławistyki, w oparciu o materiały zaczerpnięte z Tygodnik Ilustrowanego „Kłoso” z 1877 r. omówiła reportaż podróżniczy Jana Grzegorzewskiego „Z Braiły do Warny”. Natomiast druga polonistka, Magda Pawluk z Kolegium UMCS w Białej Podlaskiej, w oparciu o „Kaskę Kariatydy” zajęła się twórczością Gabrieli Zapolskiej w pismach współczesnych feministek.

Centrum Języka i Kultury Polskiej UMCS reprezentował dr Bartłomiej Maliszewski, który snuł rozważania na temat sposobów wykorzystywania toposu Rosji jako niedźwiedzia w polskich tekstach publicystycznych. Zaś dr Monika Gabrys-Sławińska z Instytutu Filologii Polskiej zajęła się wojenną relacją Ignacego Balińskiego „W rodzinnych stronach Mickiewicza” na materiale „Tygodnika Ilustrowanego” z 1916 r.

Dobrą tradycją stały się już te cykliczne trzydniowe obrady młodych naukowców w Pobierowie. Świat Słowian wydaje się niewyczerpalną

kopalnią tematów, które wciąż podejmowane są zarówno przez studentów, doktorantów, młodych pracowników nauki, jak i przez tych badaczy, którzy dysponują już wieloletnim doświadczeniem, pokaznym dorobkiem naukowym i ugruntowanym warsztatem badawczym. Przedstawiciele UMCS zawsze biorą aktywny udział w tych spotkaniach, nie zniechęcając się nawet całodzienną meczącą podróżą nad Bałtyk. Bo atmosfera w trakcie konferencji jest istic rodzinna, a życzliwe głosy starszych, doświadczonych kolegów absolutnie nie peszą młodszych, ale są przez nich przyjmowane z wdzięcznością. Kuluarowe dyskusje przy grillu, przedłużające się do późnych godzin nocnych świadczą o tym najdobitniej.

Następna okazja do spotkania wprowadzie dopiero za rok, lecz organizatorzy przewidują jeszcze możliwość tegorocznej jesiennej wymiany poglądów, ale już w innym kontekście – szeroko rozumianej tematyki barw, czego przedsmak uczestnicy tegorocznej wiosennej konferencji poczuli już dzięki dwóm referatom: prof. dr hab. Danuty Stanilewicz („Jakiego koloru jest szczęście?”) oraz dr Anny Pięcińskiej („Barwy żegluga – kolory w polskich szantach”) w trakcie obrad plenarnych.

Dr Leszek Mikrut
*Pracownia Glottodydaktyki
Języków Słowiańskich
Instytut Filologii
Słowiańskiej UMCS*

SPRAWOZDANIE

Z MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI „CENTRAL & EASTERN EUROPEAN MEDIA & COMMUNICATION CONFERENCE – MEDIA, POWER AND EMPOWERMENT” PRAGA 27–28 KWIETNIA 2012

W dniach 27–28 kwietnia 2012 r. w Pradze odbyła się międzynarodowa konferencja Central East European Network działającej w ramach European Communication Research and Education Association. Hasłem tegorocznego spotkania było: „Media, Power and Empowerment”. Konferencja zgromadziła około 130 badaczy z Austrii, Czech, Estonii, Litwy, Niemiec, Polski, Rumunii, Finlandii, Węgier, Holandii, Słowacji, Grecji, Macedonii, Wielkiej Brytanii, ale też Turcji, USA czy Korei Południowej. Spośród dziesięciu osób z Polski, dwie reprezentowały Wydział Politologii UMCS w Lublinie: prof. dr hab. Maria Marczevska-Rytko oraz dr Grażyna Stachyra.

Spotkania panelowe (których odbyło się blisko 30) były dla uczestników okazją do zaprezentowania i skonfrontowania wyników badań, inspirowały do lokowania ich rezultatów w szerszej perspektywie oraz pozwalały nawiązać nowe oraz odświeżyć już istniejące naukowe kontakty. Wystąpienia dotyczyły zarówno analizy zawartości mediów, percepcji przekazu, przyszłości dziennikarstwa, wpływów polityczno-socjologiczno-kulturowych,

którym media ulegają, jak i polityki czy edukacji medialnej.

Podczas panelu „Populism Revisited” prof. Maria Marczevska-Rytko w wystąpieniu „Ordinary, Cheap, Crystal Clear? Selected Polish Newspapers about Populism”, przedstawiła wyniki swoich badań dotyczących jakości informacji prasowych w kontekście zjawiska populizmu. Profesor Marczevska-Rytko podkreśliła, że debata nad rolą mediów jako dostarczyciela informacji oraz instrumentu kształtowania opinii publicznej staje się coraz bardziej wielopłaszczyznowa, między innymi pozwala odkrywać różnorodne spojrzenia na standardy przekazywania informacji odbiorcom. Problem populizmu analizowany przez nią w kontekście publikacji „Gazety Wyborczej” i „Rzeczpospolitej” został zaprezentowany z perspektywy diachronicznej i synchronicznej, co było możliwe dzięki dogłębnym badaniom tego fenomenu, które prof. Marczevska-Rytko prowadzi od lat.

Dr Grażyna Stachyra wystąpiła podczas panelu „Challenges to Media Organizations”, prezentując także w imieniu współautora, prof. Stanisława Jędrzejewskiego (Akademia Leona Koźmińskiego / KUL) zagadnienie „Social Inclusion in the context of the Polish Radio broadcasting”. Spostrzeżenia autorów dotyczyły polityki programowej polskich rozgłośni radiowych w kontekście zmian demograficznych, prowadzących do zmniejszenia liczebnego oraz starzenia się polskiego społeczeństwa, jednocześnie redefiniujących docelowe grupy słuchaczy. W świetle refleksji autorów,

Fot. U. Doliwa

Od lewej: dr Grażyna Stachyra i prof. dr hab. Maria Marczevska-Rytko z Wydziału Politologii na konferencji CEECOM 2012 w Pradze

Polskie Radio jako jedyne (oprócz mediów sektora społecznego), podejmuje próbę zmiany zawartości programowej, wychodząc na przeciw potrzebom osób starszych.

Opinie wyrażane podczas wystąpień oraz w czasie rozmów kulturalnych prowadzą do wniosku, że spotkania w ramach Central East European Forum powinny być kontynuowane. Przygotowania do następnego już się rozpoczęły.

**Prof. dr hab.
Maria Marczevska-Rytko
Dr Grażyna Stachyra**

O JANIE PAWLE II w CJKP UMCS

Dnia 3 kwietnia 2012 r. w auli CJKP UMCS odbyło się spotkanie poświęcone osobie bł. Jana Pawła II z okazji 7. rocznicy Jego śmierci, które zaczęło się wierszem Czesława Miłosza „Oda na 80. urodziny Jana Pawła II”. Przeczytali go studenci z Białorusi i Ukrainy, przygotowujący się na roku „0” do studiów w Polsce.

W drugiej części spotkania zaprezentowano audycję „Podać Jemu swoją rękę”, zrealizowaną przez Marię Brzezińską w Polskim Radio „Lublin”, z wykorzystaniem tekstów napisanych i przeczytanych przez cudzoziemców uczących się w CJKP UMCS, a wyemitowaną przez rozgłośnię lubelską 18 maja 2003 r., w dzień urodzin Papieża Polaka.

Na koniec wszyscy mieli możliwość obejrzenia krótkiego animowanego filmu, opowiadającego o drodze Karola Wojtyły prowadzącej na najwyższy urząd w Kościele katolickim. Po spotkaniu delegacja studentów i nauczycieli z CJKP UMCS złożyła kwiaty i zapaliła znicz pod pomnikiem Jana Pawła II i kard. S. Wyszyńskiego na dziedzińcu KUL.

Jacek Brzeziński

JUBILEUSZ PROF. W. PUCHNOWSKIEGO

26 lutego 2012 r. pracownicy Zakładu Pedagogiki Instrumentalnej uczestniczyli w uroczystościach (sesja naukowa i koncert) uświetniających obchody jubileuszu 80-lecia urodzin prof. Włodzimierza Lecha Puchnowskiego, dr. ph. m., zorganizowanych przez Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie. W sesji naukowej dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak wygłosiła referat wprowadzający, prezentując sylwetkę jednego z najwybitniejszych polskich pracowników nauki, uznanego w świecie profesora sztuki, artysty i pedagoga, społecznika i znakomitego organizatora, twórcy współczesnej akordeonistyki polskiej prof. Puchnowskiego. Referat połączony został z prezentacją multimedialną, zawierającą materiały archiwalne (zdjęcia, dokumenty i nagrania).

Uroczysty koncert absolwentów, studentów i uczniów Profesora rozpoczęła prezentacja multimedialna autorstwa dr hab. Elwiry Śliwkiewicz-Cisak, stanowiąca wizualizację archiwalnego nagrania Warszawskiego Kwintetu Akordeonowego, zespołu, który w latach 70. i 80. XX w. przyczynił się do wyniesienia akordeonu do rangi pełnoprawnego instrumentu koncertowego, a którego założycielem i wieloletnim kierownikiem artystycznym był szanowny Jubilat.

Fot. Elwira Śliwkiewicz-Cisak

Wśród artystów prezentujących się tego wieczoru na estradzie Sali Koncertowej Uniwersytetu Muzycznego w Warszawie byli także pracownicy Zakładu Pedagogiki Instrumentalnej. Wystąpili oni w następujących składach instrumentalnych: Kwintecie Akordeonowym i Kwintecie Tanguillo. Pierwszy zespół został powołany specjalnie na okoliczność Jubileuszu. W jego skład weszli czołowi polscy akordeoniści: prof. Krzysztof Olczak, prof. Elżbieta Rosińska oraz dr Paweł Zagańczyk – z Akademii Muzycznej w Gdańsku, prof. Jerzy Mądrowski z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak z UMCS w Lublinie. Kwintet akor-

deonowy dokonał prawykonania utworu dedykowanego Jubilatowi pt. „Mysteriet” szwedzkiej kompozytorki Krystyny Pettersson.

Na zakończenie uroczystego koncertu wystąpił lubelski Kwintet Tanguillo (UMCS) w składzie: dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak (akordeon), dr Piotr Chilimoniuk (fortepian), dr Dariusz Drzazga (skrzypce), dr Jakub Niedoborek (gitarra) i mgr Michał Kowalczyk (kontrabas). Kwintet brawurowo zaprezentował dwie kompozycje Astora Piazzollego – „Michelangelo 70” i „Concierto para Quinteto”. Występ został owacyjnie przyjęty przez licznie zgromadzoną publiczność.

Dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak

WSPÓŁCZESNE MEDIA 4: JĘZYK MEDIÓW

Przekaz werbalny i wizualny, język nowych mediów, komunikowanie polityczne oraz reklamowe w mass mediach to tylko nieliczne tematy, nad jakimi dyskutowali uczestnicy konferencji „Współczesne media 4: język mediów” – największego sympozjum medioznawczego po prawej stronie Wisły.

18 i 19 kwietnia 2012 r. Wydział Politologii UMCS gościł medioznawców z całej Polski w ramach corocznej konferencji naukowej z cyklu „Współczesne media”. Tegorocznym tematem spotkania, odbywającego się pod patronatem naukowym Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, był język mediów – skłaniający uczestników do pochylenia się nad problemem tradycyjnych form wyrazu w środkach masowego komunikowania, jak również trwających transformacji gatunkowych.

Sympozjum rozpoczęły obrady plenarne, prowadzone przez prof. Iwonę Hofman, w których prof. Ewa Maj omówiła język niepoprawności politycznej w publicystyce neoendeckiej, dr Iwona Biernacka-Ligieza przeanalizowała wpływ komunikacji zapośredniczonej przez komputer na kondycję wspólnot lokalnych, a prof. Ryszard Pęczkowski przedstawił innowacyjną teorię optymalnego znaku. Następnie obrady zostały przeniesione do trzech specjalistycznych sekcji badawczych, w których naukowcy mieli szansę podzielić się swoimi przemyśleniami oraz badaniami dotyczącymi kondycji współczesnych mediów i wykorzystywanych przez nie środków przedstawiania świata.

Sekcja pierwsza, „Przekaz werbalny”, koncentrowała się na zjawiskach zachodzących w systemie językowym mediów. Prelegenci dyskutowali m.in. o sposobie relacjonowania wydarzeń sportowych w radio oraz języku münieris. W sekcji poświęconej relacjom pomiędzy nowymi mediami a językiem mediów w ogóle oraz formie przekazu wi-

Fot. Martyna Skrok

zualnego omówiono problem memów internetowych jako elementu języka internautów oraz przeanalizowano język współczesnej fotografii. Natomiast w panelu trzecim poruszano chociażby problem recenzji filmowych w różnych rodzajach prasy oraz kondycji odbiorcy mediów. Nie zabrakło dyskusji o zmianach w sposobie odbioru komunikatów medialnych wynikających z rozwoju mediów sieciowych czy roli celebrytów jako autorytetów dla widzów.

Pierwszy dzień obrad zakończyła uroczysta kolacja w Dworcu Kościuszków w Ogrodzie Botanicznym, w trakcie której prelegenci mieli szansę uczestniczyć w kameralnym koncercie Zespołu Tańca Ludowego UMCS.

Drugi dzień spotkania rozpoczęły rozważania nad obrazem świata kreowanym przez media. Uczestnicy rozmawiali o sposobach przedstawiania niepełnosprawności, agresji oraz tzw. symptomie Piotrusia

Pana lansowanym przez polską prasę. Jednocześnie w sekcji „Media – arena komunikacji politycznej i reklamowej” dokładnie przeanalizowano język polskich kampanii wyborczych, w tym ostatniej kampanii parlamentarnej z 2011 r. Nie zabrakło też dyskusji nad sposobami konstruowania wypowiedzi na blogach polityków oraz analizy reklam. W części poświęconej formom gatunkowym wypowiedzi medialnych uwagę uczestników skupiło zaś zjawisko przenikania się płaszczyzn genologicznych, a w nim konwergencja, transformacja oraz zmiany wynikające z dostosowywania gatunków dziennikarskich do warunków rynku medialnego.

Konferencję podsumowały oraz zamknęły organizatorki – prof. Iwona Hofman oraz dr Danuta Kępa-Figura z Zakładu Dziennikarstwa na Wydziale Politologii UMCS, z obietnicą ponownego spotkania za rok.

Karolina Burno

KONFERENCJA „POWRÓT MODERNIZMU?”

W dniach 19–20 kwietnia 2012 r. w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Powrót modernizmu?”, zorganizowana przez Zakład Estetyki Instytutu Filozofii UMCS.

W konferencji udział wzięli naukowcy z największych polskich ośrodków, m.in. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Adam Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Warszawskiego, Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie, Uniwersytetu Gdańskiego. Spośród pracowników Instytutu Filozofii UMCS czynny udział w konferencji wzięli: prof. Teresa Pękala, prof. Tadeusz Szkołut, dr Paweł Bytniewski, dr Rafał Czekaj, dr Marcin Krawczyk, dr Mariola Kuszyk-Bytniewska, mgr Krzysztof Trojnar.

W ciągu dwóch dni obrad wygłoszono ponad 20 referatów odnoszących się do postawionego w tytule konferencji pytania. Pojęcie modernizmu występowało w dyskusjach w co najmniej trzech znaczeniach: 1) jako formacja kulturowo-filozoficzna wywodząca się z filozofii oświeceniowej, powszechnie znana pod mianem „nowoczesności”; 2) jako pewna doktryna estetyczna, forsująca autonomię sztuki; 3) a także – w jednym z najważniejszych znaczeń – jako konkretny nurt w architekturze.

Te trzy znaczenia w różny sposób sytuowały się wobec pytania o „powrót modernizmu”. Jak skonstatowała prof. Iwona Lorenz (UW), modernizm, jako formacja kulturowo-filozoficzna, znikąd nie wraca, bowiem nigdy się z nim nie pożegnaliśmy. Podobnie wypowiadał się prof. Włodzimierz Lorenz (UW), zauważając, że tzw. ponowoczesność to tylko uskrajnianie pewnych motywów myślenia modernistycznego, które nigdy nie zdominowały filozoficznego myślenia.

Otwarcie obrad: prof. Teresa Pękala i dr Rafał Czekaj

Modernizm w ujęciu nowoczesnych doktryn estetycznych, zakładający autonomię sztuki, konfrontowany był z tymi praktykami artystycznymi, które stawiają sobie za cel realizację postulatów społecznych. Referat prof. A. Zeidler-Janiszewskiej (SWPS) ujawnił pewną, wydawać by się mogło, paradoksalną zależność: sztuka jest w stanie ingerować w rzeczywistość społeczną tylko dzięki własnej autonomii. Bez aury autonomiczności nie byłaby w stanie zafunkcjonować jako aktor przestrzeni publicznej. Związek między możliwością społecznego zaangażowania a autonomicznością sztuki można dostrzec także z perspektywy analitycznej, czego dowodził

w swoim wystąpieniu mgr A. Andrzejewski (UW).

Jeśli chodzi o modernizm w architekturze, to był on przedmiotem referatów prof. M. Mendel (UG), dr. J. Tarnowskiego (UG), mgr. C. Lisowskiego (UMK). W tym przypadku diagnoza była jednoznaczna: architektura modernistyczna, za którą zawsze stał jakiś projekt społeczny, dziś jest już kwestią przeszłości. Przestrzenią mieszkalną niepodzielnie rządzi dziś mechanizm wolnorynkowy, w którego horyzoncie nie mieści się nic poza ekonomicznym zyskiem.

Organizatorzy konferencji planują wydać drukiem najciekawsze teksty powstałe na bazie wygłoszonych referatów.

dr Rafał Czekaj

Obrady uczestników konferencji

Fot. Krzysztof Trojnar

DNA – ENCYKLOPEDIA ŻYCIA 2012

Po raz kolejny odbyła się lubelska edycja warsztatów „DNA – Encyklopedia Życia” 2012, będąca inicjatywą ogólnopolską, koordynowaną przez Kamila Maciąga – prezesa Koła Biotechnologów „Mikron” z UMCS. Wydarzenie współorganizowały koła naukowe trzech największych lubelskich uczelni: UMCS, UM i KUL: SKN Biotechnologów „Mikron”, SKN Biochemików, SKN Mikrobiologów Bakcył, SKN „Bioaktywni”, Lubelskie Towarzystwo Studentów Analityki Medycznej, SKN Chemii „REDOX” oraz Studenckie Koło Fotografii Przyrodniczej, współtworzących Porozumienie Studenckich Kół Naukowych i Ich Sympatyków pod koordynacją Marcina Szklarczyka.

Fot. Małgorzata Pac

Prof. Ryszard Dębicki otwiera tegoroczną edycję warsztatów

Fot. Małgorzata Pac

Uczestnicy części wykładowej

20 kwietnia 2012 r. w nowej auli Instytutu Biotechnologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego odbyła się część wykładowa, otwarta przez Prorektora UMCS ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej prof. dr. hab. Ryszarda Dębickiego. Uczestnicy mogli wysłuchać ciekawych i inspirujących wykładów naukowców, dotyczących ochrony zdrowia człowieka, zagadnień związanych z genomiką czy chemizmem komórek w otaczającym nas świecie.

Z kolei 21 kwietnia 2012 r. odbyły się zajęcia warsztatowe, realizowane w laboratoriach Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS, które były znakomitą okazją do sprawdzenia się w roli laboranta czy przekonania się, jak wygląda praca naukowca od kuchni. Uczestnicy biorący udział w sesji warsztatowej wzięli udział w izolacji materiału genetycznego z roślin i jego analizie, sprawdzali aktywność i sposób wykorzystania enzymów grzybowych, uzyskiwali olejki eteryczne oraz badali swoje ciało pod kątem mikrobiologicznym, a także mogli od podstaw wytworzyć kosmetyki. Grupy uczestników miały również okazję do wysłuchania interesujących prezentacji członków kół naukowych. „DNA – Encyklopedia Życia” to nie tylko materiał genetyczny i nauka o nim samym, ale także wszystko to, co jest skutkiem jego różnorodności.

Tegoroczna edycja zakończyła się niebywałym sukcesem. Organizatorzy nie mogli narzekać na brak chętnych zarówno w sesji wykładowej, jak i warsztatowej. Kolejne warsztaty „DNA – Encyklopedia Życia” już za rok!

Marcin Szklarczyk

Fot. Justyna Stolińska

Fot. Justyna Stolińska

Fot. Justyna Stolińska

Fot. Justyna Stolińska

DZIEŃ ZIEMI W UMCS

W dniu 20 kwietnia 2012 r. po raz piąty odbyły się na UMCS obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi. W tym roku po raz pierwszy pod egidą nowego Wydziału – Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej.

Fot. M. Telecka

Oficjalnego otwarcia dokonał Rektor UMCS prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski – na zdjęciu z Dziekanem Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej dr. hab. Radosławem Dobrowolskim, prof. UMCS

DZIEŃ ZIEMI

Dzień Ziemi to ogólnosiwiatowa akcja, prowadzona corocznie w okresie przesilenia wiosennego. Ma ona na celu promowanie szeroko rozumianych postaw ekologicznych w społeczeństwie, w szczególności uświadomienie zagrożeń, w obliczu których stają zasoby środowiska naturalnego we współczesnym świecie. W ramach obchodów mają miejsce prelekcje, spotkania ze znanymi osobami, warsztaty związane z ochroną środowiska, imprezy plenerowe itp.

Dzień Ziemi po raz pierwszy obchodzono w Stanach Zjednoczonych w roku 1970. W Polsce obchodzono go corocznie od roku 1990. W 2012 r. Dzień Ziemi odbywał się pod hasłem „Dobra energia dla wszystkich”, co związane było z ogłoszeniem przez Organizację Narodów Zjednoczonych Międzynarodowego Roku Zrównoważonej Energii dla Wszystkich Ludzi.

Honorowy patronat nad imprezą objęli: Rektor UMCS prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski, Prezydent Miasta Lublin dr Krzysztof Żuk i Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Hetman. Patronat medialny sprawowało Radio Centrum.

Tegoroczny Dzień Ziemi spotkał się z olbrzymim zainteresowaniem młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych Lubelszczyzny. Uczestnicy warsztatów i słuchacze wykładów przyjechali do Lublina m.in. z Ryk, Hrubieszowa, Trzydnika, Świdnika, Piasek, Nałęczowa, Krasnegostawu, Izbicy, Ludwina, Rejowca, Kobylan, Piaseczna,

Frampola, Trawniki. Dopisali także uczniowie z Lublina, ze szkół różnego szczebla. Ogółem zapisy objęły ponad 800 osób.

Centralnym punktem Dnia Ziemi było oficjalne otwarcie przez Rektora UMCS prof. Andrzeja Dąbrowskiego, a także dwa wykłady zaproszonych gości specjalnych, spoza Wydziału. W pierwszym z nich „Shale gas – rocks are important” prof. Richard Davies (Durham University) przedstawił w przystępny sposób najważniejsze zagadnienia związane z genezą gazu łupkowego, a także możliwościami jego eksploatacji. Drugi z wykładów poprowadził prof. Krzysztof Muraw-

Fot. P. Zagórski

Prof. Richard Davies (Durham University) zapoznał uczestników z tematyką gazu łupkowego

ski z Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS. Dotyczył on śladów aktywności kosmicznej na obszarze naszej planety, a także geografii Układu Słonecznego.

Program Dnia Ziemi był zróżnicowany. Pracownicy i doktoranci Wydziału zaproponowali rozliczne prezentacje dotyczące różnych aspektów środowiska naturalnego. Wśród tematów znalazły się: „Wpływ pogody na działania militarne”, „Najdziwniejsze potrawy świata”, „Fraktale – jak przyroda radzi sobie z trójkątem, kwadratem i kołem?”, „Światłość Kraju Środka wczoraj i dziś”, „Mageroya – niezwykła wyspa na krańcu Europy”, „Epopcja bałtycka, czyli podróż dokoła Morza Bałtyckiego”, „Wyprawa Kon-Tiki z Thorrem Heyerdahlem”, „Natura 2000 na Lubelszczyźnie”, „Przyroda w Chinach”, „Geomorfologiczne skutki obfitych opadów w Górach Kaskadowych”, „Ciekawe zjawiska na niebie”, „Świat Google”, „Razem czy osobno, na miesiąc czy na zawsze, czyli jakie związki tworzą młodzi Polacy?”, „Świat w 3D”, „Kartografia zerojedynkowo”, „Krajobrazy Ziemi”, „Turystyczne wyspy świata”, „Australian unique landscapes”.

Największym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia praktyczne – warsztaty z zakresu gleboznawstwa („Odkryjmy tajemnice gleby”), hydrologii („Woda to nie tylko H₂O”), badań limnologicznych („Na wodzie

i pod wodą”), kartografii („Jak powstaje mapa?”), „Z odwzorowaniami za Pan Brat”), badań nad osadami („Ziarnko do ziarnka”), geologii („Niewidzialne dla oka”, „Tajemnice mórz zaklętych w kamień, czyli na tropie minionych er”), a także technik komputerowych w geografii („Geograficzny detektyw”).

W plenerze, w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów Wydziału, uczestnicy mogli skorzystać z oferty takich zajęć jak: „Skąd wiemy, że będzie padać?”, „Nawigacja satelitarna w praktyce”, „Co się dzieje pod naszymi stopami?”, „Gleba – żyzny naskórek skorupy ziemskiej”. Uczniowie mogli także sprawdzić swoją wiedzę w licznych konkursach, które prowadzili studenci Wydziału – „Kolorowa łamigłówka astronoma”, „1 z 10”, „Państwa świata”, „Pocztówki z kontynentów”, „Każdy Polak to złodziej, a każdy Francuz to...”, „Burza mózgów”, „Wycieczka palcem po mapie”, „Z Układu Słonecznego na ziemię”, „Album fotograficzny ze świata”. Sympatycznym akcentem była obecność żołnierzy z lokalnej jednostki wojskowej, którzy przedstawiali za interesowanym atrakcyjność służby w siłach zbrojnych.

Tegoroczny Dzień Ziemi odbył się przy wsparciu materialnym i logistycznym następujących firm i instytucji: Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodo-

Fot. Piotr Bartmiński

Dr Marcin Siłuch poprowadził warsztaty nt. „Skąd wiemy, że będzie padać”

Fot. Piotr Bartmiński

„Na wodzie i pod wodą” – mgr Katarzyna Mięsiak-Wójcik

ciągów i Kanalizacji w Lublinie sp. z o.o., Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Lublinie. Sponsorem strategicznym imprezy była firma Chevron.

W imieniu organizatorów pragnę serdecznie podziękować wszystkim osobom zaangażowanym w organizację obchodów Dnia Ziemi – pracownikom i doktorantom za przygotowanie atrakcyjnej oferty oraz studentom kierunków geografia oraz turystyka i rekreacja za pomoc organizacyjną.

Dr Piotr Bartmiński
Zakład Gleboznawstwa
i Ochrony Gleb
Wydział Nauk o Ziemi
i Gospodarki Przestrzennej

Fot. Piotr Bartmiński

Warsztaty „Niewidzialne dla oka” cieszyły się dużym zainteresowaniem

PIERWSZA PRAKTYKA ZAWODOWA SŁAWISTYCZNEJ SPECJALIZACJI TURYSTYCZNO- -KULTUROWEJ

W roku akademickim 2010/2011 studenci sławistyki z Instytutu Filologii Słowiańskiej, w ramach funkcjonującej już od dwóch lat specjalizacji turystyczno-kulturowej, jako pierwsi studenci w naszym regionie rozpoczęli realizację, obejmującego 150 godzin dydaktycznych i trzyaspektową praktykę, programu kursu pilota wycieczek. Cykl zajęć osadzony został w trzech semestrach. *Novum* przedsięwzięcia polega na sprzężeniu określonego przez Ministra Turystyki i Sportu w Ustawie o usługach turystycznych programu szkolenia pilotów z wymogami akademickiej siatki godzin.

W obliczu uzyskania w 2010 r. przez IFS Wydziału Humanistycznego zgody Marszałka Województwa Lubelskiego na prowadzenie tego rodzaju zajęć, studenci sławistyki mogą obecnie (po zaliczeniu wykładów i ćwiczeń, przewidzianych ogólnopolskim programem szkolenia, jak również po odbyciu właściwej praktyki) przystępować do egzaminu państwowego przed Komisją dla Pilotów Wycieczek przy Urzędzie Marszałkowskim.

Takie rozwiązanie stwarza młodym sławistom możliwość uzyskania na trudnym dziś rynku pracy dodatkowego atrakcyjnego zawodu, udokumentowanego licencją pilota wycieczek. Na podstawie akademickiego cyklu nauczania uzyskują oni potwierdzoną dyplomem uniwersyteckim znajomość trzech języków obcych, dlatego też będą mogli bez dodatkowych już egzaminów językowych mieć wpisane do legitymacji pilockiej prawo obsługi grup turystycznych na kilku obszarach językowych. A zapotrzebowanie rynku na takich właśnie specjalistów jest duże.

Integralną częścią przedmiotowego szkolenia jest trzyaspektowa praktyka pilocka, która w wypadku studentów sławistyki UMCS zastępuje przewidzianą „Wydziałowym regulaminem praktyk” dawną praktykę zawodową. Studenci zobligowani są ministerialnym rozporządzeniem do zrealizowania jednodniowej programowej wycieczki krajowej, dwudniowej programowej wycieczki zagranicznej oraz jednodniowej praktyki w porcie lotniczym. Najtrudniejszy są jednak przygotowania do poszczególnych etapów praktyki. Opracowanie całej trasy kilometr po kilometrze, umiejętność omówienia historii i dzisiejszych osobliwości każdej mijanej miejscowości, cech fizjogeograficznych terenu, po którym przejeżdża autokar, oprowadzanie grupy turystów po kilkunastu miastach na trasie, po obiektach muzealnych, przekazywanie informacji o klimacie, florze i faunie, życiu codziennym ludności zamieszkującej mijane tereny – to tylko niektóre z zawiłości, z jakimi musieli zmierzyć się przyszli adepci sztuki pilotażu.

Do tego dochodzi jeszcze cały kompleks zagadnień związanych z opieką nad turystami – zakwaterowanie, wykwaterowanie, sprawy związane z wyżywieniem, rozwiązywanie sytuacji nietypowych, czuwanie nad bezpieczeństwem w podróży, w trakcie przekraczania granic, podczas realizacji programu, nad samopoczuciem każdego podopiecznego, dbałość o program kulturalny, organizacja czasu wolnego i ciągłe przestrzeganie właściwego odbioru przez turystów firmy organizującej imprezę turystyczną. Nie bez znaczenia jest też właściwe prowadzenie dokumentacji finansowej i sprawozdawczej, współpraca z kierowcami, przewodnikami, obsługą hotelową i restauratorami oraz władzami polskimi, państw tranzytowych i kraju docelowego.

Ten jakże bogaty diapazon zagadnień, który studenci przerebionyli mieli w aspekcie teoretycznym w trakcie trzysemestralnej edukacji akademickiej oraz dzięki bezpośrednim przygotowaniom do szkoleniowych wycieczek programowych, mogli następnie przetestować w trakcie czterodniowego wyjazdu (10–13 marca 2012 r.). Pierwszy dzień praktyki zawodowej przewidywał wycieczkę krajową po Roztoczu. Studenci odwiedzili więc Szczebrzeszyn, Zwierzyniec, Krasnobród z jego klasztorem i słynnymi kaplicami, Susiec, szumy nad Tanwią, Tomaszów Lubelski i były hitlerowski obóz zagłady w Bełżcu. Po przekroczeniu granicy państwowej w Hrebennem udali się na nocleg do Lwowa. Mimo zmęczenia, spowodowanego niezwykle nasyceniem programem pierwszego dnia, przyszli piloci podziwiali dodat-

Fot. Archiwum Leszka Mikruta

Uczestnicy wyjazdu w Porcie Lotniczym Lwów

kowo nocną panoramę docelowego miasta.

Drugi dzień praktyki przeznaczony był na zwiedzanie zabytków kilku miejscowości, wchodzących w skład lwowskiej „Złotej Podkowy”: zamków w Olesku (gdzie urodził się Jan III Sobieski) i Złoczowie (który też należał do rodziny Sobieskich), pałacu Konięcpolskich w Podhorcach oraz prawosławnej Ławry Poczańskiej. Kolejny dzień to wizyty w najznamienitszych zabytkach prawie 800-letniego Lwowa – miasta czterech katedr czterech wielkich wyznań: katolickiego, prawosławnego, ormiańskiego i grekokatolickiego. Zabytki sakralne, choć zdominowały program trzeciego dnia, jednak nie były elementem wyłącznym. Grupa praktykantów odwiedziła również gmach Opery Lwowskiej, zabytkowy Dworzec Kolejowy, Wysoki Zamek, Cmentarz Łyczakowski z Cmentarzem Orląt Lwowskich oraz podziwiała przepiękną lwowską Starówkę.

Czwartego dnia odbyła się przewidziana programem pilockiego szkolenia praktyka w nowym, nie oddanym jeszcze wtenczas do użytku Porcie Lotniczym Lwów. Studenci lubelskiej sławistyki byli pierwszą zagraniczną zorganizowaną grupą, która nie tylko odbyła zawodową praktykę w tym na wskroś nowoczesnym obiekcie, ale również pod nadzorem ukraińskich

opiekunów praktyki mogła wejść od wszystkich pomieszczeń, zarówno przeznaczonych dla ruchu pasażerskiego, jak i obsługi technicznej, granicznej i celnej obiektu. Dopełnieniem owocnego dnia była wizyta na nowym stadionie lwowskim, na którym przeprowadzone zostaną trzy grupowe mecze eliminacyjne w ramach Mistrzostw Europy w piłce nożnej Euro 2012. W drodze powrotnej do kraju uczestnicy praktyki zwiedzili jeszcze Żółkiew – słynną miejscowość hetmana Stanisława Żółkiewskiego.

Studenci biorący udział w wyjeździe na Roztocze i Ukrainę, w ocenie zarówno obserwatora imprezy z ramienia Urzędu Marszałkowskiego, jak i kierownika praktyk, pilota wycieczek z 30-letnim stażem dr. Leszka Mikruta z IFS, wykazali się zarówno bardzo dobrym

przygotowaniem merytorycznym, wcześniejszym niezwykle starannym opracowaniem powierzonych im zadań i przydzielonych do realizacji zagadnień, fachowym podejściem do rozwiązywania kwestii dnia codziennego pilota, jak i wyczuciem tematu oraz umiejętnością przewidywania sytuacji konfliktowych.

Przebieg i wyniki praktyk pilockich napawają optymizmem w przededniu oczekującego studentów sławistyki UMCS egzaminu państwowego na pilotów wycieczek przed właściwą komisją, powołaną przez Marszałka Województwa Lubelskiego.

Leszek Mikrut
*Pracownia Glottodydaktyki
Języków Słowiańskich
Instytut Filologii Słowiańskiej
UMCS*

Fot. Archiwum Leszka Mikruta

Uczestnicy wyjazdu na stadionie lwowskim

Fot. Krzysztof Jędrzejewski

Ostatnie chwile przed konkursem. Co by tu jeszcze sobie powtórzyć?

KONKURS BIOCHEMICZNY

30 marca 2012 r. na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS odbyła się III edycja Konkursu Biochemicznego, którego głównym organizatorem był Zakład Biochemii UMCS oraz Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Biochemicznego. Do konkursu przystąpiło 114 uczniów z 24 liceów ogólnokształcących województwa lubelskiego oraz z jednego liceum z Lubaczowa (woj. podkarpackie).

Etap przeprowadzony w Lublinie został poprzedzony etapem szkolnym, w czasie którego do dalszego etapu zostali zakwalifikowani najlepsi uczniowie.

Konkurs ma formułę egzaminu maturalnego, a jego celem jest stworzenie uczniom możliwości wykazania się wiadomościami z biochemii, zgodnymi ze standardami wymagań maturalnych, a także wzbudzenie zainteresowania biochemią jako fascynującą i bardzo praktyczną dziedziną naukową. Swoim zakresem obejmował m.in. budowę i charakterystykę wybranych biocząsteczek metabolizmu pierwotnego i wtórnego, podstawowe szlaki biochemiczne, współzależność procesów metabolicznych na poziomie komórki i całego organizmu, wybrane zagadnienia z genetyki molekularnej oraz zagadnień z biochemii stosowanej z elementami biotechnologii i inżynierii genetycznej. Bezpośrednio po konkursie, w czasie oczekiwania na wyniki, uczestnicy wysłuchali wykładów z serii „Czy biochemia może być ciekawa”, wygłoszonych przez studentów kół naukowych Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS (biochemicznego i biotechnologicznego).

Podczas rozmów z uczestnikami przed konkursem można było się zorientować, że wszyscy byli podenerwowani. Zastanawiali się, jakie mogą być pytania i oceniali umiejętności i wiedzę konkurencji. Natomiast po

konkursie emocje opadły. Wielu uczestników nie wiedziało, co sądzić o swoich odpowiedziach. Jedni byli z nich bardziej zadowoleni, inni mniej. Pojawiły się również głosy, że pytania były trudne, znalazły się też osoby, które twierdziły, że nie poszło im najgorzej, ale muszą poczekać na ostateczne wyniki, żeby potwierdzić swoje przeczucia. Jak zawsze, co dla jednych było trudne, dla drugich było proste. Ostatecznie zwyciężyli najlepsi albo Ci, którzy mieli najwięcej szczęścia.

Komisja oceniająca, składająca się z pracowników naukowych Zakładu Biochemii, na podstawie uzyskanych wyników wyłoniła laureatów III edycji Konkursu Biochemicznego. Dyplomy i nagrody (1–3 miejsce) w postaci atrakcyjnych książek biochemicznych otrzymali: I miejsce – Anna Misiólek z I LO w Białej Podlaskiej, II miejsce – Mateusz Bronikowski z I LO w Lublinie, III miejsce – Jakub Dudzic z I LO w Krasnymstawie. Dyplomy i drobne upominki otrzymały również osoby wyróżnione: I wyróżnienie – Katarzyna Bancercz (I LO w Lublinie), II wyróżnienie – Adrian Drożdż (I LO w Radzyniu Podlaskim), III wyróżnienie – Piotr Horoszewicz (I LO w Białej Podlaskiej), IV wyróżnienie – Piotr Nalewaj (V LO w Lublinie). Wśród uczestniczących szkół odbyło się losowanie biochemicznych upominków. Fundatorzy nagród: Polskie Towarzystwo Biochemiczne Oddział Lubelski, Wydział Biologii i Biotechnologii oraz Zakład Biochemii UMCS, Firma TIGRET, Firma SIGMA-ALDRICH, Firma Cormay oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie Zagrożonej Patologią Społeczną „Postis” w Lublinie.

Zwycięzcom serdecznie gratulujemy, a fundatorom dziękujemy za wsparcie naszej akcji i ufundowanie atrakcyjnych nagród. Podziękowania kierujemy również do pracowników naukowych z Zakładu Biochemii UMCS za ich ogromny wysiłek w pracach komisji oceniającej oraz studentom z kół naukowych Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS, aktywnie uczestniczącym w pracach organizacyjnych. Serdecznie zapraszamy na kolejną edycję Konkursu Biochemicznego, który mamy nadzieję odbędzie się w przyszłym roku.

**Opracowanie: Anna Jarosz-Wilkolażka
Sebastian Mertowski**

Fot. Krzysztof Jędrzejewski

Uczestnicy Konkursu Biochemicznego

Fot. Agata Chwedoruk

Warsztaty pisania pisanek

DRZWI OTWARTE NA WYDZIALE HUMANIS- TYCZNYM

16 marca 2012 r. Wydział Humanistyczny przygotował liczne atrakcje dla kandydatów na studia. Każdy kierunek starał się zaprezentować z jak najlepszej strony. Przyszli studenci mogli przede wszystkim porozmawiać o interesujących ich specjalnościach zarówno z przedstawicielami Instytutów, jak i ze studentami. Podczas wykładów nauczyciele akademicy z różnych kierunków opowiadali o warunkach przyjęcia na studia, o realizowanym programie oraz o perspektywach związanych z podjęciem pracy przez absolwentów Uczelni.

W trakcie Drzwi Otwartych licealiści mogli wziąć również udział w wielu interesujących warsztatach i wystawach. Dużą popularnością cieszyła się ekspozycja archeologiczna przygotowana przez studentów archeologii. Ciekawą ofertę przygotowały koła naukowe działające przy Instytucie Filologii Polskiej. Wiele zainteresowanych wzięło udział w warsztatach z pisania pisanek zorganizowanych przez Studenckie Koło Naukowe Etnolingwistów. Spora liczba chętnych skorzystała z warsztatów dziennikarskich zorganizowanych przez Koło Dziennikarskie i Koło Doktorantów. Kandydaci na studia świetnie bawili się na spektaklu przygotowanym przez studentów Zakładu Lingwistyki Stosowanej pt. „Rozprawa nad lingwistyką”.

Zainteresowani mogli również wziąć udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Źródła informacji w zmieniającym się środowisku cyfrowo-sieciowym”, zorganizowanej przez Studenckie Koło Informacji Naukowej „Palimpsest”.

Agata Chwedoruk

DRZWI OTWARTE UMCS W BIŁGORAJU

19 kwietnia 2012 r. w Kolegium Licencjackim UMCS w Biłgoraju zorganizowane zostały Drzwi Otwarte. Kandydaci mogli zapoznać się z ofertą edukacyjną biłgorajskiego Kolegium oraz Uczelni macierzystej – UMCS w Lublinie na rok akademicki 2012/13.

Tegoroczne Drzwi Otwarte cieszyły się wyjątkowo dużym zainteresowaniem uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy niemal całkowicie wypełnili aulę Uczelni. Do studiowania na UMCS zachęcał prorektor UMCS ds. studenckich dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw., omawiając nie tylko bardzo dobrą bazę naukową i warunki socjalne studiowania, ale również możliwość rozwijania swoich pasji i zainteresowań w ok. 100 działających kołach naukowych i sekcjach sportowych. Zalety oferowanych kierunków opisywali również reprezentanci UMCS: z Wydziału Politologii – dr hab. Wojciech Sokół, prof. nadzw. oraz prodziekan Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki – dr hab. Zdzisław Łojewski, prof. nadzw., który oprócz studiowania na kierunku informatyka, zachęcał do zapoznania się z tegorocznymi nowościami, m.in. fizyką techniczną ze specjalnością fizyka medyczna lub nowoczesne materiały i techniki pomiarowe.

W organizację Drzwi Otwartych zaangażowali się również studenci Kolegium. Miejscowi żacy namawiali młodszych kolegów i koleżanki do studiowania w lokalnej placówce i przygotowali dla odwiedzających multimedialną prezentację pod hasłem „Kolegium UMCS w Biłgoraju Twoją uczelnią”.

Szczegółowych informacji na temat studiów w Biłgoraju i Lublinie udzielano na stoiskach zorganizowanych przez Dział Informacji i Promocji UMCS oraz studentów Kolegium.

Kolegium Licencjackie UMCS w Biłgoraju istnieje od 2000 r. Oferta na nowy rok akademicki obejmuje studia stacjonarne – informatyka oraz kierunek politologia ze specjalnością administracja prowadzony w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym.

oprac. **Łucja Terejko**

bibliotekarz w Kolegium w Biłgoraju

Spotkanie reprezentantów UMCS z kandydatami na studia

I OGÓLNOPOLSKA STUDENCKA KONFERENCJA NAUKOWA „BANKOWE I POZABANKOWE INSTRUMENTY FINANSOWE – WYCENA I ZASADY EWIDENCJONOWANIA”

W dniach 24–25 kwietnia 2012 r. odbyła się I Ogólnopolska Studencka Konferencja Naukowa pt „Bankowe i pozabankowe instrumenty finansowe – wycena i zasady ewidencjonowania”, której organizatorem było Studenckie Koło Naukowe Finansistów działające na Wydziale Ekonomicznym UMCS. Uroczystego otwarcia konferencji i przywitania gości wspólnie dokonali dziekan Wydziału Ekonomicznego UMCS i zarazem opiekun SKNF prof. dr hab. Jerzy Węclawski oraz prezes oddziału Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Stefan Czerwiński.

Podczas konferencji studenci z Uniwersytetu Gdańskiego, Uni-

wersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Uniwersytetu Warszawskiego, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz Wyższej Szkoły Ekonomii, Turystyki i Nauk Społecznych z Kielc zaprezentowali wyniki swoich rozważań oraz badań na temat obecnego systemu finansowania działalności gospodarczej. Zwieńczeniem konferencji będzie wydanie zbioru zaprezentowanych prac w monografii recenzowanej pod redakcją naukową dr dr Małgorzaty Kamienieckiej, Anny Korzeniowskiej oraz Wojciecha Misterka, pracowników naukowych WE UMCS.

O randze wydarzenia świadczy fakt, iż konferencja została objęta licznymi patronatami honorowymi, w tym: Wojewody Lubelskiego dr hab. Jolanty Szołno-Koguc, prof. nadzw., Prezydenta Miasta Lublin dr. Krzysztofa Żuka oraz JM Rektora UMCS prof. dr. hab. Andrzeja Dąbrowskiego. Głównym sponsorem konferencji był III/O Bank Zachodni WBK w Lublinie, a partnerem Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Szczegółowe informacje o przebiegu konferencji oraz fotorelacja znajdują się na stronie www.sknf.umcs.lublin.pl, do obejrzenia której serdecznie zapraszamy.

**Paulina Soćko
Kamil Mazurkiewicz**

SPEKTAKULARNY SUKCES LUBELSKIEJ AKORDEONISTYKI

Młody Muzyk Roku – Finał, Warszawa 2012

Piotr Krzaczkowski, uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II st. im. K. Lipińskiego został finalistą ogólnopolskiego konkursu Młody Muzyk Roku na najlepszego młodego muzyka instrumentalistę wykonującego muzykę klasyczną. Młodego artystę przygotowała dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak.

Program Młody Muzyk Roku to nie tylko zmagania konkursowe, ale również nowoczesne show telewizyjne. O randze sukcesu odniesionego przez ucznia dr hab. Elwiry Śliwkiewicz-Cisak świadczy skala i prestiż imprezy. Złożyło się na to wiele czynników: 1. Organizatorzy: TVP KULTURA, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Narodowe Centrum Kultury; 2. Regulamin konkursu, do którego nie można było zgłosić się samodzielnie. Dwudziestkę półfinalistów wyłoniło Ministerstwo Kultury i Dziedzic-

Fot. Archiwum E. Śliwkiewicz-Cisak

dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak z uczniem Piotrem Krzaczkowskim – Finał Młody Muzyk Roku

twa Narodowego z grona najzdolniejszych uczniów (do 19 roku życia) polskich szkół muzycznych – kwalifikując ich na podstawie dotychczasowych osiągnięć artystycz-

nych – laurów międzynarodowych i ogólnopolskich. 3. Jury oceniające młodych muzyków w składzie: kompozytor i instrumentalista jazzowy – Krzesimir Dębski (przewodniczący), pianistka Alicja Paleta-Bugaj, skrzypek Tadeusz Gądzina i oboista Tytus Wojnowicz; 4. Konkurs zorganizowany jako widowisko telewizyjne. Poszczególne etapy zmagania uczestników (półfinały i finał) transmitowane były na antenie TVP KULTURA i na Facebooku; 5. W wielkim finale, który odbył się 4 kwietnia w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie, najlepsza siódemka (w tym Piotr Krzaczkowski) wystąpiła z towarzyszeniem Polskiej Orkiestry Radiowej pod dyktando Łukasza Borowicza. Więcej szczegółów na www.mlodymuzykroku.tvp.pl.

Dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak

KONFERENCJA NAUKOWA „WSCHÓD – NIE ZAWSZE DALEKI”

W dniach 15–16 marca 2012 r. na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie odbyła się Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa pt. „Wschód – nie zawsze Daleki”, którą zorganizowały wspólnie Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych, Koło Naukowe Badaczy Bliskiego Wschodu oraz Koło Naukowe Sympatyków Dalekiego Wschodu.

Fot. Maciej Moczulski

Program składał się z trzech paneli: Europy Wschodniej, Bliskiego Wschodu i Dalekiego Wschodu, a te z kolei podzielono na sekcje: polityczną, kulturową i społeczną oraz militarną. Udział w konferencji zgłosiło 70 prelegentów, w tym 41 doktorantów. Podczas dwudniowego cyklu spotkań odbyło się 39 wystąpień. Referenci poruszyli intrygujące i różnorodne zagadnienia z punktu widzenia politologa, prawnika, ekonomisty, socjologa oraz kulturoznawcy. Uczestnicy wydarzenia przyjechali z ośrodków naukowych z całej Polski, m.in. z Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Referaty przedstawili również studenci z Wydziału Politologii UMCS oraz z KUL. Na zakończenie każdej z sekcji zadawane były pytania do autorów referatów.

Pierwszy dzień konferencji rozpoczął się od panelu poświęconego regionowi Europy Wschodniej. Prelegenci przyjrzyli się m.in. obrazowi kampanii prezydenckiej Władimira Putina, feminizmowi w krajach Europy Środkowo-Wschodniej oraz kwestii praw człowieka na Białorusi. Referenci analizowali również politykę wschodnią Lecha Kaczyńskiego, poddali ocenie politykę

rządu Polski w wymiarze Partnerstwa Wschodniego w czasie naszej prezydencji w Radzie UE. Podczas spotkania odbyły się również wystąpienia: „Kwestia językowa a poczucie tożsamości narodowej obywateli Ukrainy” czy „Twitter rewolucja w ocenie rosyjskojęzycznych mediów mołdawskich”. Panel wschodnioeuropejski zakończył referat z lokalnym akcentem pt. „Lublin – miasto Wschodu”.

Autorzy wystąpień panelu bliskowschodniego poruszali przede wszystkim zagadnienie przemian politycznych w związku z rewolucjami w świecie arabskim. Przedstawiono m.in. sylwetkę Bractwa Muzułmańskiego, przeanalizowano program nuklearny Iranu oraz rolę armii tureckiej w systemie politycznym państwa. Uczestnicy konferencji mogli wysłuchać następujących referatów: „Soft Power Kataru” czy „Izraelski militarizm jako forma przetrwania w trudnym otoczeniu międzynarodowym”. W sekcji kulturowej znalazły się dość intrygujące tematy, m.in. „Taniec Szeherazady – ewolucja i znaczenie tańca orientального w świecie Zachodu” oraz „Koń arabski w kulturze Orientu”.

Drugi dzień konferencji poświęcono Dalekiemu Wschodowi. Prelegenci zapoznali słuchaczy m.in. z polityką zagraniczną Indii, spo-

rem japońsko-rosyjskim o Wyspy Kurylskie, a także kwestią ponownego zjednoczenia na Półwyspie Koreańskim. Referenci przedstawili ciekawe i niejako zapomniane tematy: „Co straszy w Yasukuni, czyli wpływ świątyni na relacje między państwowe w regionie” oraz „Rewolucja w Nepalu – demokratyczne rządy Maoistów ratunkiem dla kraju?”. W sekcji społecznej autorzy wystąpień poddali analizie sytuację kobiet w Japonii, system wartości społecznych wśród wietnamskiej młodzieży, a także historię i rolę chińskich triad. Uczestnicy wysłuchali również następujących referatów: „Problem żółtego niebezpieczeństwa w debacie nad migracją Chińczyków do postradzieckiej Rosji” oraz „System edukacyjny w Chinach podczas Rewolucji Kulturalnej i współcześnie”. Panel zakończyła sekcja kulturowa, w której prelegenci przyjrzyli się zagadnieniu cenzury w chińskim kinie czy zjawisku *e-Gamingu* w Korei Południowej. W tej sekcji pojawiły się takie referaty jak: „Relatywizm kulturowy: koncepcja azjatyckich wartości” oraz „Wpływ konfucjanizmu na przedsiębiorczość”.

Organizatorzy konferencji „Wschód – nie zawsze Daleki” zapowiadają jej reedycję. Jednocześnie zapraszają do lektury kolejnego numeru periodyku Wydziału Politologii UMCS „Consensus”, w którym opublikowane zostaną najlepsze referaty wygłoszone podczas dwudniowego spotkania.

Karol Inglot

STUDENCKIE KOŁO NAUKOWE BIOTECHNOLOGÓW „MIKRON” – WCZORAJ, DZIŚ I W PRZYSZŁEJ PERSPEKTYWIE...

Studenckie Koło Naukowe Biotechnologów „Mikron” działające na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS powstało w 1988 r. Od tego czasu zyskało ono sympatię studentów i pracowników Wydziału. Członkowie SKN z dużym zaangażowaniem włączają się w ogromną liczbę działań na szczeblu regionalnym, ogólnopolskim, a nawet międzynarodowym. „Mikron” zrzesza około 30 młodych, zapalonych studentów biotechnologii i nauk pokrewnych. Opiekunem Koła jest dr Magdalena Jaszek.

Celem działalności Koła jest poszerzanie wiedzy z szerokiej interdyscyplinarnej dziedziny, jaką jest biotechnologia, doskonalenie umiejętności praktycznych oraz realizacja indywidualnych oraz zbiorowych form kreatywności studentów. Działalność Koła umożliwia studentom wykorzystanie wiedzy poprzez zastosowanie jej w praktyce, skłania do samodzielnej pracy, a także pozwala na rozwój osobistych zainteresowań.

W praktyce cele te osiągnięte są poprzez coroczną realizację licznych projektów badawczych, czynne uczestnictwo w konferencjach ogólnopolskich i międzynarodowych, festiwalach nauki, warsztatach i w wielu innych przedsięwzięciach kulturalno-naukowych. Warto również nadmienić, że Koło jest organizatorem wielu przedsięwzięć: spotkań naukowych, dyskusji, seminariów, praktyk, konferencji, sesji naukowych oraz warsztatów, w których wychodzi naprzeciw oczekiwaniom młodych pasjonatów nauk ścisłych, starając się im przybliżyć tajniki wiedzy biotechnologicznej oraz nauk z nią związanych.

SKN Biotechnologów „Mikron” organizuje również cykliczne spotkania, podczas których członkowie Koła wymieniają poglądy, przedstawiają swoje pasje, dyskutują i podejmują najważniejsze decyzje związane z działalnością naukową. Studenci i zaproszeni goście

przygotowują prezentacje multimedialne, dzięki którym przedstawiają i doskonalą swój warsztat naukowy.

W ostatnich latach działalność Koła nabrała tempa, a to wszystko za sprawą aktywnych studentów oraz życzliwości kadry naukowej Wydziału BiB. Obserwujemy także wzrost zainteresowania naukami przyrodniczymi nie tylko wśród licealistów i młodzieży gimnazjalnej, ale także wśród uczniów szkół podstawowych i tych najmłodszych w wieku przedszkolnym, którzy przybawają tłumnie na każde organizowane przez nas wydarzenia, gdzie z wielkim zaangażowaniem poznają tajemnice laboratorium.

Niewątpliwie największym wydarzeniem 2011 r. było samodzielne zorganizowanie V Ogólnopolskiego

Seminarium Studentów Biotechnologii „Biotechnologia – zagrożenia czy perspektywa rozwoju ludzkości” w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. W seminarium wzięli udział studenci reprezentujący różne rejony Polski. Mieli oni możliwość wysłuchania wykładów zaproszonych gości: prof. dr. hab. Dobiesława Nazimka – „Katalityczne metody redukcji CO₂ ze źródeł stacjonarnych”, prof. dr. hab. Krzysztofa Grzywnowicza – „Biotechnologia naturalnych inhibitorów proteaz – perspektywa grzybowa”, dr. Moniki Predeckiej – „Adipokiny – czyli co dzieje się w tkance tłuszczowej” oraz studentów z całej Polski. Wiele wykładów zakończyło się konstruktywnymi dyskusjami na temat prezentowanych treści. Zorganizowane po raz piąty Ogólnopolskie Seminarium Studentów

Ogólnopolskie Akademickie Stowarzyszenie Studentów Biotechnologii, Kraków

Fot. Archiwum SKN „Mikron”

Biotechnologii zaowocowało wydaniem książki zawierającej artykuły i abstrakty napisane przez studentów oraz zaproszonych gości. Ważnym elementem seminarium była integracja społeczności studenckiej, dlatego już pierwszego dnia konferencji jej uczestnicy wzięli udział w warsztatach „Ja i oni – komunikacja interpersonalna”. Umożliwiły one integrację grupy uczestników i pozwoliły na szybsze nawiązanie nowych znajomości i przyjaźni pomiędzy studentami.

Działalność SKN „Mikron” w roku 2011 obejmowała realizację projektów badawczych z dziedziny biochemii, mikrobiologii i immunologii, takich jak: „Nieprzemysłowa produkcja piwa”, „Wpływ stresu oksydacyjnego i mechanicznego na metabolizm grzyba *Pleurotus ostreatus*” oraz „Wpływ ekstraktu wodnego i alkoholowego *Yerba Mate* na komórki prawidłowe i nowotworowe jelita grubego w testach *in vitro*” (projekt dofinansowany przez firmę Sarstedt, w postaci sprzętu laboratoryjnego o wartości kilkunastu tysięcy złotych).

Członkowie SKN przy współpracy z prof. Tomaszem Twardowskim koordynowali projekt badań ankietowych, których celem było poznanie opinii środowiska naukowego na temat stanu i perspektyw rozwoju biotechnologii w Polsce.

Studenci brali aktywny udział w wydarzeniu IV Congress of Polish Biotechnology i IV EUROBIOTECH 2011 Four Colors of Biotechnology, który odbył się w dniach 12–15 października 2011 r. w Krakowie, w XIII Ogólnopolskim Akademickim Seminarium Studentów Biotechnologii i III Międzynarodowej Konferencji Studentów Biotechnologii, w dniach 18–20 listopada 2011 r. w Krakowie, organizowanym przez Akademickie Stowarzyszenie Studentów Biotechnologii (ASSB). Członkowie naszego Koła zaprezentowali efekty swoich badań w sesji posterowej oraz mieli okazję prowadzenia dyskusji z prelegentami.

Ważnym projektem realizowanym przez studentów była IV lubel-

Fot. Archiwum SKN „Mikron”

Bal Biotechnologa

ska edycja Warsztatów „DNA – Encyklopedia Życia” (15–16 kwietnia 2011 r.). Odwiedziło nas kilkaset osób, począwszy od przedszkolaków aż po emerytów, którzy z jednakowym zainteresowaniem uczestniczyli w wykładach i wykonywali doświadczenia w laboratoriach Zakładu Biochemii UMCS.

W ramach Programu Fundacji Rozwoju Wolontariatu „Projektor” członkowie Koła realizowali dwa tygodniowe, wakacyjne projekty: „Hodowla *in vitro* w domowym zaciszu” oraz „Fascynacje zakłète w nauce” w Szkole Podstawowej w Golicach w woj. lubuskim. Uczniowie z niezwykle zaangażowaniem

włączyli się w liczne doświadczenia, które w większości mogli wykonywać osobiście, oczywiście pod baczным okiem doświadczonych studentów.

Ważnym osiągnięciem 2011 r. była organizacja w dniach 21–22 września 2011 r. imprezy Lubelski Kongres Studenckich Kół Naukowych „Tygiel 2011”, który odbywał się w ramach VIII Lubelskiego Festiwalu Nauki (17–23 września 2011 r.). Studenci przedstawili liczne prezentacje oraz uczestniczyli w sesji plenarowej, która jak zawsze zgromadziła rzeszę zainteresowanych osób. Wydarzenie było współorganizowane ze Studenckim Kołem ▶

Fot. Archiwum SKN „Mikron”

Warsztaty DNA – Encyklopedia Życia

Naukowym Inżynierii Materiałowej „Dokumentaliści Strefy 505” z Politechniki Lubelskiej. Członkowie Koła SKN „Mikron” Karolina Okła, Anna Wawruszak oraz Kamil Maciąg otrzymali nagrodę za III miejsce w kategorii na najlepszą prezentację wygłoszoną w panelu przyrodniczym.

W ramach „Tygodnia rozwijania talentów” członkowi Koła brali aktywny udział w warsztatach biochemicznych. Zorganizowano także „Ćwiczenia Biochemiczne” dla Gimnazjum w Borzechowie, na których młodzież gimnazjalna zgłębiała wiedzę z zakresu biochemii oraz przeprowadziła wiele doświadczeń z pomocą studentów. Poprzez wspólną zabawę uczniowie mogli zarazić się szczerą pasją do nauki i wykonać doświadczenia, które przyczyniły się do pogłębienia ich wiedzy oraz lepszego zrozumienia świata molekuł organicznych.

Dbając o integrację studentów różnych kół naukowych, udało nam się już po raz czwarty zorganizować Bal Biotechnologa w Domu Studenckim „Ikar”. W styczniu 2012 r. odbyła się piąta edycja tego balu, który cieszy się coraz większym powodzeniem.

Wspólnie ze Studenckim Kołem Naukowym Biochemików oraz Studenckim Kołem Mikrobiologów zorganizowaliśmy spotkanie opłatkowe, na którym mieliśmy okazję spotkać się z członkami innych kół naukowych działających na Wydziale BiB, z którymi współpracujemy i organizujemy liczne wydarzenia.

Wymienione powyżej przykłady stanowią tylko niewielką część tętniącej życiem działalności Koła oraz obfitującej w liczne przedsięwzięcia kulturalno-naukowe.

W tym roku zorganizowaliśmy kolejną edycję Warsztatów „DNA – Encyklopedia Życia” (20–21 kwietnia) oraz VI Ogólnopolskie Seminarium Studentów Biotechnologii połączone z I Międzynarodowym Seminarium Studentów Biotechnologii w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą (18–20 maja). Planujemy także zorganizować Tygiel 2012 (19–20 września).

Nadrzędnym celem działalności Studenckiego Koła Naukowego „Mikron” jest przybliżenie współczesnej biotechnologii, podkreślenie ogromnego znaczenia tej dziedziny dla rozwoju i przyszłości gospodarki na całym globie oraz edukacja i podniesienie kompetencji uczestników projektów realizowanych przez SKN.

Studenckie Koło Naukowe Biotechnologów „Mikron” poprzez współpracę z innymi kołami naukowymi, instytutami badawczymi i organizacjami studenckimi chce kontynuować swoją szeroką działalność propagującą naukę, nowoczesne technologie i innowacyjność. Członkowie Koła pragną rozwijać swój potencjał intelektualny i naukowy, który będą mogli wykorzystać w dalszej pracy, w działaniach SKN Biotechnologów „Mikron” i w przyszłej karierze.

Karolina Okła, Kamil Maciąg
Dr Magdalena Jaszek (opiekun SKN)

XXI SPOTKANIA Z FIZYKĄ

31 marca 2012 r. dobiegł końca cykl wykładów popularyzujących fizykę pod nazwą „Spotkania z fizyką”. W tym roku była to dwudziesta pierwsza edycja przedsięwzięcia. Jak zwykle, wykłady odbywały się we wszystkie soboty marca.

Serię wystąpień rozpoczął prof. dr hab. Marek Rogatko wykładem pt. „Potwory w Kosmosie”. Była to swoista podróż przez Wszechświat, pełen różnych obiektów – takich jak mgławice, białe karły, gwiazdy neutronowe, czarne dziury. Niektóre z nich poszczycić się mogą nader groźnymi nazwami, jak gwiazdy „wampiry” czy „Czarne wdowy”. Wykład zilustrowano prezentacją audiowizualną.

W kolejną sobotę dr Waldemar Berej oraz mgr Marek Budziński opowiedzieli o technice ciekłokrystalicznej w wykładzie pt. „Walka o jasność, czyli specjalne folie optyczne w wyświetlaczach ciekłokrystalicznych (LCD)”. Po około godzinnym wystąpieniu chętni mogli udać się wraz z mgr Romanem Kazańskim na zwiedzanie Muzeum Fizyki.

Trzeci wykład pt. „Izotopy promieniotwórcze w środowisku naturalnym” poprowadził dr Zbigniew Surowiec, pracownik Zakładu Metod Jądrowych IF UMCS, który

Fot. Arkadiusz Koziół

„COGITO ERGO SUM. TAK PO PROSTU NIE MAM CZASU. MIMO TO...”

24 marca 2012 r. w Instytucie Kulturoznawstwa Wydziału Humanistycznego UMCS odbył się spektakl pt. „Cogito ergo sum. Tak po prostu nie mam czasu. Mimo to...”, zorganizowany przez studentów I roku kulturoznawstwa studiów niestacjonarnych.

W przedstawieniu wystąpili: Natalia Borys, Katarzyna Dudyńska, Joanna Filiks, Bartek Grzeszczuk, Iwona Hałasa, Ewelina Karpiuk, Katarzyna Kaźmierak, Beata Litwin, Magdalena Mękał, Jakub Psionka, Tomasz Ryło, Katarzyna Wróbel oraz Dorota Żołądek. Spektakl łączył w sobie różnorodne formy wyrazu. Monolog, wewnętrzny, dialog, pantomima, recytacja i moralitet złożyły się na część pierwszą przedstawienia o charakterze filozoficzno-egzystencjalnym, którą poprzedził utwór muzyczny „Quo Vadis Domine” w wykonaniu Michała Bajora. Było to doskonale wprowadzenie do tematyki tego artystycznego przedsięwzięcia. Mottem wystąpienia były słowa zaczerpnięte z twórczości Johanna Wolfganga Goethego: *Kto się przybliży tego nie odtrącajcie, kto się oddala tego nie zatrzymujcie, kto wraca tego przyjmijcie tak jak gdyby nie odchodził.*

Studenci, posługując się przesycenymi refleksjami, fragmentami tekstów literackich (wykorzystano m.in. „Romantyczność” Adama Mickiewicza, „Quo Vadis” Henryka Sienkiewicza oraz „Małego Księcia” Antoine’a de Saint-Exupéry’ego), ukazali kondycję człowieka współczesnego i problemy cywilizacyjne. Gesty debutujących aktorów były mocno symboliczne: wyrzucenie książki wyrażało zanik duchowości, deptanie róży, „bo brzydko pachnie” symbolizowało kryzys i odwrócenie wartości, wygłoszenie dogmatu reklamy stanowiło krytykę konsumeryzmu i wykazanie złudności konsumpcjonistycznej koncepcji szczęścia. Pantomima, której przyświecał motyw maski, wyrażała charakter egzystencji człowieka współczesnego, jej anonimowość, samotność, bezrefleksyjność. Obnażono ubóstwo relacji międzyludzkich, nieczułość i apatię. Młodzi aktorzy ukazali także potrzebę „zdjęcia maski” i przebudzenia oraz poruszyli problem tożsamości jednostki, wskazując jednocześnie, iż najważniejsze jest niewidoczne dla oczu.

Część druga wystąpienia miała charakter humorystyczny: literacki konkurs dla widzów oraz kabaret „Szła dziewczeczka do laseczka”.

Spektaklowi towarzyszył akompaniament muzyczny, np. „Moonlight Sonata” Beethovena, a także piosenki w wykonaniu własnym, co pozwoliło na stworzenie odpowiedniego nastroju.

Warto podkreślić, iż była to pierwsza taka inicjatywa w Instytucie Kulturoznawstwa, zorganizowana przez studentów studiów zaocznych. Młodzi aktorzy zdobyli uznanie widzów, wśród których znaleźli się dyrektor Instytutu Kulturoznawstwa prof. dr hab. Jan Adamowski oraz inni pracownicy Instytutu.

Agnieszka Skrobas

mówił m.in. o źródłach promieniowania w środowisku naturalnym oraz o skutkach, jakie może powodować.

Prof. dr hab. Tadeusz Domański opowiadał, na czwartym spotkaniu, o zjawiskach nadciekłości i nadprzewodnictwa. W wystąpieniu pt. „Nadciecze i nadprzewodniki” wyjaśnił ich fenomen i przedstawił fascynujące własności nadcieczy oraz materiałów nadprzewodzących.

Ostatni wykład „XXI Spotkań z fizyką” pt. „Paradoksy mikroświata” wygłosił prof. dr hab. Andrzej Góźdz. Prowadzący, zabierając słuchaczy w podróż przez Wszechświat – od obiektów największych do tych najmniejszych, zwrócił uwagę, że w świecie obiektów o rozmiarach pojedynczych atomów, obowiązują prawa fizyki kwantowej oraz obowiązuje wręcz inna logika od tej, do jakiej przywykliśmy, czym skutecznie przyciągnął uwagę widowni. Demonstracje do tego wykładu, jak również do wcześniejszych, przeprowadzał mgr Juliusz Ciemniewski.

Rokroczne wykłady adresowane są do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz do nauczycieli. Jak przyznaje dr Jerzy Kraśkiewicz, organizator „Spotkań z fizyką” – „Najczęściej, uczestnikami wykładów są licealiści i nauczyciele ze szkół województwa lubelskiego, w tym oczywiście także z Lublina. Największym zainteresowaniem cieszą się demonstracje zjawisk fizycznych oraz doświadczenia, będące ilustracjami i uzupełnieniem do omawianych na wykładach treści”. Co najważniejsze, wykłady są całkowicie bezpłatne – podkreśla dr Kraśkiewicz. Celem spotkań jest przede wszystkim popularyzacja fizyki wśród młodzieży licealnej, uzupełnienie wiadomości z tej dziedziny, jak również pokazanie w sposób atrakcyjny jej znaczenia we współczesnym rozumieniu zjawisk przyrody.

Arkadiusz Koziół

FRANCUSKI SUKCES UMCS

SPORTOWCY AZS UMCS PODBILI PARYŻ

W dniach 22–27 kwietnia 2012 r. nasi sportowcy uczestniczyli w prestiżowym turnieju Pięciu Piłek („Tournoi des 5 Ballons”), który organizowany był przez ESSEC Business School – jedną z najbardziej znanych francuskich uczelni ekonomicznych. We Francji UMCS reprezentowany był w trzech dyscyplinach: piłce ręcznej kobiet, piłce nożnej kobiet oraz piłce nożnej mężczyzn.

Drużyna piłkarek ręcznych – na co dzień występująca w I lidze piłki ręcznej kobiet – zajęła II miejsce w turnieju, przegrywając tylko w finale z drużyną z Serbii. Trener Krzysztof Krawczyk był po turnieju ze swoich zawodniczek bardzo zadowolony. „Dziewczyny włożyły w ten sukces dużo serca i walki” – mówi Krawczyk. „Rywalizacja była bardzo zacięta, dwa mecze w grupie wygrałyśmy różnicą zaledwie jednej bramki” – podkreśla Katarzyna Wrzesińska, piłkarka ręczna AZS UMCS.

Piłkarki nożne – na co dzień zawodniczki futsalowej sekcji AZS UMCS – wygrały turniej w swojej dyscyplinie, pokonując w finale uczelnię z Algierii. Najlepszą zawodniczką została wybrana Olga Mitrus. Sukces piłkarek jest efektem ciężkiej pracy zarówno samych zawodniczek, jak i trenera Wojciecha Dankiewicza, który podkreśla swój podziw dla dziewczyn: „Jestem dumny ze swoich zawodniczek tym bardziej, że potrafiły się podnieść po porażce z Algierią w pierwszym me-

Fot. Archiwum AZS UMCS

czu”. Katarzyna Jędrzejowska i inne zawodniczki jednym głosem mówią: „Zwycięstwo dedykujemy trenerowi Dankiewiczowi”, który z powodzeniem prowadzi sekcję futsalistek AZS UMCS.

Natomiast drużyna piłkarzy nożnych – złożona w dużym stopniu z futsalowej drużyny AZS UMCS, występującej w I Polskiej Lidze Futsal – zajęła II miejsce w turnieju, ulegając w finale francuzom z US VIGNY. Nad lubelskimi „Dzikami” czuwał oczywiście nie kto inny jak Tomasz Bielecki. „Chłopcy pokazali charakter i serce do walki” – mówi zadowolony Bielecki.

Występ UMCS w 33. edycji tego prestiżowego turnieju, w którym brało udział ponad 800 zawodników, 75 drużyn z 15 krajów można uznać za bardzo udany. Zawodnicy i trenerzy cieszą się nie tylko z osiągniętych wyników, ale także z udanej promocji swojej Uczelni na arenie międzynarodowej – tym razem we Francji.

Piłka ręczna: Moniak Nózka, Marta Frodyma, Dorota Chodu, Weronika Zarzycka, Agata Tęcza, Sylwia Michałowska, Paulina Tkacz, Katarzyna Wrzesińska, Aleksandra Piech; trener – Krzysztof Krawczyk.

Piłka nożna kobiet: Monika Kawala, Katarzyna Jędrzejowska, Olga Mikrus, Anna Skóra, Dominika Bartnik, Agnieszka Grudzień, Justyna Kaziuk, Beata Seroka, Klaudia Szymura; trener – Wojciech Dankiewicz.

Piłka nożna mężczyzn: Michał Komor, Wiktor Koziół, Rafał Górski, Mateusz Chmielnicki, Karol Lewczuk, Wojciech Myć, Grzegorz Fularski, Łukasz Mietlicki, Damian Miazga, Wojciech Boniaszczuk, Daniel Lis, Jarosław Wyrośla, Jakub Drzewiecki, Artur Gadzicki, Łukasz Ożga, Przemysław Kowalczyk, Michał Zgierski, Piotr Kachniarz, Patryk Niezbiecki; trener – Tomasz Bielecki.

Jakub Drzewiecki

Fot. Archiwum AZS UMCS

SUKCES STUDENTÓW WYDZIAŁU EKONOMICZNEGO UMCS W MIĘDZYUCZELNIAJANYM KONKURSIE WIEDZY O RACHUNKOWOŚCI

Na przełomie lutego i marca 2012 r. odbyła się 3. edycja Międzyuczelnianego Konkursu Wiedzy o Rachunkowości pt. „Rachunkowość jako źródło informacji”. Przedsięwzięcie zorganizował Oddział Okręgowy Stowarzyszenia Księgowych w Polsce przy współudziale pracowników naukowych z Zakładu Rachunkowości Wydziału Ekonomicznego UMCS, Katedry Finansów i Rachunkowości Wydziału Zarządzania PL, Katedry Rachunkowości Wydziału Nauk Społecznych KUL i WSPiA.

Celem konkursu jest propagowanie i rozwijanie zainteresowań rachunkowością oraz inspirowanie studentów do intensywnego zdobywania wiedzy, a także promocja instytucji biorących udział w organizacji konkursu. Jest on skierowany do studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, zarówno magisterskich, zawodowych, jak i podyplomowych wszystkich lubelskich uczelni wyższych. Do udziału zgłosiły się 24 osoby, co biorąc pod uwagę obszerność tematyki i stopień trudności, należy uznać za dobry wynik.

W pierwszym etapie (28 lutego) studenci rozwiązywali test jednokrotnego wyboru składający się z 60 pytań obejmujących następujące obszary rachunkowości: rachunkowość finansową, zarządczą, analizę ekonomiczno-finansową oraz wybrane międzynarodowe standardy rachunkowości. Pytania przygotowane przez Kapitułę Konkursu były zbliżone poziomem trudności do egzaminów na bieglego rewidenta. Uczestnicy poradzili sobie jednak z nimi bardzo dobrze (średnia zdobytych punktów wyniosła niemal 40 na 60 możliwych), co świadczy o solidnym przygotowaniu studentów. Do drugiego etapu zakwalifikowało się pięć osób, które uzyskały najwyższą liczbę punktów. W finale znalazło się pięciu studentów kierunku finanse i rachunkowość Wydziału Ekonomicznego: Beata Lewicka, Jacek Lipiński, Katarzyna Polakowska, Agnieszka Sławińska i Agnieszka Wąsik.

Drugi etap konkursu (6 marca) polegał na udzieleniu odpowiedzi na wylosowane pytania problemowe. Komisja wysoko oceniła poziom wiedzy finalistów, a uhonorowaniem włożonego w przygotowanie się do konkursu wysiłku były nagrody rzeczowe oraz dyplomy. Pierwsze miejsce zajęła Katarzyna Polakowska, która tym samym zdobyła główną nagrodę – laptop. Pozostali finaliści otrzymali cenne nagrody książkowe oraz możliwość odbycia praktyk w firmie audytorskiej (drugie miejsce – Beata Lewicka, trzecie – Agnieszka Sławińska). Wszystkie nagrody ufundował lubelski Oddział SKwP.

Przewodniczący Kapituły Konkursu Stefan Czerwiński, Prezes Zarządu Oddziału Okręgowego SKwP w Lublinie i jednocześnie Sekretarz Zarządu Głównego SKwP, oraz jej członkowie: prof. Helena Żukowska (KUL), prof. Henryk Ro-

Fot. Barbara Zak

Finał konkursu – odpowiedzi na pytania problemowe

nek (UMCS), dr Małgorzata Kamieniecka (UMCS), prof. Wiesław Janik (PL), mgr Anna Janik-Czop (SKwP) i mgr inż. Anna Żurek (SKwP) wyrazili nadzieję, iż podjęte działanie przyczyni się do zmiany postrzegania zawodu księgowego, uważanego do tej pory za profesję nudną i mało znaczącą, w efektywnym zarządzaniu przedsiębiorstwami i instytucjami.

Małgorzata Kamieniecka

Organizatorzy i finaliści konkursu – rozdanie nagród. Od lewej: Agnieszka Sławińska, Agnieszka Wąsik, Stefan Czerwiński (prezes SKwP o/Lublin), Katarzyna Polakowska, mgr Anna Janik-Czop (SKwP), Beata Lewicka, dr Małgorzata Kamieniecka (UMCS) i Jacek Lipiński.

Fot. Barbara Zak

Finał Konkursu Sławistycznego uświetnił występ Szkolnego Zespołu Tańca Ludowego Bożeny i Bogusława Szczęśniaków z Wisznic

Fot. Kamen Rikiev

ROSYJSKA BANIA GÓRĄ!

Celem konkursu, organizowanego przy współpracy Starosty Powiatu Bialskiego, Tadeusza Łazowskiego oraz Podlaskiej Fundacji Wspierania Talentów w Białej Podlaskiej, jest popularyzacja języka i kultury Słowian wśród młodzieży szkół średnich z regionu. Jego formuła jest otwarta dla wszystkich uczniów szkół średnich, a jej adresatem jest zarówno młodzież, która uczy się języka rosyjskiego, jak i ta, która kulturę naszych wschodnich i południowych sąsiadów zna z lektur, mediów, kontaktów koleżeńskich lub relacji rodzinnych. Uczestnicy konkursu mają za zadanie: przygotowanie i prezentację przed jury i publicznością wybranego obrzędu lub zwyczaju Rosji, Ukrainy, Białorusi, Bułgarii lub Czech.

Konkurs przebiegał w trzech etapach: szkolnym, regionalnym i centralnym. Dwa pierwsze odbyły się w Kolegium Licencjackim UMCS w Białej Podlaskiej, ostatni – w Liceum Ogólnokształcącym im. W. Zawadzkiego w Wisznicach, które podjęło się organizacji Gali Finałowej po raz drugi i ponownie z wielkim sukcesem. Doskonale przygotowanie konkursu oraz uczniów obsługujących imprezę, wystrój sali gim-

nastycznej, przygotowanie stołu z potrawami słowiańskich kuchni narodowych, a także stworzenie niezwykle ciepłej, życzliwej atmosfery zarówno dla dostojnych gości, jak i uczestników spotkania to niepodważalna zasługa dyrektora liceum Moniki Władyczuk-Pakuły oraz wicedyrektora, od lat oddanej konkursowi, Marty Jaroszewicz.

Patronat nad wydarzeniem objęli: Krzysztof Hetman – Marszałek Województwa Lubelskiego, Krzysztof Babisz – Kurator Oświaty w Lublinie, Tadeusz Łazowski – Starosta Bialski oraz Wiesław Holaczuk – Starosta Włodawski. Nagrody dla laureatów

19 kwietnia 2012 r. odbyła się Gala Finałowa IV Konkursu Sławistycznego, organizowanego przez Instytut Filologii Słowiańskiej oraz Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej. Tegoroczni finaliści przyjechali do malowniczych Wisznic, miejscowości w województwie lubelskim, leżącej nad rzeką Zielawą. Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Zawadzkiego zorganizowało ostatni etap zmagani konkursowych już po raz drugi. I ponownie z wielkim sukcesem.

i uczestników konkursu ufundowali: Podlaska Fundacja Wspierania Talentów, Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Hetman, prof. Henryk Gmiterek – Dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS w Lublinie oraz Piotr Dragan – Wójt Gminy Wisznice.

Wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele władz konsularnych, samorządowych i oświatowych, środowiska naukowego, szkół, a także dziennikarze prasowi i radiowi. Od lat konkurs wspierają również konsulowie: Aleksandr Łozicki – Konsul Białorusi w Białej Podlaskiej oraz Serhij Dyryza –

Fot. Kamen Rikiev

Od lewej: Serhij Dyryza – Konsul Ukrainy w Lublinie, Aleksandr Łozicki – Konsul Białorusi w Białej Podlaskiej, Anna Szczepińska – Wicekurator Oświaty w Lublinie, prof. dr hab. Feliks Czyżewski – Dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej

Konsul Ukrainy w Lublinie. Na gali finałowej obecni byli także starostowie: Tadeusz Łazowski – Starosta Powiatu Bialskiego oraz Wiesław Holaczuk – Starosta Powiatu Włodawskiego. Szeroko reprezentowany był Wydział Humanistyczny UMCS w Lublinie. Zmagania konkursowe podziwiali: prof. dr hab. Halina Pelc – Prodziekan Wydziału, prof. dr hab. Feliks Czyżewski – Dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej, dr Alina Orłowska – Wicedyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej, prof. dr hab. Zoya Mielnikawa (Zakład Białorusistyki), dr Agnieszka Dudek-Szumigaj (Zakład Filologii Ukraińskiej), dr Anna Choma-Suwała (Zakład Filologii Ukraińskiej), dr Piotr Złotkowski (Zakład Językoznawstwa Słowiańskiego), dr Kamen Rikev (Zakład Językoznawstwa Słowiańskiego), mgr Małgorzata Marczał (Zakład Językoznawstwa Słowiańskiego), mgr Tomas Typovsky (Pracownia Metodyki i Dydaktyki).

Spotkanie tak znakomitych gości stało się okazją do wymiany poglądów na temat możliwości dalszej współpracy różnych podmiotów w regionie, ale również pretekstem do wyróżnienia osób, które od lat działają na rzecz powiatu bialskiego. Z rąk starosty Tadeusza Łazowskiego tytuł oraz medal „Zasłużony dla powiatu bialskiego” odebrali: prof. dr hab. Feliks Czyżewski, prof. dr hab. Krzysztof Stępnik – Przewodniczący Rady Podlaskiej Fundacji Wspierania Talentów oraz dr Agnieszka Dudek-Szumigaj – wieloletnia przewodnicząca jury konkursowego.

W części artystycznej wystąpił Szkolny Zespół Tańca Ludowego w Wisznicach, którego instruktorami są Bożena i Bogusław Szczęśniakowie. Tancerze zaprezentowali poloneza, krakowiaka oraz tańce regionu lubelskiego. Nutę rosyjską wprowadziła do programu Dorota Krac – uczennica klasy pierwszej liceum, która zaśpiewała nostalgiczną balladę Bułata Okudźawy „Aleksandr Siergiejewicz Puszkina”. Program taneczno-muzyczny zachwylił publiczność, która nagrodziła występy gromkimi brawami.

Agnieszka Goral (IFS)

Fot. Kamen Rikev

Uczestniczki konkursu

ROSJA OD KUCHNI

Studenci Wydziału Politologii UMCS

19 kwietnia 2012 r. spotkali się ze Stanisławem Cioskiem – byłym Ambasadorem RP w ZSRR i Rosji oraz doradcą Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego do spraw polityki wschodniej.

Podczas spotkania gość zaprezentował zgromadzonym swoją opinię na temat obrad Okrągłego Stołu. Bronił decyzji ówczesnych władz, argumentując je chęcią wprowadzenia bezkrwawych zmian. Zaznaczył także, że ci, którzy nazywają Okrągły Stół zdradą – teraz korzystają z jego postanowień. Ambasador opowiadał o przeszłych wydarzeniach z perspektywy międzynarodowej, podkreślając fakt, iż obywatele dawnych państw bloku wschodniego zazdroszczą Polakom reform.

Kolejna część wydarzenia dotyczyła przemian, które zaszły w Rosji. – Bezkrwawy rozpad Związku Radzieckiego świadczy dobrze o narodach zamieszkujących tamte rejony – komentował Stanisław Ciosek. – To przepustka do europejskiej cywilizacji. Ambasador przedstawił także zmiany realiów Związku Radzieckiego i obecnej Rosji. Studenci mogli dowiedzieć się wielu ciekawostek, np. iż 58 procent dochodów w budżecie państwa pochodzi z gazu i ropy. To był tylko wstęp do wymienienia wad rosyjskiej gospodarki, takich jak brak małych przedsiębiorstw czy zależność od cen surowców. – Rosjanie nie mogą liczyć na ciągły wzrost cen ropy i gazu, bo świat tego nie wytrzyma – tłumaczył Ambasador. – Żeby pokryć wydatki w Rosji, litr benzyny musiałby kosztować 40–50 złotych, a nie 6. Pod koniec spotkania gość wydarzenia odpowiadał na pytania studentów dot. dawnej oraz obecnej polityki Rosji.

Magdalena Kukawska

JUBILEUSZ SERII „CONRAD: EASTERN AND WESTERN PERSPECTIVES”

Podczas V międzynarodowej konferencji Conradowskiej w UMCS w Lublinie uczczono jubileusz XX-lecia serii „Conrad: Eastern and Western Perspectives”. Oto informacja o opublikowanych dotąd 20 tomach tej serii.

Serię *Conrad: Eastern and Western Perspectives* publikują wydawnictwa East European Monographs/Social Science Monographs, Boulder (USA) oraz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, w dystrybucji Columbia University Press w Nowym Jorku. Jej redaktorem naukowym jest prof. Wiesław Krajka z UMCS.

Seria publikuje w języku angielskim studia i eseje dotyczące rozmaitych aspektów twórczości Josepha Conrada i kwestii z nią związanych. Koncentrują się one w dwu polach badawczych: polskie i środkowo-wschodnioeuropejskie elementy i konteksty utworów Josepha Conrada oraz ujęcia jego twórczości w perspektywach światowych i międzynarodowych. Seria stała się głównym w skali światowej wydawcą zbiorów referatów wygłoszonych w swych pierwszych wersjach w najbardziej prestiżowych międzynarodowych konferencjach conradowskich.

Conrad: Eastern and Western Perspectives zawiera studia nad problemami nowymi w conradologii oraz oryginalne oświetlenia jej tradycyjnej problematyki. Reprezentują one szeroki zakres podejść metodologicznych i formacji intelektualno-kulturowych. Niektóre z nich zakorzenione są w zachodniej conradologii i teorii badań literackich,

podczas gdy inne wprowadzają nowatorskie wizje teoretyczno-interpretacyjne lub podchodzą do twórczości Conrada z odległych pozycji intelektualnych, poszerzając możliwości jej interpretacji. Pozostaje żywić nadzieję, iż seria potwierdza dojrzałość i bogactwo intelektualne światowej conradologii i otwiera perspektywy dla dalszych dociekań badawczych.

XX tomów serii zawiera studia 192 badaczy uznanych i tych wkraczających w tę dyscyplinę naukową z Australii, Brazylii, Chile, Chin, Chorwacji, Czech, Danii, Francji, Hiszpanii, Indii, Izraela, Japonii, Kanady, Niemiec, Norwegii, Polski, Południowej Afryki, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Szwajcarii, Szwecji, Tajwanu, Turcji, Wielkiej Brytanii, Włoch i Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Tom I Carabine Keith, Owen Knowles, and Wiesław Krajka, eds. *Conrad's Literary Career*.

Boulder: East European Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by Columbia University Press, New York, 1992, ss. iv, 278.

Tom zawiera 16 studiów dotyczących rozmaitych aspek-

tów techniki literackiej Josepha Conrada (impresjonizm, werbalne zwodzenie czytelnika, sceptycyzm epistemologiczny i ontologiczny, metafikcyjność, proces twórczy, rozmaite techniki narracyjne i ich funkcje, kolokwializmy, a także motywy muzyczne, wartości etyczne, rasizm i imperializm, adaptacje filmowe i inne kwestie). Dotyczą one zarówno pojedynczych ważnych utworów Conrada, jak i całej jego twórczości. Różnorodności tematycznej tej książki odpowiada jej różnorodność metodologiczna.

Tom II Carabine Keith, Owen Knowles, and Wiesław Krajka, eds. *Contexts for Conrad*.

Boulder: East European Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by Columbia University Press, New York, 1993, ss. iv, 285.

Ten zbiór 15 artykułów naukowych podzielony jest na trzy części: 1. „Conrad a sprawy polskie” (jego życie w Polsce, twórczość Conrada w polskiej recepcji oraz w odniesieniach do literatury i kultury polskiej, jego wizja Wschodu i Zachodu); 2. „Płeć” (relacje męsko-damskie w obrę-

bie tej samej rasy i międzyrasowe w ramach struktur imperializmu, mizoginia Marlowa); 3. „Konteksty kulturowe” (posłużenie się tradycją literatury popularnej o egzotyce, aluzje obcości, mistyfikacje pogranicza, potęga ekonomiczna i imperializm, język konserwatywno-anarchistycznego dyskursu politycznego, dezintegracja moralna i kryzys wartości kultury u Conrada i Manna).

**Tom III Morzinski
Mary. *Linguistic Influence of Polish on Joseph Conrad's Style.***

Boulder: East European Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by Columbia University Press, New York, 1994, ss. 148.

Studium to przekonywająco dowodzi istnienia w utworach literackich Conrada transferu z języka polskiego w sferach gramatyki i składni (w zakresie użycia aspektu i form czasownikowych, strony biernej i zwrotnej, miejsca przysłówków w zdaniu i luźnego szyku zdania) – wpływu, który był źródłem egzotycznego posmaku i enigmatyczności stylu jego prozy. Wywodzone tezy ilustrowane są statystyką częstotliwości występowania omawianych cech języka w wybranych fragmentach z utworów literackich Conrada oraz współczesnych mu pisarzy angielskich i polskich. Są one wsparte na solidnym fundamencie odpowiednich teorii z zakresu językoznawstwa i językoznawstwa stosowanego dotyczących transferu międzyjęzykowego i przyswajania języka obcego.

**Tom IV Lothe
Jakob, ed. *Conrad in Scandinavia.***

Boulder: Social Science Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by

Columbia University Press, New York, 1995, ss. vi, 273.

Jest to pierwszy reprezentatywny wybór studiów nad Conradem autorów skandynawskich – z Danii, Finlandii, Norwegii i Szwecji. Początkowe trzy eseje zawierają ogólne oceny twórczości Conrada, natomiast pozostałe 10 tworzy serię studiów jego wybranych utworów. Dotyczą one takich problemów jak współgranie metody narracji ze strukturą świata fikcyjnego oraz jego problematyką ideologiczną, etyczną i epistemologiczną, elementy modernizmu i imperializmu, postacie kobiece, adaptacje filmowe i inne.

**Tom V Kurczaba
Alex S., ed. *Conrad and Poland.***

Boulder: East European Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by Columbia University Press, New York, 1996, ss. vi, 258.

W tym zbiorze 11 studiów autorzy badają polskość twórczości Conrada w zakresie wartości etycznych, postaci kobiecych, zdarzeń historyczno-politycznych, konfliktów i systemów władzy, dyskursu imperializmu, izolacji i ksenofobii, języka i metody narracji, adaptacji filmowych. Naświetlają też wielorakie wpływy i paralele między twórczością Conrada a literaturą i kulturą polską. Jego zróżnicowaną problematykę i podejścia metodologiczne spaja przekonanie, iż sensowne rozpatrywanie Polski jako kluczowego kontekstu dla dzieł Conrada niezmiennie wzbogaca ich zrozumienie.

**Tom VI Carabine
Keith, Owen Knowles,
with Paul Armstrong,
eds. *Conrad, James and Other Relations.***

Boulder: Social Science Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska

University; distributed by Columbia University Press, New York, 1998, ss. iv, 349.

Zawarte w tym tomie 17 studiów stanowi dogłębne wejrzenie w wielorakie i różnorodne wzajemne relacje między twórczością literacką Henry'ego Jamesa i Conrada (w dużej mierze z wyeksponowaniem elementów modernistycznych i postmodernistycznych) wraz ze sporadycznymi odniesieniami do twórczości Stevensona, Melville'a, Flauberta i Maneta. Owe komparatystyczne rozważania dotyczą anarchizmu i rewolucji, tożsamości kulturowej, międzykulturowego misterium szamańskiego, męskiego subiektywizmu, doświadczenia, zaniegowania i cienia śmierci, teorii kozła ofiarnego, epistolografii, autobiografii, otwartych zakończeń, konwencji gatunkowej powieści przygodowej, technik narracyjnych, punktów widzenia i metafikcyjności.

**Tom VII Davis
Laura L., ed. *Conrad's Century: The Past and Future Splendour.***

Boulder: Social Science Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by Columbia University Press, New York, 1998, ss. x, 274.

Ów tom, upamiętniający 100-lecie debiutu literackiego Conrada, zawiera badania dotyczące istotnego wpływu kultur Polski (koncepcja wierności, romantyczne dziedzictwo młodości, debata pozytywistyczna, wpływ języka polskiego), Dalekiego Wschodu i Anglii dla uformowania się dojrzałej osobowości Conrada; analizy jego utworów fikcyjnych i niefikcyjnych ze współczesnych perspektyw teoretycznych (zastosowanie konwencji romansu przygodowego i powieści miejskiej, świadomość tendencji panujących na rynku literackim, pragnienie bycia „rzemieślnikiem sztuki”, poruszanie się po obszarze autobiografii, ►

uksztaltowanie postaci kobiecych) oraz Conradowskie postacie i tematykę jako źródła nowych utworów fikcyjnych i filmowych.

**Tom VIII Krajka
Wiesław, ed. *Joseph Conrad: East European, Polish and Worldwide.***

Boulder: East European Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by Columbia University Press, New York, 1999, ss. viii, 370.

W tym zbiorze 17 studiów rozpatrywana jest problematyka Conradowska w spektrach od etyki i aksjologii do ideologii i polityki, od mitycznego morskiego uniwersum do archetypowej podświadomości, od tekstologii i kreacji postaci do rasy i płci w optykach imperializmu i postkolonializmu, od paraleli z Whitmanem i Turgieniewem do wpływu Dostojewskiego i literatury polskiego romantyzmu, od elementów etnosu i kultury o rodowodzie polskim i środkowoeuropejskim do folkloru żydowskiego, od paraleli z kolonialnym doświadczeniem Południowej Ameryki do Conradowskich inspiracji w indonezyjskiej literaturze postkolonialnej w języku holenderskim, od paraleli z romantycznym idealizmem Zachodu do zbieżności z indyjską filozofią mistyczną.

**Tom IX Lucas
Michael A. *Aspects of Conrad's Literary Language.***

Boulder: Social Science Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by Columbia University Press, New York, 2000, ss. viii, 236.

Tom zawiera analizę ekscentrycznej składni i pragmatyki idiosynkratycznej angielszczyzny utworów Conrada, która nie była jego językiem ojczystym. Przedstawione statystyki występowania

i funkcji określonych elementów składniowych, wraz ze szczegółowymi analizami wybranych fragmentów jego prozy, obejmują reprezentatywne fragmenty z 23 utworów literackich Conrada i 10 autorstwa współczesnych mu pisarzy angielskich. Uzyskane wnioski ogólne o rzeczownikowym stylu Conrada prowadzą do generalizacji dotyczących rozwoju jego stylu literackiego. Fundament studium stanowi funkcjonalna teoria stylu, teorie psycholingwistyczne i hipotezy przyswajania języka obcego.

**Tom X Fincham
Gail, Attie de Lange, with Wiesław Krajka, eds. *Conrad at the Millennium: Modernism, Postmodernism, Postcolonialism.***

Boulder: Social Science Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by Columbia University Press, New York, 2001, ss. viii, 508.

Problemy rozpatrywane w tym tomie obejmują dynamikę następstwa kompozycyjnego, styl dziennikarski, koncepcję dziedzictwa, zmieniające się subiektywne perspektywy, kulturową męskość, wpływy literackie, kumulatywną intertekstualność, krajobraz miejski, kulturową inność, relacje siły w wizualności, wpatrywanie się jako epifania szoku, polifonię, romans przygodowy, imperializm: jego konsekwencje moralne, koncepcje imperialnej metropolii i „imperialnego bumerangu”, odwrócenie podróży kolonialnej, zakłócenie kategorii eurocentrycznych, utwory filmowe, dokumentarne dreszczowce i literaturę postkolonialną stanowiącą reakcję na „Jądra ciemności”, jego szwedzką recepcję. To arcydzieło Conrada rozpatrywane jest w relacjach do utworów literackich Wergiliusza, Dantego, Goethego, Dickensa, H. Jamesa, Twaina, V. Woolf, L. Woolfa,

Ngugi wa Thiong'o, Gordimer, Rushdiego.

Tom XI Lange Attie de, Gail Fincham, with Wiesław Krajka, eds. *Conrad in Africa: New Essays on "Heart of Darkness"*.

Boulder: Social Science Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by Columbia University Press, New York, 2002, ss. viii, 422.

Oprócz współczesnej aktualności „Jądra ciemności”, użyteczności owego tekstu w dydaktyce w Południowej Afryce i Europie oraz kreatywnego dialogu z nim, te „nowe eseje” ogniskują się na problematyce języka i strategii narracyjnych, relacji Conrada z Casementem w kontekście jego raportu z Konga, dyskursu misjonarskiego i relacji angielsko-południowoafrykańskich, przekładu międzykulturowego i rozmaitych konstrukcji imperializmu, rasy, tożsamości i płci względem Europy i (Południowej) Afryki (wraz z eurocentrycznymi, trafnymi i błędnymi, interpretacjami „Jądra ciemności” i komparatystycznym zestawieniem tego arcydzieła z powieściami Schreiner and Stockenström).

Tom XII Carabine Keith, and Max Saunders, eds. *Interrelations: Conrad, James, Ford and Others.*

Boulder: Social Science Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University; distributed by Columbia University Press, New York, 2003, ss. viii, 299.

Ów zbiór studiów komparatystycznych łączących Conrada, Jamesa i Forda dotyczy ich literackiego impresjonizmu i impresjonistycznych autobiografii, „krajobrazów” Londynu, funkcjonowania dyskursu oralnego i plotki. Zesta-

wienia komparatystyczne Conrada i Forda koncentrują się na ich neura-
stenicznym osobowościach, *Joseph
Conrad: A Personal Remembrance*
jako biografii modernistycznej, mo-
dernistycznym ujęciu motywu sa-
mobójstwa, oraz ostatniego etapu
ich znajomości. Inne zawarte tu
ujęcia porównawcze dotyczą od-
rzucenia moralnych wizji Dosto-
jewskiego przez Conrada, katego-
rii płci w prezentacji krajobrazów
oraz wzajemnego przenikania kul-
tur w utworach Conrada, Jamesa,
V. Woolf i Maupassanta.

**Tom XIII Krajka
Wiesław, ed. *A Return
to the Roots: Conrad,
Poland and East-
Central Europe.***

Boulder: East European Mono-
graphs; Lublin: Maria Curie-Skło-
dowska University; distributed by
Columbia University Press, New
York, 2004, ss. viii, 308.

Otwierający tom tekst Jerzego
Buzka, Premiera Rządu RP,
podkreśla europejskość polskiego
etosu Conrada. Jego sześć początko-
wych studiów obrazuje ewolucję po-
stawy Conrada wobec Polski (od ro-
mantycznego patriotyzmu, poprzez
bezpośrednią nieobecność polskiej
tematyki, do postawy otwarcie pro-
polskiej), zestawienia intertekstu-
alne z pisarzami polskimi (Józef Ko-
rzeniowski, Witkacy) i jego polską
recepcję (przez inteligencję kato-
licką, przypadek Jana Kotta). Trzy
artykuły o „Amy Foster” (eksponu-
jące polską i środkowo-wschodnio-
europejską substancję, a także spo-
łeczny determinizm i uniwersalny
tragizm bohaterów tego opowiada-
nia) stanowią hołd w stulecie opu-
blikowania go. W czterech finalnych
esejach autorzy dokonują zesta-
wień komparatystycznych utwo-
rów Conrada i Dostojewskiego
(koncepty kary, postacie kobiet
upadłych) oraz Turgeniewa (pre-
zentacja wrogiej człowiekowi przy-
rody w kategoriach irracjonalnych
i realistycznych).

**Tom XIV Krajka
Wiesław, ed. *Beyond
the Roots: The
Evolution of Conrad's
Ideology and Art.***

Boulder: East European Mono-
graphs; Lublin: Maria Curie-Skło-
dowska University; distributed by
Columbia University Press, New
York, 2005, ss. viii, 428.

Zawartych w tomie studiach
autorzy rozpatrują kategorię
organiczności w „Murzynie z za-
łogi »Narcyza«”, wielogatunkową
strukturę „Lorda Jima”, obrzęd prze-
jęcia w „Młodości”, a także w „Jądrze
ciemności” problematykę etyki pracy,
postawy antyimperialne i antyrasi-
stowskie oświetlane przez pryzmat
postkolonializmu, feminizmu i etykę
otwartości na drugiego oraz wpływ na
Bennetta i T. E. Lawrence’a. Zestawiają
również „Nostromo” z włoskim po-
wstaniem narodowym w XIX wieku,
„Tajnego agenta” z „Rajem utraconym”
Miltona i „krajobrazami” miejskimi
Joyce’a, rozpatrują „W oczach Za-
chodu” jako parodię Biblii, seksualizm
i solipsyzm w „Tajemnym współ-
niku” i „Smudze cienia”, elementy
filozofii Nietzschego i Schopenhau-
era w „Zwycięstwie”, artyzm sztuk te-
atralnych Conrada i styl „Ocalenia”.

**Tom XV Paccaud-
Huguet Josiane, ed.
*Conrad in France.***

Boulder: Social Science Mono-
graphs; Lublin: Maria Curie-Skło-
dowska University; distributed by
Columbia University Press, New
York, 2006, ss. vi, 269.

Ten zbiór 15 esejów przedstawia
perspektywę reprezentatywną
dla krytycznej recepcji Conrada we
Francji: od wczesnej dokumentacji
biograficznej i ogólnych ocen twór-
czości do interpretacji jego tekstów
literackich w kategoriach współ-
czesnej teorii literatury. Rozważa-
nia koncentrują się na filozofii prze-
znaczenia, kobiecych groteskach,
psychobiograficznej substancji „Ta-

jemnego współnika”, implikacjach
(w tym wartościujących) tytułu, tra-
jektorii motywu ucieczki i poetyc-
kiej tkance języka w „Smudze cienia”,
konsekwencjach dystansów narracyj-
nych dla prezentacji idei w „Tajfunie”,
obfitości przymiotników w „Jądrze
ciemności” i języku artystycznym
w „Placówce postępu”, figurach geo-
metrycznych, wizji całościowej i nie-
adekwatności percepcji wizualnej
w „Nostromo” i „Tajnym agencie”.

**Tom XVI Göbel
Walter, Hans Ulrich
Seeber, and Martin
Windisch, eds.
*Conrad in Germany.***

Boulder: East European Mono-
graphs; Lublin: Maria Curie-Skło-
dowska University; distributed by
Columbia University Press, New
York, 2007, ss. vi, 285.

Ta pierwsza reprezentatywna
antologia studiów niemieckich
conradystów przedstawia recepcję
utworów pisarza w Niemczech w ka-
tegoriach zarysu historycznego i wy-
branych przekładowych, filmowych
i powieściowych transformacji jego
dzieł. Naświetla modernistyczność
jego twórczości w optykach kolo-
nializmu, estetycznego nowator-
stwa oraz epistemologii „wirującej”,
przedsowieceniowych koncepcji
człowieczeństwa, charakterystycz-
nego dla *fin de siècle’u* pesymizmu
i poczucia degeneracji. Rozpatruje
także niektóre znaczenia i impli-
kacje motywów „wspólnoty ludzi
morza”, wraków statków oraz za-
łóg w morskich utworach Conrada.
Tom obejmuje problematykę od-
przesłań humanistycznych o war-
tości przekonań i moralności do
sceptycyzmu i rozpaczy.

**Tom XVII Bobrowski
Tadeusz: *A Memoir of
My Life.* Trans. and
ed. Addison Bross.**

Boulder: East European Mono-
graphs; Lublin: Maria Curie-Skło-
dowska University; distributed by ►

Columbia University Press, New York, 2008, ss. x, 469.

Jest to przekład fragmentów wybranych z „Pamiętnika mojego życia” Tadeusza Bobrowskiego, wuja Josepha Conrada, który przez wiele lat wywierał na niego silny wpływ. Ów bardzo cenny zapis życia w jego epoce prezentuje Bobrowskiego, polskiego ziemianina żyjącego w XIX-wiecznej Ukrainie, jako trapięcego przez kłopoty racjonalistę-humanistę zaangażowanego w sprawę reformy rolnej i zniesienia poddaństwa chłopów, usiłującego zapobiec wybuchowi bezowocnego i krwawego powstania patriotycznego, przyjmującego z żalem kres kultury polskiej na Ukrainie, aczkolwiek mającego nadzieję na ostateczne odrodzenie Polski jako nowoczesnego społeczeństwa. Obszerny „Esej wprowadzający” tłumacza-redaktora naukowego tomu prezentuje klimat polityczny w zniewolonej Polsce oraz Bobrowskiego jako człowieka i pamiętnikarza.

**Tom XVIII Krajka
Wiesław, ed. *Joseph Conrad: Between Literary Techniques and Their Messages.***

Boulder: East European Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University Press; distributed by Columbia University Press, New York, 2009, ss. viii, 287.

W zawartych w tym zbiorze studiach rozpatrywane są techniki literackie ironii, obrazowania światła i ciemności, zakłócenia w komunikacji dialogowej postaci, narracja, strategie profilaktyki. Autorzy rozważają też niektóre kluczowe idee występujące w dziełach Conrada, jak tożsamość i przynależność, etos wspólnoty morsko-imperialnej, rasizm otwarty i implikowany, imperializm, entropia katastroficzna, niezaangażowanie polityczne i artystyczne, natura kobiety, koncepcja prawdy, istota zła, religijność, koncepcja kozła ofiar-

nego, ciemność jako matryca i substancja świata. Z analiz wyłania się obraz Conrada jako doskonałego eksperymentatora literackiego i pisarza modernistycznego *par excellence*, którego głęboka wizja człowieczeństwa ma wymiar uniwersalny.

**Tom XIX Krajka
Wiesław, ed. *In the Realms of Biography, Literature, Politics and Reception: Polish and East-Central European Joseph Conrad.***

Boulder: East European Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University Press; distributed by Columbia University Press, New York, 2010, ss. viii, 482.

Otwierający tom tekst Kazimierza Marcinkiewicza, Premiera Rządu RP, poświadcza wielkie uznanie dla wybitnej roli Josepha Conrada w światowej promocji uniwersalnego etosu polskiego. Tom zawiera oświecenia rozmaitych związków pisarza z Polską, Europą centralną i literaturą rosyjską. W studiach biograficznych autorzy koncentrują się przede wszystkim na życiu Conrada i członków jego rodziny. Eseje polityczne dotyczą głównie polskich zrywów niepodległościowych oraz globalnego imperializmu rosyjskiego za życia pisarza, a także późniejszych działań politycznych motywowanych świadomością etyczną inspirowaną twórczością Conrada. Artykuły literaturoznawcze zawierają zestawienia dzieł Conrada z pismami Turgeniewa, Dostojewskiego, Malinowskiego, Witkacego, Terleckiego, Bobkowskiego, Vilikovsky'ego i z Kidrona adaptacją filmową „Amy Foster”. Tom dopełniają studia nad recepcją utworów Conrada i twórczymi ich transformacjami: literackimi, przekładowymi i filmowymi.

**Tom XX Sokołowska
Katarzyna. *Conrad and Turgenev: Towards the Real.***

Boulder: East European Monographs; Lublin: Maria Curie-Skłodowska University Press; distributed by Columbia University Press, New York, 2011. ss. x, 354.

To studium komparatystyczne koncentruje się głównie na relacji pomiędzy rzeczywistością a sposobem jej przedstawienia, kategorią rozdwojonej osobowości i pesymistycznymi wizjami historii w głównych powieściach oraz wybranych opowiadaniach, nowelach, esejach i listach obu pisarzy. Autorka eksponuje podobieństwa między nimi, oświetla te aspekty twórczości literackiej Turgeniewa, które stanowią kontekst dla dzieł Conrada, śledzi echa Turgeniewowskiej estetyki i światopoglądu w utworach Conrada i ukazuje, jak „uczeń” wielkiego rosyjskiego mistrza realizmu połączył tę konstrukcję ze swą nową świadomością modernistyczną.

Wiesław Krajka

Redaktorzy tomów:

Paul Armstrong – State University of New York at Stonybrook, Addison Bross – Lehigh University Bethlehem (USA), Keith Carabine – University of Kent at Canterbury, Laura L. Davis – Kent State University Ohio (USA), Gail Fincham – University of Cape Town, Walter Göbel – Uniwersytet w Stuttgarcie, Owen Knowles – University of Hull, Wiesław Krajka – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Alex S. Kurczaba – University of Illinois at Chicago, Attie de Lange – Potchefstroom University w Południowej Afryce, Jakob Lothe – Uniwersytet w Oslo, Michael A. Lucas – Uniwersytet Bio-Bio w Chillan (Chile), Mary Morzinski – University of Wisconsin – La Crosse (USA), Josiane Paccaud-Huguet – Uniwersytet Lumière-Lyon 2, Max Saunders – King's College London, Hans Ulrich Seeber – Uniwersytet w Stuttgarcie, Katarzyna Sokołowska – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Martin Windisch – Uniwersytet w Stuttgarcie.

STAN I PERSPEKTYWY DEMOKRACJI BEZPOŚREDNIEJ WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE

We współczesnym świecie trudno byłoby wskazać państwa rozwinięte nieoparte na zasadach demokratycznych. Trudno byłoby również wyobrazić sobie państwo opierające się jedynie na demokracji bezpośredniej. Ta forma bowiem, rozumiana jako działalność wszystkich uprawnionych do głosowania obywateli, mająca na celu kierowanie polityką państwa jest obecnie mało realna. Należy jednak zauważyć, że większość obecnych systemów demokracji pośredniej zachowało w swoich ustawodawstwach narzędzia, dzięki którym obywatele mogą brać czynny udział w kształtowaniu polityki danego kraju. Wśród tych narzędzi należy wymienić: referenda, plebiscyty, inicjatywy i konsultacje społeczne. Ich istnienie, zakres funkcjonowania, rozwój oraz perspektywy stały się tematem badań naukowców polskich i światowych.

W 2011 r. pod redakcją prof. Marii Marczewskiej-Rytka ukazała się praca zbiorowa „Stan i perspektywy demokracji bezpośredniej we współczesnym świecie”, wydana przez Wydawnictwo UMCS. Opracowanie to jest efektem refleksji autorów na temat kondycji demokracji bezpośredniej we współczesnym świecie. Zgodnie ze słowami Redaktor tomu we wstępie, debata nad demokracją bezpośrednią obejmuje „wymiar lokalny i globalny, sferę aksjologiczną i instytucjonalną, a także perspektywę porównawczą (polską, europejską i światową)”.

Praca zawiera trzydzieści artykułów, które zostały rozdzielone na pięć części. Pierwsza z nich dotyczy *Demokracji bezpośredniej – dylematów i wyzwań*, druga *Demokracji bezpośredniej w Polsce i wybranych państwach Europy Wschodniej*, trzecia *Demokracji bezpośredniej w wybranych państwach Europy Zachodniej*, czwarta *Demokracji bezpośredniej w USA, Kanadzie i Meksyku*, a piątą zawiera *Aneks*. Poszczególne części zostały precyzyjnie podzielone według kryterium terytorialnego.

Podsumowując całość recenzowanej książki, należy zaznaczyć, że Redaktor podjęła się niesamowitego przedsięwzięcia, zbierając tak wiele artykułów w jednym opracowaniu. Ponadto na uwagę zasługuje fakt wysokiego poziomu wszystkich prezentowanych w publikacji prac. Dzięki różnorodnemu i oryginalnemu podejściu autorów

do zagadnienia demokracji bezpośredniej recenzowana książka stanowi znaczący wkład w badania nad tą problematyką zarówno w płaszczyźnie teoretycznej, jak i praktycznej.

Polecam tę książkę wszystkim osobom zainteresowanym tematyką szeroko pojętej demokracji bezpośredniej. Z pewnością każdy czytelnik znajdzie w niej wiele interesujących informacji.

Dawid Kamiński
*Doktorant Wydziału
Politologii UMCS*

ŚPIEWAJĄCA POLSKA W HOŁDZIE JANOWI PAWŁOWI II

27 kwietnia 2012 r. w Filharmonii im. H. Wieniawskiego w Lublinie odbył się Uroczysty Koncert „Młodzi w hołdzie Janowi Pawłowi II” z okazji I Roczniczy Beatyfikacji Jana Pawła II. Honorowy Patronat nad wydarzeniem objął Arcybiskup Metropolita Lubelski Stanisław Budzik.

Koncert odbył się z inicjatywy koordynatorów regionalnych Ogólnopolskiego Programu Rozwoju Chórów Szkolnych „Śpiewająca Polska” oraz pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS dr hab. Małgorzaty Nowak i ad. Barbary Pazur, które podjęły się także koordynacji artystycznej i organizacyjnej całego przedsięwzięcia. Wykonawcami koncertu byli: Orkiestra Symfoniczna Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. K. Lipińskiego w Lublinie oraz 11 chórów regionu lubelskiego z Ogólnopolskiego Programu Rozwoju Chórów Szkolnych „Śpiewająca Polska”:

- Chór KASJOPEA Szkoły Podstawowej nr 6 im. R. Traugutta w Lublinie, przygotowanie chóru – Alicja Grzeszczyk i Urszula Matwiejuk,
- Chór PEREŁKI Szkoły Podstawowej nr 21 im. Św. Królowej Jadwigi w Lublinie, przygotowanie chóru – Barbara Cedrowska,
- Chór Szkoły Podstawowej nr 34

w Lublinie, przygotowanie chóru – Agnieszka Wasek,

- Chór Szkoły Podstawowej nr 52 im. M. Konopnickiej w Lublinie, przygotowanie chóru – Anna Wąsak,

• Chór Zespołu Szkół nr 9 im. J. I. Kraszewskiego w Lublinie, przygotowanie chóru – Iwona Matysiewicz,

- Chór AKADEMOS Międzynarodowych Szkół PADEREWSKI, przygotowanie chóru – Elżbieta Niczyporuk,

• Chór CANTO Gimnazjum nr 2 przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Świdniku, przygotowanie chóru – Ewa Bieniek,

- Chór I Liceum Ogólnokształcącego im. St. Staszica w Lublinie, przygotowanie chóru – Joanna Głogowska-Szycha,

• Chór ERGO CANTEMUS! II Liceum Ogólnokształcącego im. Hetmana J. Zamoyskiego w Lublinie, przygotowanie chóru – Anna Waligóra i Gabriela Hacia,

- Chór KANTYLENA III Liceum Ogólnokształcącego im. Unii Lu-

belskiej w Lublinie, przygotowanie chóru – Małgorzata Nowak,

- Chór SENSORIUM Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie, przygotowanie chóru – Maria Korycińska i Lucyna Mijał.

Całością dyrygował prof. Lucjan Jaworski.

W programie koncertu znalazło się 6 utworów. Pierwszy z nich to Uwertura do opery „Leszek Biały” Józefa Elsnera, którą wykonała orkiestra pod dyktando prof. Lucjana Jaworskiego. Następnie do orkiestry dołączyły chóry i usłyszeliśmy „Piosenki dzieciinne” Witolda Lutosławskiego do słów Juliana Tuwima, wykonane przez cztery chóry dziecięce: KASJOPEA, PEREŁKI, Chór Szkoły Podstawowej nr 34 w Lublinie, Chór Szkoły Podstawowej nr 52 w Lublinie. Z wielkim zaangażowaniem, dołączonymi elementami ruchu, które uatrakcyjniły wykonanie, dzieci zaśpiewały 6 piosenek: „Taniec”, „Rok i bieda”, „Kotek”, „Idzie Grześ”, „Rzeczka”, „Ptasie plotki”.

Następnym utworem były fragmenty „Tryptyku Rzymskiego” Rafała

Rozmusa: *Początek, Prasakrament, Omnia nuda et aperta sunt ante oculos Eius, Pierwszy Widzący, Dies Irae*, wykonane przez pięć chórów szkół ponadgimnazjalnych: AKADEMOS, Chór I LO im. St. Staszica, ERGO CANTEMUS!, KANTYLENĘ i SENSORIUM, którym towarzyszyła solistka Dorota Szostak-Gąska. „Tryptyk Rzymski” to muzyka skomponowana w 2005 r. do filmu Marka Luzara, będącego ekranizacją poematu Jana Pawła II pod tym samym tytułem. Powstała na zamówienie Studia Filmowego Anima Media w Bielsku-Białej. Cały utwór składa się z trzech części, które odpowiadają częściom poematu: „Strumień”, „Medytacje nad Księgą Rodzaju na progu Kaplicy Sykstyńskiej” oraz „Wzgórze w krainie Moria”. W skład poszczególnych fragmentów wchodzi 25 utworów, zróżnicowanych pod względem stylistycznym. W części pierwszej pojawia się artystyczna stylizacja muzyki podhalańskiej, w drugiej m.in. motet w stylu palestrinowskim oraz sekwencja *Dies Irae*, w części trzeciej znajdujemy nawiązania do muzyki Bliskiego Wschodu, a to poprzez obecność w niej instrumentów etnicznych (m.in. santur, kahon, flet-

nia Pana, *la oud*). Zróżnicowanie stylistyczne podyktowane jest treścią tekstu pierwowzoru literackiego oraz uwarunkowaniami obrazu filmowego. Chóry wraz z orkiestrą wykonały 5 fragmentów „Tryptyku”. Kompozytor Rafał Rozmus, asystent w Instytucie Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS był obecny na koncercie i odebrał od publiczności oraz wykonawców duży aplauz. Nie było to pierwsze wykonanie jego utworów przez chóry „Śpiewającej Polski”. W styczniu 2009 r. w Filharmonii Lubelskiej na koncercie z cyklu „Rodzinne Spotkania z Muzyką” odbyło się premierowe wykonanie „Suity Kołędowej”, napisanej specjalnie przez młodego kompozytora dla chórów regionu lubelskiego Programu „Śpiewająca Polska” i Orkiestry Symfonicznej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. K. Lipińskiego w Lublinie. Suita, którą wykonało wówczas 15 chórów z Lubelszczyzny wraz z orkiestrą, doczekała się także już kilku wykonań w całej Polsce.

Kolejnym utworem zaprezentowanym tego wieczoru była kantata „Dobro i Zło” Bronisława Kazimierza Przybylskiego do tekstu Karola Wojtyły, która powstała na

zamówienie koordynatorów regionu lubelskiego Programu „Śpiewająca Polska”. Jej prawykonanie odbyło się podczas koncertu „Estrada Młodych” w ramach XVI Lubelskiego Forum Sztuki Współczesnej im. W. Lutosławskiego 29 kwietnia 2010 r. w Filharmonii im. H. Wieniawskiego w Lublinie. Wykonawcami kantaty były chóry gimnazjalne Programu „Śpiewająca Polska” z Lublina, Świdnika, Parczewa i Karczmisk oraz Orkiestra Symfoniczna Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. K. Lipińskiego w Lublinie pod dyktando prof. Lucjana Jaworskiego. Obecne – drugie wykonanie Kantaty odbyło się w pierwszą rocznicę śmierci kompozytora, a zaprezentowały ją trzy chóry gimnazjalne: Chór Zespołu Szkół nr 9 w Lublinie, Chór AKADEMOS Międzynarodowych Szkół Paderewski oraz Chór CANTO ze Świdnika. Recytatorem był Jan Wojciech Krzyszcak – aktor Teatru im. J. Osterwy w Lublinie, a także dyrektor, reżyser i aktor Teatru Kameralnego w Lublinie.

Punkt kulminacyjny całego koncertu stanowiły: „Hymn III Tysiąclecia” z muzyką i słowami Mirosława Gałęskiego oraz „Barka” Cesáreo ►

Gabaraina. Pomysł skomponowania „Hymnu” narodził się w 2000 r. – na przełomie dwóch tysiącleci w Wilnie podczas kursu dla dyrygentów chórów polonijnych, gdzie Mirosław Gałęski był wykładowcą. Tekst nawiązuje do pontyfikatu Jana Pawła II. Prawykonanie utworu odbyło się w lipcu 2001 r. podczas koncertu w ramach Międzynarodowego Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie, a pierwsze wykonanie w wersji orkiestrowej w październiku 2001 r. na Kongresie Polonii Amerykańskiej. Utwór doczekał się również wielu wykonania w Polsce oraz został przetłumaczony na język angielski i niemiecki. Od kilku lat stał się drugim Hymnem Ogólnopolskiego Konkursu Chórów a Capella Dzieci i Młodzieży w Bydgoszczy. Pamiętne pierwsze wspólne wykonanie „Hymnu III Tysiąclecia” w Lublinie odbyło się 17 kwietnia 2005 r. w ramach Wiosennego Koncertu Chórów PZChiO w Sali Kongresowej Akademii Rolniczej w Lublinie i było zadedykowane Janowi Pawłowi II. Faktura utworu to połączenie trzech wielkich chórów – jednogłosowego dziecięcego śpiewającego tekst z głównym przesłaniem „Hymnu” brzmiącym w refrenie: „Daj ludziom miłość, miłość swoją daj, ludziom serc twardych, ludziom smutnych duszy, daj ludziom miłość, pokaż szczęścia raj, niech ona lud w sercach ich pokruszy...”, 3–4 głosowego, realizowanego przez chóry starsze wtórujące chórowi dziecięcemu oraz chóru mieszanego realizującego na tle melodii głównej hymn „Christus vincit, Christus regnat...”.

„Barka” to ulubiona pieśń oazowa Jana Pawła II. Polskie słowa utworu napisał ok. 1974 r. salezjanin ks. Stanisław Szmidt. Pierwowzorem była pieśń południowoamerykańska z hiszpańskim tekstem. Papież o „Barce” mówił: „Miałem ją w uszach, kiedy słyszałem wyrok konklawe, i z nią, z tą oazową pieśnią nie rozstawałem się przez te wszystkie lata. Była jakimś ukrytym tchnieniem Ojczyzny, była też przewodniczką na różnych drogach

Kościół i ona przyprowadzała mnie wielokrotnie tu – na krakowskie Błonia, pod Kopiec Kościuszki”.

Na potrzeby Uroczystego koncertu 27 kwietnia 2012 r. „Barkę” zinstrumentował dr Marek Stefaniewicz – pracownik Zakładu Muzyki Rozrywkowej Instytutu Muzyki UMCS.

Te dwa utwory wykonane przez 11 połączonych chórów wraz z orkiestrą wycisnęły łązy wzruszenia wielu słuchaczom obecnym na koncercie, a bisy nie dały wykonawcom zejść ze sceny. Wzruszenie było szczególne – i z powodu samego przesłania koncertu – uhonorowania Papieża Jana Pawła II, a także niepewności co do dalszych losów Ogólnopolskiego Programu Rozwoju Chórów Szkolnych „Śpiewająca Polska”, który do dnia koncertu, czyli do 27 kwietnia 2012 r. nie został jeszcze ogłoszony, mimo że w ubiegłych latach już w tym czasie funkcjonował.

Program powstał w 2006 r. i w latach 2006–2011 jego założeniem było wspieranie rozwoju chórów szkolnych przez dofinansowanie godzin lekcyjnych oraz opiekę metodyczną nad pedagogami kierującymi chórmi. Programem zarządza Narodowe Centrum Kultury przy pomocy partnera – Międzynarodowego Festiwalu „Wrocław Cantans”, który sprawuje opiekę metodyczną i merytoryczną dzięki zespołowi koordinatorów regionalnych pod kierunkiem dr Grażyny Rogali-Szczerek. Opiekę merytoryczną nad dyrygentami i chórmi w naszym regionie sprawują dr hab. Małgorzata Nowak i ad. Barbara Pazur. W latach 2006–2011 w Programie „Śpiewająca Polska” w regionie lubelskim uczestniczyło łącznie 60 chórów. Zorganizowano 11 przeglądów chórów, w tym 5 w formule konkursu o randze wojewódzkiej. Odbyło się 20 spotkań warsztatowych dla dyrygentów, prowadzonych przez zaproszonych pracowników naukowych Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS, a ponadto przez takich specjalistów, jak: Jadwiga Gałęska-Tritt, Elżbieta Wtorkowska, Benigna Jaskólska. Do jury przeglą-

dów zapraszano też za każdym razem wybitnych chórmistrzów z Lublina i całej Polski, m.in. trzykrotnie prof. Andrzeja Banasiewicza z Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Chóry regionu lubelskiego na co dzień uczestniczą w życiu swojego środowiska, uświetniając występiami uroczystości szkolne i miejskie. Włączają się do oprawy muzycznej wielu znaczących imprez oraz biorą udział w koncertach organizowanych przez Program zarówno w regionie, jak i poza nim. Chóry wzięły udział w trzech koncertach filharmonicznych, podczas których odbyły się prapremiery utworów na chóry i orkiestrę specjalnie napisanych na zamówienie programu w Lublinie. Uczestniczyły w sześciu wyjazdach na ogólnopolskie festiwale Śpiewającej Polski, które odbywały się we Wrocławiu i Warszawie. Realizowały oprawę muzyczną uroczystości organizowanych przez miasto Lublin: w tym Dzień Europy, Kolędy Świata czy koncerty galowe z okazji Święta Niepodległości, oraz czynnie uczestniczyły w całodniowym festynie w Kazimierzu Dolnym pod hasłem „Śpiewający Dzień Dziecka”. Były zapraszane do udziału w koncertach Stowarzyszenia W Stronę Sztuki oraz PZChiO. Stale współpracują z orkiestrą symfoniczną Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. K. Lipińskiego kierowaną przez prof. Lucjana Jaworskiego. A wszystko to mogło się wydarzyć dzięki życzliwości i pomocy władz oświatowych miasta Lublin i wielu gmin regionu, które zdecydowały o przystąpieniu do Programu. Teraz, przy zapowiedzianych zmianach w sposobie funkcjonowania Ogólnopolskiego Programu Rozwoju Chórów Szkolnych „Śpiewająca Polska”, nie wiadomo, czy chóry uczestniczące w Programie obecnie będą mogły przystąpić do niego i czy możliwe będzie organizowanie tak pięknych koncertów w profesjonalnych instytucjach artystycznych, jak Uroczysty Koncert „Młodzi w hołdzie Janowi Pawłowi II”.

Barbara Pazur
Małgorzata Nowak

GALERIA ZAJEZDZIA I EKO ART

Niezwykłe ciekawa i inspirująca wystawa „Od słowa do słowa” autorstwa dr hab. Anny Waszczuk i dr hab. Marii Polakowskiej-Prokopiak odbyła się w kwietniu 2012 r. w Galerii Zajezdnia Instytutu Sztuk Pięknych UMCS. Obie autorki zaprezentowały prace wykonane głównie z naturalnych tworzyw takich jak: wiklina, włóknina, ręcznie czerpany papier, filc, metal czy materiały z recyklingu i inspirowane tymi naturalnymi surowcami. Całość ekspozycji została pieczołowicie zaaranżowana w przestrzeni galeryjnej pod czujnym okiem dr. Piotra Korola.

Wystawa ta ma duże znaczenie, gdyż: po pierwsze jest to naprawdę wyśmienity pokaz kreatywnej wyobraźni i kunsztu technologicznego, po drugie – obie autorki świętują w ten sposób 30-lecie pracy twórczej, po trzecie – zdarzenie inauguruje powołanie do życia pracowni eko artu w ramach Instytutu Sztuk Pięknych Wydziału Artystycznego UMCS, która, kierowana przez obie artystki, będzie stanowić nową propozycję dla studentów Instytutu, dostarczając generatywnych impulsów do działań w nowych przestrzeniach sztuki.

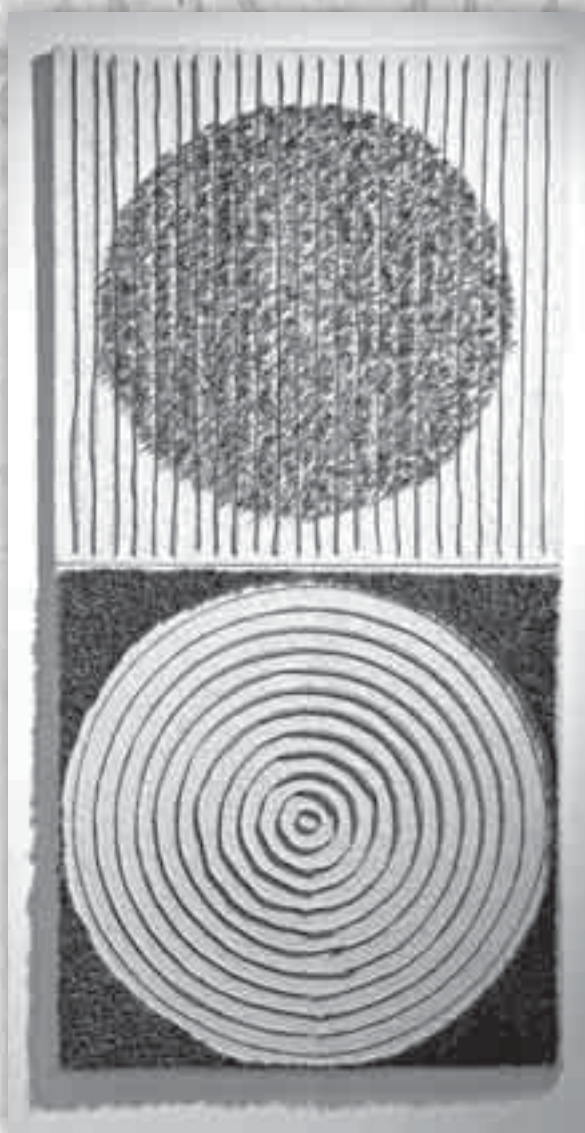
Prof. szt. plast. Artur Popek

Od słowa do słowa

Anna Waszczuk i Maria Polakowska-Prokopiak znają się nie tylko na płaszczyźnie zawodowej, ale i prywatnie od wielu lat. Łączy je doświadczenie i profesjonalizm, które wykazują w pracy naukowo-dydaktycznej w Instytucie Sztuk Pięknych na Wydziale Artystycznym UMCS w Lublinie. Wielokrotnie uczestniczyły w międzynarodowych oraz ogólnopolskich plenerach i sympozjach obejmujących różnorodne działania z zakresu eko artu

i land artu. Jednakże nigdy wcześniej nie prezentowały swoich prac w duecie. Co istotne, ten pierwszy wspólny pokaz jest jednocześnie jubileuszem 30-lecia pracy artystycznej Anny i Marii.

Idea zrealizowania wystawy pojawiła się podczas rozmów o sztuce, które regularnie prowadziły ze sobą autorki. Autentyczny charakter owych konwersacji podkreślony został frazą *od słowa do słowa*, która równocześnie stanowi tytuł wystawy. W miarę narastania dyskusji, od słowa do słowa, w sposób naturalny koncepcja została urzeczywistniona. Teraz dialog ►

Praca Anny Waszczuk

Fot. Piotr Korol

Praca Marii Polakowskiej-Prokopiak

Fot. Piotr Korol

odbywać się może nie tylko na poziomie słów, ale również między obrazami i obiektami.

Badając relacje między pracami artystek, warto podkreślić okoliczności, w których powstawały obrazy i obiekty przestrzenne. Zarówno Anna, jak i Maria żyją i tworzą w oddaleniu od zgiełku miasta, gdzie kontakt z przyrodą ma charakter permanentny. Jednakże prace artystek, choć genetycznie sobie bliskie, zawierają różnice związane z indywidualną interpretacją natury.

Obrazy i działania w przestrzeni autorstwa Marii Polakowskiej, mimo zróżnicowania wynikającego z użytego medium, są ze sobą ściśle powiązane. Owa bliskość dotyczy m.in. występujących wielokrotnie w obrazach miniaturowych znaków czy przedmiotów, które z czasem zaczęły pojawiać się jako formy przestrzenne. Interesującym wątkiem obecnym w cyklach nie-

mał monochromatycznych obrazów jest gromadzenie przedmiotów i ich koegzystencja z jednolitym strukturalnie i kolorystycznie pejzażem. Wówczas przestrzeń staje się jakby naznaczona, zasiedlona i oswojona. Zazwyczaj niewielkie przedmioty sprawiają wrażenie jak gdyby mogły zmieścić się w dłoni, przez co wydają się nadzwyczaj bliskie i ciepłe. W tym kontekście gorąca czerwień filcu, którym otulone są kamienie, staje się niezwykle wymowna.

Odmienny wizerunek natury wyłania się z prac Anny Waszczuk. Podczas pracy nad obrazami artystka stosuje skomplikowane i czasochłonne strategie malarskie. Motywem przewodnim, łączącym zróżnicowane formalnie cykle, jest nieustanne poszukiwanie porządku, systematyzowanie różnorodności natury. Artystka posługuje się geometrią, rytmem czy multiplikacją. Niektóre obrazy przypominają mapy lub ogrody, gdzie natura

staje się ujarzmiona i uporządkowana. Na uwagę zasługują obrazy z papieru, w których artystka z benedyktyńską cierpliwością buduje unistyczne struktury. Tutaj już sam proces powstawania tych prac stanowi formę porządkowania rzeczywistości. Autorka wykorzystuje naturalne materiały takie jak igliwie, sok z roślin lub masę papierową. Obrazy, z uwagi na zastosowany budulec, wraz z upływem czasu ulegają pewnym zmianom. Zmienia się ich kolorystyka, kolory blakną lub zupełnie zanikają. Wówczas Anna tworzy nowe prace, postępując tym samym w zgodzie z cyklami natury, w rytmie pór roku.

Wspólna wystawa wyzwala nowe, wcześniej nierozpoznane konteksty, skłania do dokonania pewnych podsumowań. Przechodząc od obrazu do obrazu, znaczenia i sensy kumulują się i nawarstwiają, ujawniając komplementarny charakter prac.

Piotr Korol

Fot. Paweł Waga

KONCERT JAZZOWY W INSTYTUCIE MUZYKI

 Kwietniowy koncert jazzowy (24 kwietnia 2012 r.) w Sali Kameralnej Instytutu Muzyki miał wyjątkowy charakter. Na jego program składały się wyłącznie kompozycje Mariusza Bogdanowicza, znakomitego muzyka jazzowego – kontrabasisty, kompozytora, popularyzatora

muzyki jazzowej, a także wykładowcy na kierunku jazz i muzyka estradowa na Wydziale Artystycznym UMCS. Licznie przybyli słuchacze mieli okazję usłyszeć łącznie dziesięć utworów – cztery kompozycje instrumentalne i sześć piosenek (do tekstów Jana Wołka, Marka Gaszyńskiego, Marii Przybyś i An-

drzeja Poniedziałkiego). W większości z nich kompozytor dał się poznać jako liryczny twórca, wrażliwy na przekaz tekstu. Kompozycje instrumentalne pozwoliły zademonstrować większą rozpiętość dynamiki i muzycznej ekspresji oraz umiejętności improwizacyjne muzyków. Do zespołu instrumentalnego dr Mariusz Bogdanowicz (sam oczywiście grający na kontrabasie) zaprosił studentów Wydziału: Rafała Kazimierskiego – gitara elektryczna, Krzysztofa Ulańskiego – perkusja oraz pianistę Michała Iwanka, absolwenta często współpracującego z wykładowcami i studentami kierunków muzycznych. Zgodnie z życzeniem kompozytora, piosenki wykonała Natalia Wilk – absolwentka kierunku jazz i muzyka estradowa, obecnie studentka studiów II stopnia. Cały zamysł koncertu stanowił świetną ilustrację relacji „mistrz i uczeń”, zaś aplauz publiczności świadczył o docenieniu jego artystycznych i dydaktycznych walorów. **(bd)**

Fot. Kwiatki z Chatki

Joe Sixpack

Fot. Kwiatki z Chatki

Misiowie Puszyści

NOWA ODSŁONA SCENY AD HOC

Pheodora, Misiowie Puszyści, Joe Sixpack i ich mocne brzmienia – to można było usłyszeć przez trzy marcowe środy ze Sceny AD HOC, tym razem nie w Chatce Żaka, a w Rock Barze. Przyszedł kwiecień, a wraz z nim kolejne koncerty. Zagrali: Crankhaust, The Riot House, Lipstick Monkeys i Egoism.

– Na mnie największe wrażenie przy każdej edycji AD HOC robi to, jak wiele jest wartościowych lubelskich zespołów, o których bardzo mało albo raczej nic nie wiemy. Każdy koncert jest dla nas wielką niewiadomą, ale nigdy jeszcze nie przeżyłem rozczarowania – podkreśla Bogdan Bracha, pomysłodawca i koordynator Sceny AD HOC. Scena AD HOC istnieje już od października 2009, zagrało na niej ponad 30 zespołów. Tworzą ludzie, którzy kochają muzykę. Przejawia się to w promocji i organizacji koncertów młodym, mało znanym zespołom z Lublina i okolic. Nie ma ograniczeń – zagrać może każdy.

Dotychczas Scena AD HOC grała w ACK UMCS Chatka Żaka albo w plenerze. Formuła projektu się nie zmieniła, ale tym razem „ad hocowe” granie brzmi na scenie Rock Baru.

W marcowej odsłonie Sceny AD HOC razem z Pheodorą publiczność bawiła się przy progresywnym rocku z połączeniem metalu. Inspiracją dla dźwięków tworzonych przez Joe

Sixpack są natomiast hardcore punk rock, metal i alternatywa. Publiczność świetnie się bawiła także dzięki Misiom Puszystym, z którymi Scena AD HOC 21 marca powitała wiosnę. Rodzaj muzyki, jaką wykonują Misiowie, to – według zespołu – „tak na oko rock-alternatywa-grunge”.

Zaraz po Wielkanocy na podbój Sceny AD HOC z muzyką łączącą rock, hard rock i heavy metal ruszyli: CrankHaust i The Riot House. Tydzień później swoje granie zaprezentowała kapela Lipstick Monkeys. Koncertowy kwiecień ze Sceną AD HOC zamknął zespół Egoism i ich niezwykle połączenie lirycznych tekstów śpiewanych przy akompaniamencie fortepianu, uzupełnionych o dźwięki gitary rytmicznej, solowej oraz basu.

Występy na Scenie AD HOC muzycy ze wszystkich zespołów oceniają pozytywnie. Przyznają, że grało im się świetnie, a publiczność spisała się na medal. Doceniają także zdobyte doświadczenie, które pozwoli na dalszy rozwój. Muzycy polecają in-

Fot. Kwiatki z Chatki

Crankhaust

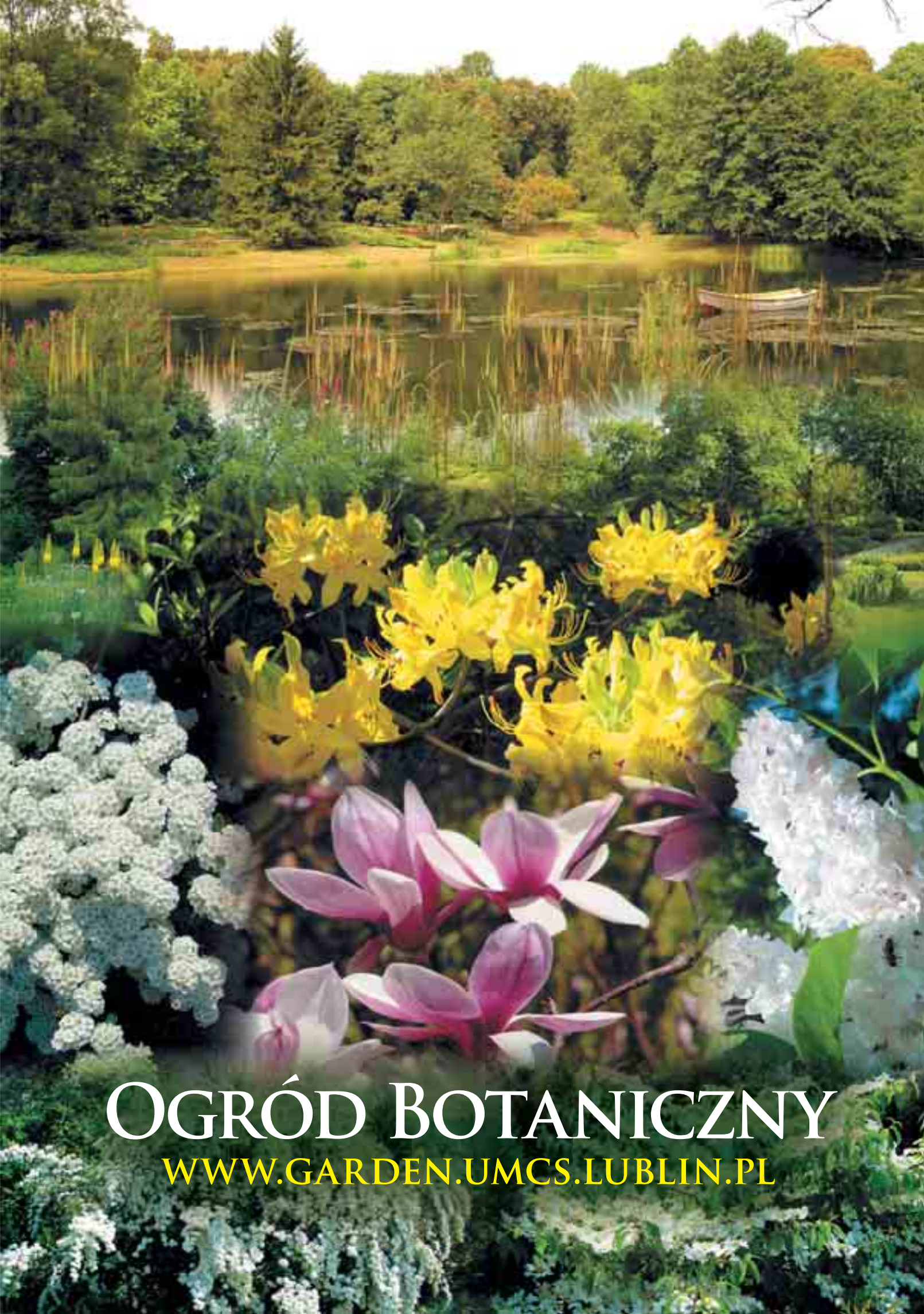
Fot. Kwiatki z Chatki

The Riot House

nym zespołom Scenę AD HOC – to świetny sposób promocji swojego zespołu. Dobra organizacja pozytywnie wpływa na frekwencję na sali, dlatego warto jest nawiązać współpracę.

Organizatorami koncertów Sceny AD HOC w Rock Barze jest ACK UMCS „Chatka Żaka” oraz Fundacja Absolwentów UMCS.

Agnieszka Góra

OGRÓD BOTANICZNY

WWW.GARDEN.UMCS.LUBLIN.PL